

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการส่งเสริมการวิจัย
ในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

วิทยานิพนธ์
ของ
เอี่ยมพร บ่อไทย

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

พฤษภาคม 2563

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

**THE RELATIONSHIP BETWEEN ACADEMIC LEADERSHIP AND
CLASSROOM ACTION RESEARCH ENHANCEMENT OF SCHOOL
ADMINISTRATORS UNDER BURIRAM PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1**

Uemporn Bothai

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education Program in
Educational Administration**

May 2020

Copyright of Buriram Rajabhat University

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของ นางเอี่ยมพร บ่อไทย
เรียบร้อยแล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

คณะกรรมการสอบ

..... ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์)

..... กรรมการ

(ดร.ศรีเพ็ญ พลเดช)

ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

..... กรรมการ

(ดร.โกวิท วัชรินทรางกูร)

ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

..... กรรมการ

(ดร.สุชาติ หอมจันทร์)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

.....

(ดร.พัชณี กุลทานนท์)

คณบดีคณะครุศาสตร์

วันที่ 14 พ.ค. 2563

.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ 14 พ.ค. 2563

ชื่อเรื่อง	ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการส่งเสริมการวิจัย ในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1	
ผู้วิจัย	เอี่ยมพร บ่อไทย	
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ดร.ศรีเพ็ญ พลเดช	ที่ปรึกษาหลัก
	ดร.โกวิท วัชรินทรางกูร	ที่ปรึกษาร่วม
ปริญญา	ครุศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชา การบริหารการศึกษา
สถานศึกษา	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	ปีที่พิมพ์ 2563

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการและการส่งเสริมการวิจัย
ในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1
ตามความคิดเห็นของครู และ 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการส่งเสริม
การวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครู จำนวน 322 คน
ได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ เครจซี และมอร์แกน แล้วทำการสุ่ม
แบบชั้นภูมิตามขนาด โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมี 3 ลักษณะ คือ
แบบตรวจสอบรายการ แบบมาตราส่วนประมาณค่า และแบบปลายเปิด มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ
0.989 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบ
สมมติฐานโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ตามความคิดเห็นของครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก
2. การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ตามความคิดเห็นของครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก
3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน
ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยรวม
มีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความสัมพันธ์ในระดับ
ค่อนข้างสูง ($r_{xy} = .749$)

TITLE	The Relationship between Academic Leadership and Classroom Action Research Enhancement of School Administrators under Buriram Primary Educational Service Area Office 1		
AUTHOR	Uemporn Bothai		
THESIS ADVISORS	Dr. Sripen Poldech	Major Advisor	
	Dr. Kovit Vajarintarangoon	Co - advisor	
DEGREE	Master of Education	MAJOR	Educational Administration
SCHOOL	Buriram Rajabhat University	YEAR	2020

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to study level of academic leadership and classroom action research enhancement of school administrators according to school teachers' opinions under Buriram Primary Educational Service Area Office 1 ; and 2) to investigate relationship between academic leadership and classroom action research enhancement of school administrators. The samples consisted of 322 school teachers which were selected by using a table of Krejcie and Morgan. Stratified random sampling technique was also employed according to the school size. The instrument used in this study was a questionnaire which comprised 3 parts : checklist, rating scale and open ended form with reliability value of 0.989. The data were analyzed by using percentage, mean and standard deviation. The hypothesis was tested by using Pearson Correlation Coefficient. The research results revealed that :

1. The opinions of school teachers under Buriram Primary Educational Service Area Office 1 towards academic leadership were at a high level in overall aspect.
2. The opinions of school teachers under Buriram Primary Educational Service Area Office 1 towards classroom action research enhancement of school administrators were at a high level in overall aspect.
3. The relationship between academic leadership and classroom action research enhancement of school administrators under Buriram Primary Educational Service Area Office 1 in overall aspect was positive at the statistical significant level of .01 with a moderate correlation level ($r_{XY} = .749$).

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์จาก รองศาสตราจารย์ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร.ศรีเพ็ญ พลเดช อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์หลัก อาจารย์ ดร.โกวิท วัชรินทรานุกร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม และ อาจารย์ ดร.สุชาติ หอมจันทร์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำแนวทาง ช่วยเหลือ ตรวจสอบ แก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างยิ่ง รวมทั้งเสียสละเวลา ทั้งกำลังกายและกำลังใจ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่งที่ได้รับ ความกรุณาจากคณาจารย์ ตั้งแต่ต้นจนสำเร็จเรียบร้อย และขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัย ที่ได้อำนวยความสะดวก และประสานงาน ในการจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน คือ นางสาวนันทสรวง ศรีทอง ศึกษาานิเทศก์ ชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 นายภาณุวัชร ปุระณะศิริ ศึกษาานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 นายสุริยันต์ คะณวัฒน์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านยาง “ศุภราษฎร์รังสรรค์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ที่ให้ความกรุณาตรวจสอบ และแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการ เก็บรวบรวมข้อมูลให้ถูกต้องสมบูรณ์มากขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ที่ให้ ความร่วมมือและให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ คุณพ่อวัชรินทร์ นิลนนท์ คุณแม่เอื้อ นิลนนท์ คุณบุญมา บ่อไทย และบุตรที่เป็นกำลังใจอย่างดียิ่ง ประ โยชน์และคุณค่าที่เกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบ บูชาพระคุณแต่บิดา มารดา บุรพจารย์ คณาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

เอื้อมพร บ่อไทย

สารบัญ

	หน้า
หน้าอนุมัติ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
ประกาศคุณูปการ	ง
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพประกอบ	ญ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
ภาวะผู้นำทางวิชาการ.....	11
ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา.....	18
การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน.....	42
บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน.....	56
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	75
งานวิจัยในประเทศ.....	75
งานวิจัยต่างประเทศ.....	81
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	85

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย	86
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	86
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	87
การเก็บรวบรวมข้อมูล	89
การวิเคราะห์ข้อมูล	90
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	91
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	94
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	94
การวิเคราะห์ข้อมูล	95
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	95
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	117
ความมุ่งหมายของการวิจัย	117
สมมติฐานของการวิจัย	117
วิธีดำเนินการวิจัย	118
สรุปผลการวิจัย	119
อภิปรายผล	119
ข้อเสนอแนะ	127
บรรณานุกรม	130

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก.....	141
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	142
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	148
ภาคผนวก ค คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	159
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	168

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
2.1 การสังเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการ	17
2.2 การสังเคราะห์บทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา.....	54
3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของครูจำแนกตามอำเภอและขนาดโรงเรียน.....	87
4.1 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	95
4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการตามความคิดเห็น ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยรวมและ รายด้าน	96
4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการตามความคิดเห็น ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ด้านภาวะผู้นำ ทางวิชาการ ในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ โดยรวมและรายข้อ	97
4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการตามความคิดเห็น ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการในการบริหารจัดการหลักสูตร โดยรวมและรายข้อ	99
4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการตามความคิดเห็น ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการในการจัดการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้อ	100
4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการตามความคิดเห็น ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการในการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ โดยรวมและรายข้อ	102
4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บุรีรัมย์ เขต 1 โดยรวมและรายข้อ.....	103
4.8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ด้านการจัดให้มีคณะกรรมการการวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมและรายข้อ.....	104

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
4.9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ด้านการส่งเสริมให้ความรู้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมและรายข้อ	106
4.10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ด้านการสนับสนุนด้านงบประมาณ โดยรวมและรายข้อ	107
4.11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจ โดยรวมและรายข้อ	108
4.12 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการ	110
4.13 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน	112
4.14 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1	114

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

2.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	85
--------------------------------	----

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเปลี่ยนแปลงของโลกส่งผลกระทบต่อทั้งทางสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการเมืองของทุกประเทศโดยเฉพาะความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและการสื่อสารที่ทำให้โลกทั้งโลกเชื่อมโยงและสื่อสารถึงกันได้อย่างรวดเร็วเป็นโลกไร้พรมแดน การศึกษาเป็นเสาหลักของการพัฒนาที่ยั่งยืน จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งเป็นกฎหมายแม่บททางการศึกษาให้มีการปฏิรูปการศึกษา โดยการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งในด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในฐานะหัวหน้าหน่วยงานที่ใกล้ชิดกับครูและนักเรียนมากที่สุด ผู้บริหารสถานศึกษานอกจากจะต้องเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ คุณธรรม จริยธรรม มีทักษะในการบริหารแล้ว จำเป็นต้องเป็นผู้นำทางวิชาการ การจัดการเรียนการสอนจะต้องจัดอย่างหลากหลาย ครอบคลุมเพื่อสร้างองค์ความรู้ให้ทั่วถึงกว้างขวางหลากหลายรูปแบบ และกำหนดเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาแห่งชาติโดยให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รวมทั้งการพัฒนาหลักสูตรและการจัดสาระการเรียนรู้ให้เกิดการเรียนรู้เต็มศักยภาพและการวัดผลประเมินผลตามสภาพจริง มีการส่งเสริมการวิจัย ใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ. 2553 : 25 - 29)

กระทรวงศึกษาธิการมุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพการศึกษาและสร้างโอกาสทางการศึกษาให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้คนไทยทุกกลุ่มทุกวัยมีคุณภาพ มีความพร้อม ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีจิตสำนึกของความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดี ตระหนักและรู้คุณค่าของขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรมที่ดีงาม มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงและตอบสนองต่อทิศทางการพัฒนาประเทศ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จึงมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 8 ประการ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างมีความสุขในฐานะเป็นพลเมืองไทย ในการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ จำเป็นต้องอาศัยการบริหารจัดการและการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายโดยเฉพาะ

ผู้บริหารสถานศึกษาต้องร่วมปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2557 : 66)

การบริหารงานของสถานศึกษานั้นเป็นบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาในการเตรียมการและติดต่อประสานให้เกิดความเข้าใจ ทำให้บุคลากรในสถานศึกษาเกิดความพร้อม ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจและปฏิบัติงานอย่างจริงจัง อันจะส่งผลให้การบริหารวิชาการของสถานศึกษาได้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ (วิชัย ครุฑอรรถ. 2553 : 3) คุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานวิชาการ เนื่องจากรองานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัดการโปรแกรมการศึกษาและการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษาและเกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกระดับ โดยแยกงานออกเป็น 4 ประเภท พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารงานวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 40 ของเวลาทั้งหมดที่ใช้ในการบริหารงานประเภทต่าง ๆ (Smith et al. 1961 : 170 ; อ้างถึงใน ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2553 : บทนำ)

งานวิชาการถือว่าเป็นงานที่สำคัญที่สุดของสถานศึกษา งานวิชาการเป็นเครื่องบ่งชี้ถึงมาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษา พิจารณาจากผลงานวิชาการซึ่งจะสัมฤทธิ์ผลเพียงใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับผู้บริหารสถานศึกษาที่มีปัญญาเฉียบแหลม เป็นผู้ประสานชุมชนที่ดี เป็นผู้อำนวยความสะดวกที่เชี่ยวชาญเข้มแข็งและเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล (รุ่ง แก้วแดง. 2553 : 2) ซึ่งมีอิทธิพลต่อความสำเร็จของสถานศึกษา ที่จะมีคุณภาพหรือไม่ขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา (Sergiovanni. 1983 : 4 - 13) โดยผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการที่ถือว่าสำคัญที่สุดต่อคุณภาพและความสำเร็จที่สูงสุดของนักเรียนจึงจะเป็นสถานศึกษาที่มีคุณภาพ โดยเฉพาะการมีภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา 4 ด้าน คือ การกำหนดวิสัยทัศน์ การบริหารจัดการหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อการทำการวิจัยในชั้นเรียนของครู ซึ่งเป็นภารกิจหน้าที่ที่ครูต้องปฏิบัติตามที่กำหนดตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญกับการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ในสถานศึกษาและทีมงาน โดยต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการทำวิจัยด้วย (อุทัย เดชตานนท์. 2550 : 36 - 44)

การวิจัยในชั้นเรียน เป็นกระบวนการแสวงหาความรู้อันเป็นความจริงเชื่อถือได้ในบริบทการศึกษาในชั้นเรียนที่เกี่ยวกับพฤติกรรมของครูและนักเรียน นวัตกรรมทางการศึกษาตลอดจนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อจุดมุ่งหมายในการพัฒนาการเรียนรู้ พัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยการวิจัยที่ทำโดยครูผู้สอนในชั้นเรียน เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน และนำผลมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน หรือส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน การวิจัยต้องทำอย่างรวดเร็ว นำผลไปใช้ทันที (สุวิมล ว่องวาณิช. 2553 :

21 - 22) และยังเป็น การส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ที่ครูและนักเรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกัน เป็นการพัฒนากระบวนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนด้วยการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล และเสนอแนะทำให้เกิดแรงผลักดันให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนได้สำเร็จเป็นรูปธรรมขึ้น (ศิริพันธ์ สิงทิต. 2550 : 4)

การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาที่ผ่านมาพบว่า ยังขาดด้านการสนับสนุนให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน ขาดการติดตามตรวจสอบครูและสร้างความตระหนักให้ครูเห็นความสำคัญในการทำวิจัยในชั้นเรียนรวมถึงการไม่ได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณด้วย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2557 : 11) อันเป็นผลมาจากผู้บริหารสถานศึกษาขาดภาวะผู้นำทางวิชาการ โดยส่วนหนึ่งไม่ได้้นำการส่งเสริมการวิจัยกำหนดไว้ในวิสัยทัศน์และพันธกิจของสถานศึกษา ไม่ส่งเสริมการทำวิจัยพร้อมกับการจัดกระบวนการเรียนการสอน ขาดการบริหารจัดการเรื่องการวิจัยในชั้นเรียนในด้านการสร้างทีมงาน หรือคณะกรรมการที่ชัดเจน รวมถึงการใช้เทคโนโลยี แหล่งเรียนรู้ ในการสืบค้นและสร้างเครือข่ายการวิจัย ซึ่งเป็นภาวะผู้นำทางวิชาการที่สำคัญและจำเป็นในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน (ธีระ รุญเจริญ. 2553 : 357) และความเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะเป็นผู้นำในการบริหารงานในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะด้านวิชาการที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งเพราะเป็นหัวใจหลักของสถานศึกษาในการแสดงถึงคุณภาพของสถานศึกษา การบริหารงานบุคลากรครูก็มีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนงาน โดยเฉพาะในการจัดการเรียนการสอน งานวิจัยในชั้นเรียนก็มีความจำเป็นเมื่อเกิดปัญหาในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน ก็สามารถนำผลการวิจัยในชั้นเรียนมาแก้ไขปัญหาในชั้นเรียน โดยการสร้างนวัตกรรมขึ้นมาเพื่อปรับปรุงแก้ไขปัญหาในการจัดการเรียนการสอนของครูในชั้นเรียน ด้านวิชาการในด้านของการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนจึงมีความจำเป็นที่ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นผู้นำทางวิชาการและเห็นความสำคัญของวิจัยในชั้นเรียน อันจะมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและยังส่งผลต่อคุณภาพของสถานศึกษาอีกด้วย

ดังนั้นจะเห็นว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของครู นั่นคือผู้บริหารเป็นคนสำคัญที่สุดและมีอิทธิพลต่อคุณภาพการสอนของครู ความสำเร็จของนักเรียน และระดับประสิทธิภาพของการทำงาน ของโรงเรียน การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาจึงส่งผล โดยเฉพาะการวิจัยในชั้นเรียนของครูเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน เป็นกระบวนการแก้ปัญหาหรือพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้อันชั้นเรียนที่ครูรับผิดชอบ ทำให้การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา

เป็นระบบ ช่วยให้การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมีประสิทธิภาพ และในการกิจการวิจัย
 ในชั้นเรียนหรือการบริหารงานในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องเอาใจใส่ สนับสนุนและ
 ส่งเสริมอย่างเต็มที่ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาและมาตรฐานวิชาการของสถานศึกษาให้สูงขึ้น
 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานูริรัมย์ เขต 1 ได้ให้ความสำคัญด้วยการกำหนดเป็น
 นโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษา การวิเคราะห์จัดตั้งและจัดสรรงบประมาณ ส่งเสริม
 สนับสนุนและพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษา กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลสถานศึกษา
 ขั้นพื้นฐาน ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยและรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษา ดำเนินการ
 ประสานงาน สนับสนุน ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา เสนอแนะ
 แนวทางการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา พัฒนาผู้บริหาร
 สถานศึกษากลุ่มที่มีความจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาเร่งด่วน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษานูริรัมย์ เขต 1. 2560 : 5 - 6)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความสัมพันธ์
 ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานูริรัมย์ เขต 1 เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาตนเอง
 ของผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรในสังกัดให้มีภาวะผู้นำทางวิชาการที่จะช่วยส่งเสริมการวิจัย
 ในชั้นเรียน และเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและ
 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการและการแก้ปัญหาในการจัดการเรียน
 การสอนของครูให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
 การศึกษาประถมศึกษานูริรัมย์ เขต 1
2. เพื่อศึกษาการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานูริรัมย์ เขต 1
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการส่งเสริมการวิจัย
 ในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานูริรัมย์ เขต 1

สมมติฐานการวิจัย

ภาวะผู้นำทางวิชาการมีความสัมพันธ์กับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหาร
 สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานูริรัมย์ เขต 1

ความสำคัญของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ มีความสำคัญของการวิจัย ดังนี้

1. ได้ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการและการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา
2. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย วางแผนและพัฒนาบทบาทของตนเองและผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาด้านภาวะผู้นำทางวิชาการและการวิจัยในชั้นเรียน
3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางการกำหนดนโยบายในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการและการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ไว้ดังนี้

ขอบเขตเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ในครั้งนี้ ซึ่งขอบเขตด้านเนื้อหาประกอบด้วย

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการ ผู้วิจัยศึกษาจากแนวคิดและหลักการของ รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2551 : 13) ไกศยัญญ์ เปลรินทร์ (2552 : 130) ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553 : 35) ฮาลลิงเจอร์ และเมอร์ฟี (Hallinger & Murphy, 1985 : 221 - 224) เฮคและคณะ (Heck et al. 1990 : 95) เฮค (Heck, 1995 : 95) เซย์ฟาร์ธ (Seyfarth, 1999 : 165 - 273) เว็บบอร์ (Weber, 2002 : 2) แมคอีแวน (McEwan, 2003 : 13) รีว (Rew, 2013 : 43 - 44) แล้วสังเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาได้ 4 ด้าน ดังนี้
  - 1.1 ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ทางวิชาการ
  - 1.2 ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร
  - 1.3 ด้านการจัดการเรียนการสอน
  - 1.4 ด้านการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้
2. การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ผู้วิจัยศึกษาจากแนวคิดและหลักการของ บัญญา อึ้งสกุล (2540 : 39) ประวิต เอราวรรณ์ (2545 : 56 - 61) ชีระ รุญเจริญ (2550ข : 3 - 59)

กระทรวงศึกษาธิการ (2554 : 16 - 31) วิโรจน์ สารรัตนะ (2554 : 42) สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554 : 1 - 5) จอมพงศ์ มงคลวนิช (2556 : 116) สุวิมล ว่องวานิช (2558 :
78) ศิริพร เทพราชา (2557 : 6) กมลวรรณ ธรรมรัตนารมย์ (2560 : 18 - 19) แล้วนำมา
สังเคราะห์เป็นการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาได้ 4 ด้าน ดังนี้

- 2.1 ด้านการจัดให้มีคณะกรรมการวิจัยในชั้นเรียน
- 2.2 ด้านการส่งเสริมให้ความรู้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน
- 2.3 ด้านการสนับสนุนด้านงบประมาณ
- 2.4 ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการส่งเสริมการวิจัย
ในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1
ได้กำหนดขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ประชากร ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์
เขต 1 ประจำปีการศึกษา 2561 จำนวน 1,968 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้จากประชากร โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง
ของเครซี และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 : 607 - 610 ; อ้างถึงใน ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์,
2555 : 148 - 149) จำนวน 322 คน แล้วทำการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling)
ตามขนาดของโรงเรียน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ภาวะผู้นำทางวิชาการ
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

ผู้วิจัยกำหนดนิยามศัพท์เฉพาะ ไว้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง พฤติกรรม การปฏิบัติหรือการกระทำที่ผู้บริหาร
สถานศึกษาแสดงออกถึงความสามารถในการนำความรู้ ทักษะ การบริหารงานในสถานศึกษา
การจูงใจให้ผู้ร่วมงานทุกคนในสถานศึกษาทำงาน การพัฒนา ปรับปรุง ส่งเสริมงานวิชาการ
ตลอดจนนำเทคนิคต่าง ๆ มาใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการดำเนินงานวิชาการให้เกิดประสิทธิภาพ
และบรรลุผลตามเป้าหมาย ใน 4 ด้าน ได้แก่

1.1 ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ทางวิชาการ หมายถึง พฤติกรรมและการปฏิบัติในด้านวิสัยทัศน์ ของผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา มีวิสัยทัศน์ในการกำหนดทิศทาง การวางแผน และเป้าหมาย เพื่อการดำเนินงานอย่างชัดเจน กำหนดวิสัยทัศน์ในกรอบขอบเขตงานด้านวิชาการที่สอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ กำหนดการดำเนินงาน สร้างความชัดเจนในการปฏิบัติงาน สร้างพลังกระตุ้น แรงจูงใจให้บุคลากรปฏิบัติงานได้อย่างเต็มศักยภาพและทำงานเป็นทีม มีวิสัยทัศน์ในการสร้างความเข้าใจเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่ตั้งไว้ให้คณะครูและผู้เกี่ยวข้องทราบ คำนึงถึงผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

1.2 ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร หมายถึง พฤติกรรมและการปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษาในการนำหลักสูตรไปใช้ให้เกิดประสิทธิผล การประสานงาน การกำหนดตัวบุคคลในด้านการใช้หลักสูตรอย่างชัดเจน การนำหลักสูตรไปปฏิบัติให้เกิดผลตามวัตถุประสงค์ การตัดสินใจในการนำหลักสูตรไปใช้ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และการนิเทศ ติดตาม กำกับ ดูแลการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ตรงตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวังหรือจุดประสงค์การเรียนรู้ในแต่ละสาระการเรียนรู้

1.3 ด้านการจัดการเรียนการสอน หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่เกี่ยวกับการดูแล ส่งเสริมและสนับสนุนการสอน การสรรหากระบวนการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนานักเรียน การประสานงานการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ การใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายมีความทันสมัย การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ให้เหมาะสมกับวัย การเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ การสนับสนุนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ การนิเทศและประเมินผลด้านการสอน การจัดให้มีการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน การส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ และการเผยแพร่ผลงานการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.4 ด้านการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ หมายถึง พฤติกรรมและการปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดกิจกรรมทางวิชาการที่ส่งเสริม และสนับสนุนให้ครูและนักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่องานวิชาการ การร่วมกันปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการ การดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างใกล้ชิด การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ การจัดให้มีการส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ การใช้แหล่งเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การเยี่ยมชมชั้นเรียน การรักษาสิ่งแวดล้อมภายในห้องเรียน รวมทั้งการให้แรงเสริมเป็นรางวัล ยกย่องชมเชยครูและนักเรียนที่มีผลงาน และนำชื่อเสียงมาสู่โรงเรียน

2. การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง วิธีการหรือกระบวนการของผู้บริหารสถานศึกษาในการสนับสนุน อำนาจความสะดวกให้ครูทำการวิจัยในชั้นเรียนเป็นวิธีการแก้ปัญหาการเรียนการสอนของครู ด้วยการหาความรู้ วิธีการใหม่ ๆ หรือการพัฒนานวัตกรรม เพื่อหาแนวทางการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียนหรือในสถานศึกษาให้บังเกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และนำผลการวิจัยมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับครูในการพัฒนาด้านวิชาชีพของตนเองและส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน ใน 4 ด้าน ได้แก่

2.1 ด้านการจัดให้มีคณะกรรมการวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริม สนับสนุน การจัดให้มีคณะกรรมการวิจัยในชั้นเรียนที่ให้ความช่วยเหลือครูในการฝึกทักษะงานวิจัย ให้ความรู้ด้านงานวิจัย ค้นคว้า จัดหาผู้เชี่ยวชาญ สนับสนุนครูให้เกิดความคิดในการสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ มีคณะกรรมการกำกับ ติดตาม ความก้าวหน้า การให้ร่วมมือกับคณะครูในการดำเนินการประสานงาน ปรับปรุง ให้คำแนะนำ ติดตามผล เข้ามามีส่วนร่วมปรับปรุงด้านวิชาการและดำเนินการวางแผนการทำรายงานการวิจัยในชั้นเรียน

2.2 ด้านการส่งเสริมให้ความรู้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูหาความรู้เพิ่มเติม การจัดสัมมนา ศึกษาดูงาน และจัดอบรมการทำวิจัยในชั้นเรียน การเชิญวิทยากรจากภายนอกมาให้ความรู้เกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนแก่ครู การใช้สื่อเทคโนโลยี การศึกษาค้นคว้าการวิจัยในชั้นเรียน การเตรียมการทำวิจัย การสนับสนุนให้เป็นครูแกนนำการทำวิจัยในชั้นเรียน และการกำกับ ติดตาม ให้ความช่วยเหลือกับครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียนให้ครูมีนวัตกรรมนำไปใช้ในห้องเรียน เพื่อก่อให้เกิดความสำเร็จและบรรลุวัตถุประสงค์

2.3 ด้านการสนับสนุนด้านงบประมาณ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ดำเนินการส่งเสริมการทำวิจัย โดยสนับสนุน จัดหา และกำหนดให้มีระบบเงินทุน อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับครู การจัดระดมทุน ทรัพยากรและงบประมาณ ด้านต่าง ๆ ทั้งในและนอกสถานศึกษา การจัดอบรม สัมมนา การเผยแพร่ผลงาน การสรรหาที่ปรึกษางานในการทำวิจัยในชั้นเรียน จัดหาแหล่งค้นคว้าและแหล่งสืบค้นข้อมูล เพื่อให้ได้งานวิจัยที่มีคุณภาพและเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดและสอดคล้องกับนโยบายเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน

2.4 ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจ หมายถึง การปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างกำลังใจ การยกย่องเชิดชูเกียรติคุณของครูที่ปฏิบัติงานดีเด่น การกระตุ้นให้ครูตื่นตัว การจัดประกวดแข่งขันให้รางวัลที่หลากหลาย การยกย่องชมเชยผลงานวิจัยในชั้นเรียน

ที่ได้รับการเผยแพร่และสู่การปฏิบัติได้จริง การสนับสนุนการพัฒนาผลงาน การนำผลการวิจัยไปพัฒนาครูต้นแบบการวิจัยในชั้นเรียน การตอบแทนครูที่มีความสามารถพิเศษด้วยการให้ความก้าวหน้าในวิชาชีพ และใช้ผลงานการวิจัยเพื่อเลื่อนวิทยฐานะให้สูงขึ้น

3. ครู หมายถึง ครูผู้ที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามุริรัมย์ เขต 1

4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 หมายถึง หน่วยงานที่ดูแลโรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนต้น (โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา) ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองบุรีรัมย์ อำเภอลำปลายมาศ อำเภอชำนิ และอำเภอบ้านด่าน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการส่งเสริมการวิจัย
ในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1
ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยจะนำเสนอรายละเอียดตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการ
  - 1.1 ความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการ
  - 1.2 ความสำคัญของภาวะผู้นำทางวิชาการ
  - 1.3 องค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการ
2. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
  - 2.1 ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ทางวิชาการ
  - 2.2 ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร
  - 2.3 ด้านการจัดการเรียนการสอน
  - 2.4 ด้านการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้
3. การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน
  - 3.1 ความหมายของการวิจัยในชั้นเรียน
  - 3.2 ความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน
  - 3.3 ประโยชน์ของการวิจัยในชั้นเรียน
  - 3.4 บทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา
4. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน
  - 4.1 ด้านการจัดให้มีคณะกรรมการวิจัยในชั้นเรียน
  - 4.2 ด้านการส่งเสริมให้ความรู้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน
  - 4.3 ด้านการสนับสนุนด้านงบประมาณ
  - 4.4 ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจ
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 5.1 งานวิจัยในประเทศ
  - 5.2 งานวิจัยต่างประเทศ
6. กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาวะผู้นำทางวิชาการ

ผู้วิจัยได้กำหนดหัวข้อและรายละเอียดเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการ ดังต่อไปนี้

ความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการ

ภาวะผู้นำทางวิชาการ ได้มีนักวิชาการและนักการศึกษาหลายท่าน ได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

ธีระ รุญเจริญ (2550ก : 20) ได้ให้ความหมายของ ภาวะผู้นำทางวิชาการ ไว้ว่าเป็นการปฏิบัติของผู้บริหารที่เป็นแบบอย่างของผู้นำการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะผู้นำวิชาการ ต้องให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมและสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

สัมฤทธิ์ กางเพ็ง และสรายุทธ กันหลง (2553 : 134) ได้ให้ความหมายของ ภาวะผู้นำทางวิชาการ ไว้ว่า เป็นลักษณะพฤติกรรม และกระบวนการต่าง ๆ ที่ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เพื่อมีอิทธิพลหรือส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา ประกอบด้วย การสื่อสารเป้าหมายร่วมกับการกำกับติดตามและให้ข้อมูลป้อนกลับเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอน การส่งเสริมพัฒนาวิชาชีพ และการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

อัญชลี ชรรมะวิสิกุล (2555 : 33) กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง การที่ผู้นำจะต้องส่งเสริมการเรียนรู้ พัฒนาความเข้าใจอย่างเป็นระบบและทำให้ทุกคน (รวมทั้งตัวเอง) สามารถเข้าใจความเป็นจริงได้

แมคอีแวน (McEwan, 2003 : 6) ได้ให้ความหมายของ ภาวะผู้นำทางวิชาการ ไว้ว่าเป็นพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องโดยตรงต่อกระบวนการเรียนการสอน ประกอบด้วยครูผู้สอน นักเรียน และหลักสูตร มีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน

ฮิวจ์ กิเน็ต และ เคอร์ฟี (Hughes, Ginnett & Curphy, 2009 : 6) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการ ไว้ว่า ภาวะผู้นำเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ที่เน้นเรื่องความเป็นผู้นำทางการศึกษา และการเรียนรู้ของนักเรียน ขอบข่ายของความต้องการด้านการศึกษา การสอนที่มีคุณภาพ และการจัดองค์การที่เอื้อต่อการเรียนรู้

รีว (Rew, 2013 : 8) ได้ให้ความหมายของ ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง การใช้ อิทธิพลของผู้บริหารเกี่ยวกับการเรียนการสอนในห้องเรียน และการเรียนรู้ของนักเรียน ผ่านการจัดการที่สอดคล้องกับเป้าหมายของโรงเรียน หลักสูตร การดำเนินการเรียนการสอน ทรัพยากร การประเมินผล การพัฒนาครูและบรรยากาศในการเรียนรู้

สรุปความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง พฤติกรรม การปฏิบัติหรือ การกระทำที่ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกถึงความสามารถในการบริหารกิจกรรมของสถานศึกษา

การนำความรู้ ทักษะ การจงใจให้ร่วมงานทุกคนในสถานศึกษาทำงาน การพัฒนา ปรับปรุง ส่งเสริมงานวิชาการตลอดจนนำเทคนิคต่าง ๆ มาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการดำเนินงานวิชาการ ให้บรรลุผลตามเป้าหมาย

ความสำคัญของภาวะผู้นำทางวิชาการ

ความสำคัญของภาวะผู้นำทางวิชาการ ได้มีนักวิชาการและนักการศึกษา กล่าวไว้ ดังนี้ ชาญชัย อาจินสมาจาร (2550 : 18) กล่าวว่า ความสำคัญของภาวะผู้นำทางวิชาการ มีความสำคัญยิ่งต่อคุณภาพทางการสอนของอาจารย์ผู้สอน และต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักศึกษา

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2550 : 27) กล่าวว่า ความสำคัญของภาวะผู้นำทางวิชาการส่งผล ให้สถานศึกษาไปสู่ความมีประสิทธิภาพ โดยการเสริมพลังผู้บริหารสถานศึกษาให้มีโอกาสใช้ ความเป็นผู้นำอย่างเต็มศักยภาพและหันมาทุ่มเทให้กับงานบริหาร โรงเรียนเป็นหลัก ความสัมพันธ์ ระหว่างครูและนักเรียนก็จะมีมากขึ้นด้วย

ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553 : 12) กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการมีความสำคัญ สำหรับผู้บริหารเพราะเป็นงานหลักที่สำคัญของการบริหารสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็สถานศึกษา ประเภทใด มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษา จะพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการ เนื่องจาก งานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัดโปรแกรมการศึกษา การจัดการเรียนการสอน ถือเป็น หัวใจของสถานศึกษา และเกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทุกระดับของสถานศึกษา

จรัส อติวิทยากรณ์ (2554 : 14) กล่าวว่า ความสำคัญของภาวะผู้นำทางวิชาการมีอิทธิพล ต่อคุณภาพการสอนของครู และนำมาซึ่งความมีประสิทธิภาพในโรงเรียน โดยเฉพาะภาวะผู้นำ ทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกให้ครู ได้รับรู้อย่างชัดเจน นำมาซึ่งผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของนักเรียน โดยรวมคือ ประสิทธิภาพของการบริหารวิชาการและการปฏิบัติงาน ภายในโรงเรียนภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญในการสร้างอิทธิพล หรือ การสร้างแรงจูงใจให้ร่วมงานเชื่อถ้อยยอมรับและศรัทธาให้เกิดความร่วมมือต่อ การเปลี่ยนแปลง เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งด้านการบริหารงานวิชาการ โดยเฉพาะ ด้านการเรียนการสอนของครู ให้ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้ได้มาตรฐานการศึกษาบรรลุ ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

รุจิรี ภูสาระ และจันทธานี สงวนนาม (2554 : 56) กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการจำเป็น สำหรับผู้บริหารเนื่องจากงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษา และเป็นส่วนหนึ่ง ของการบริหารการศึกษาที่ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญอย่างยิ่ง ส่วนการบริหารด้านอื่นแม้จะมี

ความสำคัญเช่นเดียวกันแต่เป็นเพียงส่วนส่งเสริมสนับสนุนให้งานวิชาการดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

อำนาจ ทองโปร่ง (2555 : 25) กล่าวว่า ความสำคัญของภาวะผู้นำทางวิชาการ มีความสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่งต่อการกำหนดแผนยุทธศาสตร์และการกำหนดนโยบายด้านต่าง ๆ ให้มีความสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและตามลักษณะการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสากล ดังนั้น ผู้บริหารจึงควรมีภาวะผู้นำทางวิชาการและให้ความสำคัญต่อการส่งเสริม สนับสนุน ในการให้ความร่วมมือกับสมาชิกในองค์กร ได้ดำเนินการปฏิบัติงานตามภารกิจที่กำหนดไว้ ให้มีความเจริญงอกงามและยุติธรรม

เพอร์คี และสมิธ (Perkey & Smith, 1993 : 114) ได้กล่าวถึงความสำคัญของภาวะผู้นำทางวิชาการว่า มีอิทธิพลต่อคุณภาพการสอนของครู และมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการปฏิบัติงาน ในสถานศึกษา กล่าวคือ สถานศึกษาที่มีคุณภาพนั้น ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาท ในการเป็นผู้นำทางวิชาการที่เข้มแข็ง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสำคัญอย่างยิ่ง ต่อคุณภาพการสอน ของครู ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน และระดับประสิทธิภาพ การปฏิบัติงานภายในสถานศึกษา

เชลล์ (Chell, 2001 : 5) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของภาวะผู้นำทางวิชาการว่า ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นผู้ทำหน้าที่บริหารงานภายในสถานศึกษาและเป็นผู้ซึ่งมีอิทธิพลต่อคุณภาพ การสอนของครู ตลอดจนมีอิทธิพลต่อความมีประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานภายในสถานศึกษา การศึกษาถึงภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จึงเป็นหนทางหนึ่งอันจะนำไปสู่ การสร้างความมีประสิทธิภาพเป็นเลิศของสถานศึกษา

จากความสำคัญของภาวะผู้นำทางวิชาการดังกล่าว สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ มีความสำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาเป็นอย่างมาก เนื่องจากผู้บริหารเป็นบุคคลสำคัญ ต่อการบริหารงานในสถานศึกษา มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนดเป้าหมาย การส่งเสริมสนับสนุน การกำกับติดตามและการประเมินผลเกี่ยวกับการเรียนการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพ ต่อสถานศึกษาและเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด

องค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการ

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะทำให้การบริหารงานวิชาการประสบความสำเร็จคือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหรือคุณลักษณะที่ต้องการของผู้เรียนให้ดีขึ้นนั้น ประกอบด้วยพฤติกรรมหรือการแดงออกของผู้บริหารทั้งหมดทั้งภายในและภายนอกในด้านต่าง ๆ หลายประการ ในส่วนที่เกี่ยวกับองค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการ ได้มีนักวิชาการและ นักการศึกษาได้ให้แนวคิด ดังนี้

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2551 : 13) กล่าวถึง องค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมี 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการจัดการ โรงเรียน วางแผนยุทธศาสตร์ วางแผนปฏิบัติการ จัดโครงสร้าง องค์การ ที่สนับสนุนการใช้ภาวะผู้นำทางวิชาการ บริหารการเปลี่ยนแปลง ระดมทรัพยากร และ สร้างช่องทาง การมีส่วนร่วมตัดสินใจของฝ่ายบริหาร
2. ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรและการสอน ยกย่องผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนพัฒนาความสามารถและคุณภาพในการสอนของครู นิเทศการสอนของครู ประเมินผล การเรียนการสอนของครูและนักเรียน ออกแบบการสร้างและการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ประสานงานหลักสูตร กำกับดูแลการใช้หลักสูตร กระตุ้นให้กำลังใจครูและนักเรียนในการเรียน การสอน สร้างสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียน และบริหารเวลา พิกัดระยะเวลาในการเรียนการสอน โดยทำตัวให้พบเห็นอยู่เป็นนิจในโรงเรียนและชุมชน
3. ด้านการบริหารตนเอง ทีมงาน และชุมชน เป็นแบบอย่างคุณธรรมและจริยธรรม เป็นแบบอย่างในทางการเรียนการสอน ขอมรับความแตกต่างทางความคิดและการกระทำของผู้อื่น คิดนอกกรอบ พัฒนาบุคลากรของโรงเรียนให้มีความเป็นผู้นำ สื่อสาร และสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ต่อผู้ร่วมงานและชุมชน

ไคศิษฐ์ เพลรินทร์ (2552 : 130) กล่าวว่า ตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำทางวิชาการสำหรับผู้บริหาร สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยกำหนดองค์ประกอบหลักของภาวะผู้นำทางวิชาการไว้ 5 ด้าน ได้แก่

- 1) การกำหนดวิสัยทัศน์พันธกิจและเป้าหมายการเรียนรู้ 2) การบริหารจัดการหลักสูตรและ การสอน 3) การพัฒนานักเรียน 4) การพัฒนาครู 5) การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553 : 35) กล่าวถึง องค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษาประกอบ 5 ด้าน คือ

1. ด้านการบริหารจัดการ เป็นองค์ประกอบหนึ่งของภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหาร สถานศึกษา ที่ผู้บริหาร โรงเรียนจะต้องแสดงบทบาทฐานะผู้นำในการบริหารจัดการ เพื่อผลสำเร็จ ของงานที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาใน โรงเรียนทุกด้านอย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ การกำหนด นโยบาย การตัดสินใจ และการสั่งการ
2. ด้านความสามารถ เป็นองค์ประกอบหนึ่งของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งในยุคปัจจุบันการมีผู้นำที่มีความรู้ ความสามารถจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่สุดของโรงเรียนที่จะสามารถ นำการเปลี่ยนแปลงใหม่ ๆ มาสู่โรงเรียน อันจะส่งผลต่อการยอมรับและความร่วมมืออย่างมั่นใจ ของผู้ร่วมงานในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ให้ประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพได้แก่ การกำหนดนโยบายการตัดสินใจและการสั่งการ

3. ด้านการนิเทศ ภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการนิเทศเป็นองค์ประกอบหนึ่งของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนจะต้องแสดงบทบาทฐานะผู้นำในการเป็นผู้นิเทศและให้คำปรึกษาเพื่อช่วยเหลือแก่ครู อาจารย์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจหลักอันเป็นปัจจัยอิทธิพลที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพได้แก่ เป็นผู้นิเทศ เป็นผู้ให้คำปรึกษาช่วยเหลือ และเป็นผู้พัฒนาบุคลากร

4. ด้านการวางแผน ภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการวางแผนเป็นองค์ประกอบหนึ่งของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องให้ความสำคัญทั้งนี้ เพื่อที่จะทำให้มองเห็นภาพของสถานศึกษาว่า ขณะนี้เราอยู่ ณ จุดใดและต้องการจะพัฒนาไปในทิศทางใดเพื่อเป็นการกำหนดเป้าหมายในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน อันจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาและผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพได้แก่ การกำหนดแนวทางและวิธีการปฏิบัติงาน การวางแผน และการคาดคะเน

5. ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ ภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการเป็นองค์ประกอบหนึ่งของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องแสดงบทบาทในการเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการ เพื่อสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

ฮาลลิงเจอร์ และเมอร์ฟี (Hallinger & Murphy, 1985 : 221 - 224) ได้กำหนดองค์ประกอบความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนไว้ 3 องค์ประกอบใหญ่ คือ 1) ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านการจัดบรรยากาศในโรงเรียน

เฮค และคณะ (Heck et al. 1990 : 95) ได้กำหนดองค์ประกอบของความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนไว้ 3 องค์ประกอบใหญ่ ๆ คือ 1) การปกครองโรงเรียน (School Governance) 2) การจัดบรรยากาศโรงเรียน (School Climate) 3) การจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน (School Instructional Organization)

เฮค (Heck, 1995 : 95) ได้กำหนดองค์ประกอบของความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ 3 ด้าน ได้แก่ 1) การปกครองโรงเรียน 2) การจัดบรรยากาศโรงเรียน 3) การจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน

เซย์ฟาร์ธ (Seyfarth, 1999 : 165 - 273) ได้กำหนดองค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการเป็นบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารในการปฏิบัติกิจกรรมเพื่อพัฒนางานการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนไว้ 5 ด้าน คือ 1) การมีมุมมองและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงด้านหลักสูตร (Perspectives and Trends in Curriculum) 2) การประเมินผลนักเรียน (Assessing Student

Performance) 3) การจัดโครงการสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ (Programs for Special Need Students) 4) การประเมินผลการสอนของครู (Assessing Teaching Performance) 5) การวางแผนเพื่อพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพ (Planning for Teachers, Professional Growth)

เว็บเบอร์ (Weber. 2002 : 2) ได้จำแนกองค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการ ออกเป็น 5 องค์ประกอบ คือ 1) การกำหนดพันธกิจของโรงเรียน 2) การส่งเสริมบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนการสอน 3) การสังเกตและการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ครู 4) การจัดการเกี่ยวกับหลักสูตรและการสอน 5) การประเมินผลโปรแกรมการสอน

แมคอีแวน (McEwan. 2003 : 13) กล่าวว่า องค์ประกอบในการก้าวไปสู่การเป็นผู้นำทางวิชาการที่มีประสิทธิผล ได้แก่ การสร้างบรรยากาศของโรงเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียน กระบวนการเรียนการสอน และการพัฒนาบุคลากรเป็นผู้นำทางวิชาการ

รีว (Rew. 2013 : 43 - 44) กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการที่ผู้บริหารปฏิบัติบ่อยและมีความเหมาะสมมากที่สุด มีด้วยกัน 3 ด้าน คือ ด้านการบริหารหลักสูตรและเป้าหมายของโรงเรียน ด้านการปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน และด้านการกำกับดูแลครูและนักเรียนและผลการเรียนการสอน

จากการศึกษาหลักแนวคิดของนักวิชาการด้านการศึกษาดังกล่าว ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยได้นำสาระสำคัญมาสังเคราะห์ตัวแปรองค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการ ดังปรากฏในตาราง 2.1 ดังต่อไปนี้

ตาราง 2.1 การสังเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการ

องค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2551)	ไถศิมภ์ เพลรินทร์ (2552)	บริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553)	สาธิติงเตอร์ และเมอเรย์พี (1985)	เฮคและคิมะ (1990)	เฮคการ์เซน (1995)	เซย์ฟาร์ธ (1999)	เว็บบอร์ (2002)	แมคเคิเวน (2003)	รีว (2013)	ความถี่	อันดับที่
1. การกำหนดวิสัยทัศน์ทางวิชาการ	/	/	/	/				/	/		6	2
2. การบริหารจัดการหลักสูตร	/	/					/	/		/	5	3
3. การบริหารตนเอง	/										1	
4. การประเมินผล							/	/			2	
5. การกำกับดูแลครู นักเรียน										/	1	
6. การพัฒนาครูและบุคลากร		/							/		2	
7. การบริหารจัดการ			/								1	
8. การปกครอง					/	/					2	
9. การพัฒนาครูมืออาชีพ							/				1	
10. การพัฒนานักเรียน		/									1	
11. การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้		/	/	/	/	/		/	/		7	1
12. การนิเทศ			/							/	2	
13. ความสามารถ			/								1	
14. การจัดการเรียนการสอน				/	/	/			/	/	5	3
15. การสังเกต/ข้อมูลย้อนกลับ								/			1	
16. การจัด โครงการสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ							/				1	

จากตาราง 2.1 พบว่า องค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ใน 15 องค์ประกอบ ผู้วิจัยได้กำหนดใช้องค์ประกอบที่มีความถี่สูงในอันดับที่ 1-4 มีจำนวน 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ทางวิชาการ ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร และด้านการจัดการเรียนการสอน ซึ่งนำมาเป็นกรอบในการศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในการวิจัย ครั้งนี้

สรุปได้ว่าภาวะผู้นำทางวิชาการ เป็นพฤติกรรม การปฏิบัติหรือการกระทำที่ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกถึงความสามารถในการนำความรู้ ทักษะ การบริหารงานในสถานศึกษา การจูงใจให้ผู้ร่วมงานทุกคนในสถานศึกษาทำงาน การพัฒนา ปรับปรุง ส่งเสริมงานวิชาการ ตลอดจนนำเทคนิคต่าง ๆ มาใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการดำเนินงานวิชาการให้เกิดประสิทธิภาพ และบรรลุผลตามเป้าหมาย ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ทางวิชาการ ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

จากการสังเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการ ได้องค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการ 4 ด้าน คือ 1) ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ทางวิชาการ 2) ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร 3) ด้านการจัดการเรียนการสอน และ 4) ด้านการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ โดยมีรายละเอียดของความหมายและความสำคัญในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ทางวิชาการ

มีนักวิชาการและนักการศึกษาให้ความหมายไว้ในแนวทางเดียวกัน ดังนี้

1. ความหมายของการกำหนดวิสัยทัศน์ทางวิชาการ

มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้นิยามความหมายของการกำหนดวิสัยทัศน์ทางวิชาการ ไว้ดังนี้

เบนนิส (Bennis. 1985 : 89) ได้กล่าวถึงการกำหนดวิสัยทัศน์ทางวิชาการ ว่า หมายถึง ภาพองค์การในอนาคต ซึ่งได้มาจากปัญญา ความคิด มีความเป็นไปได้และสอดคล้องกับเป้าหมายและภาระหน้าที่ขององค์การ โดยภาพนั้นตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริงน่าเชื่อถือ และดึงดูดใจให้ปฏิบัติตาม อันจะทำให้องค์การมีสภาพดีกว่าที่จะเป็นอยู่ในปัจจุบัน

ฮอลลิงเจอร์ และ เมอร์ฟี (Hallinger & Murphy. 1985 : 221 - 224) ได้กล่าวถึงการกำหนดวิสัยทัศน์ทางวิชาการ ว่าหมายถึง การกำหนดกรอบขอบเขตของงานที่โรงเรียนต้องรับผิดชอบในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการ ได้แก่การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน โดยเน้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและการมีส่วนร่วมของทีมงานในโรงเรียนและการสื่อสาร

เป้าหมายของโรงเรียน โดยการแลกเปลี่ยนข่าวสาร ความรู้สึกนึกคิดหรือทัศนคติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเป้าหมายของโรงเรียน

เดวิด และ โทมัส (Davis & Thomas. 1989 : 22) ได้กล่าวถึงการกำหนดวิสัยทัศน์ทางวิชาการ ว่า วิสัยทัศน์ หมายถึง ความสามารถที่จะทำความเข้าใจสภาวะแวดล้อม แล้วทำให้สามารถคาดการณ์ สถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจะมีผลต่อองค์การในส่วนของความสามารถเหล่านี้จะเกิดขึ้นจากปัจจัยต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดสถานการณ์ย่อมจะสามารถควบคุมให้เป็นไปตามต้องการได้นอกจากนี้ ยังมีนักวิชาการหลายท่านได้สรุปในทำนองเดียวกันว่า วิสัยทัศน์เป็นเสมือนพิมพ์เขียวขององค์การที่เราต้องการในอนาคต วิสัยทัศน์นั้นจะทำให้มองเห็นแนวทางปฏิบัติ

คอตเตอร์ (Kotter. 1996 : 6 - 69) ได้กล่าวถึงการกำหนดวิสัยทัศน์ทางวิชาการ ว่า วิสัยทัศน์ หมายถึง ภาพอนาคตที่นำมาทำให้กระจ่างว่า ทำไมบุคคลต้องสร้างขึ้นในอนาคต ซึ่งสิ่งที่สร้างขึ้นนั้น สามารถกระตุ้นให้บุคคลมุ่งมั่นและดำเนินการไปสู่ในทิศทางเปลี่ยนแปลง และทิศทางที่ถูกต้อง ซึ่งสามารถช่วยให้เกิดการประสานการปฏิบัติในความแตกต่างระหว่างบุคคล แม้ว่าจะมีบุคคลจำนวนมากก็สามารถดำเนินการไปด้วยดีและรวดเร็ว

ฟิลิปส์ (Phillips. 1997 : 7) ได้กล่าวถึงการกำหนดวิสัยทัศน์ทางวิชาการ ว่า หมายถึง สิ่งที่สามารถกำหนดกรอบการทำงานที่จะนำไปสู่การปฏิบัติ และให้นโยบาย ต้องอาศัยการแสดงความคิดเห็นที่กว้างขวางและชัดเจน แต่ในเวลาเดียวกันนำไปสู่สิ่งที่ไกลออกไปได้

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าความหมายของการกำหนดวิสัยทัศน์ทางวิชาการ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในการกำหนดเป้าหมาย การหาแนวทางการปฏิบัติ การกำหนดความต้องการขององค์กร ที่สามารถเกิดขึ้นในอนาคต สามารถช่วยดำเนินการไปได้ด้วยดี ซึ่งสิ่งที่สร้างขึ้นนั้นสามารถกระตุ้นให้บุคลากรมีความมุ่งมั่น มีการประสานการปฏิบัติงาน เพื่อดำเนินการไปสู่การเปลี่ยนแปลงของทิศทางหรือตามเป้าหมายที่วางไว้ได้อย่างรวดเร็ว

2. ความสำคัญของการกำหนดวิสัยทัศน์ทางวิชาการ

มีนักวิชาการและนักวิชาการศึกษาได้นิยามความสำคัญของการกำหนดวิสัยทัศน์ทางวิชาการ ไว้ ดังนี้

ฮอลลิงเจอร์ และ เมอร์ฟี (Hallinger & Murphy. 1985 : 221 - 224) กล่าวถึงความสำคัญของการกำหนดวิสัยทัศน์ทางวิชาการ ว่าการกำหนดวิสัยทัศน์ หรือการกำหนดภารกิจของโรงเรียน เป็นการกำหนดขอบเขตของงานที่โรงเรียนต้องรับผิดชอบในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการ และสร้างความเข้าใจในภารกิจดังกล่าวให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ ซึ่งมีการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียนนั้นจะต้องมีความชัดเจน โดยเน้นที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

โดยให้ทีมงานมีส่วนในการกำหนดเป้าหมายทางวิชาการของโรงเรียน ซึ่งจะต้องรวมถึง ความรับผิดชอบของคณะครูเพื่อให้บรรลุเป้าหมายสูงสุด เป้าหมายในด้านการปฏิบัติงานจะต้อง แสดงออกมาเป็นพฤติกรรมที่สามารถวัดได้ นอกจากนั้นเป้าหมายของโรงเรียนจะต้องมีลักษณะ ที่ง่ายต่อครูในการที่จะนำไปสอนได้ตรงตามจุดประสงค์ในห้องเรียน การวางแผนงานทางวิชาการ ในสถานศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องปฏิบัติเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายอย่างมีประสิทธิภาพ การสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน การสื่อสาร ที่ผู้บริหารจะต้องจัดให้มีขึ้น เพื่อให้ผู้ปกครองและ นักเรียนทราบ ทั้งในรูปแบบที่เป็นทางการ เช่น การประชุมชี้แจงคณะครูในหนังสือครูกู้มือของ นักเรียน ฯลฯ โดยในรูปแบบที่ไม่เป็นทางการ เช่น การพูดคุยกับครู เป็นต้น

แมคอีแวน (McEwan, 2003 : 131 -141) กล่าวถึงการสื่อสารวิสัยทัศน์ทางวิชาการ ของสถานศึกษาว่า เป็นการจัดให้มีการสื่อสารแบบ 2 ทาง อย่างเป็นระบบกับผู้ร่วมงาน โดย คำนี้ถึงมาตรฐานด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการปรับปรุงเป้าหมายของโรงเรียน กำหนด สนับสนุน นำกิจกรรมซึ่งสื่อสารค่านิยมและความหมายของการเรียนรู้ไปสู่ผู้เรียน ไปปฏิบัติ รวมทั้งพัฒนาและใช้ช่องทางการสื่อสารกับผู้ปกครอง เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์อื่น ๆ ของโรงเรียน

กลิกแมน (Glickman, 2007 : 47 - 52) ได้กล่าวไว้ว่า ทักษะการกำหนดเป้าหมาย หรือทักษะการกำหนดวิสัยทัศน์ทางวิชาการ เป็นสมรรถภาพในการสร้างมโนคติและการถ่ายทอด ความต้องการให้เกิดมโนคตินั้นอย่างเหมาะสม โดยการชักจูงให้บุคคลอื่นพิจารณาเป้าหมายและ ร่วมกิจกรรมด้วยความกระตือรือร้น จนทำให้วิสัยทัศน์หรือเป้าหมายนั้นถูกกำหนดและควบคุม จนกลายเป็นการตั้งมั่นการพิจารณา การกำหนดวิสัยทัศน์สามารถพิจารณาได้ตามกระบวนการ ต่อไปนี้คือ การกำหนดมโนทัศน์ที่เป็นรูปธรรม การวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรค การกำหนดกลยุทธ์ สำหรับเอาชนะอุปสรรคและการวิเคราะห์การทำงานเพื่อให้เป้าหมายหรือวิสัยทัศน์เป็นผลสำเร็จ

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า ความสำคัญของการกำหนดวิสัยทัศน์ทางวิชาการ เป็นการกำหนดขอบเขตงานที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องรับผิดชอบ ซึ่งการกำหนดวิสัยทัศน์จะต้อง มีเป้าหมายที่ชัดเจนเน้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและคุณภาพของสถานศึกษา โดยกำหนดให้มีทีมงาน การเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา รวมถึง ความรับผิดชอบของคณะครูเพื่อให้บรรลุเป้าหมายสูงสุดด้านการปฏิบัติงานจะต้องแสดงออกมา เป็นพฤติกรรมที่สามารถวัดได้ มีการปฏิบัติงานตามแผนการดำเนินงานร่วมกับการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด

สรุปได้ว่า การกำหนดวิสัยทัศน์ทางวิชาการ เป็นพฤติกรรมและการปฏิบัติในด้าน วิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับ เป้าหมายของสถานศึกษา มีวิสัยทัศน์ในการกำหนดทิศทาง การวางแผน และเป้าหมาย เพื่อการ

ดำเนินงานอย่างชัดเจน กำหนดวิสัยทัศน์ในกรอบขอบเขตงานด้านวิชาการที่สอดคล้องกับ เป้าหมายของสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ กำหนดการดำเนินงาน สร้างความ ชัดเจนในการปฏิบัติงาน สร้างพลังกระตุ้น แรงจูงใจให้บุคลากรปฏิบัติงานได้อย่างเต็มศักยภาพและ ทำงานเป็นทีม มีวิสัยทัศน์ในการสร้างความเข้าใจเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ให้คณะครูและ ผู้เกี่ยวข้องทราบ คำนึงถึงผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงใน อนาคต

ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร

มีนักวิชาการและนักการศึกษาให้ความสำคัญไว้ในแนวทางเดียวกัน ดังนี้

1. ความหมายของการบริหารจัดการหลักสูตร

มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้นิยามความหมายของการบริหารจัดการ หลักสูตร ไว้ ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 1)) ได้นิยามความหมายของการบริหารหลักสูตรว่า การบริหารหลักสูตร หมายถึง ข้อกำหนดด้วยจุดหมาย แนวทาง วิธีการและเนื้อหาสาระ ในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ ทักษะและ พฤติกรรมตามที่กำหนดในจุดมุ่งหมายของการศึกษา

วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนา (2552 : 44 - 45) ได้นิยามความหมาย ของการบริหารหลักสูตรว่า หลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง หลักสูตรที่เกิดจากการวางแผนร่วมกัน ของบุคลากรภายในสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาและบุคคลในชุมชน เป็นแนวทางหรือ ข้อกำหนดของการจัดการศึกษาที่จะพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ ส่งเสริมให้แต่ละบุคคล พัฒนาไปสู่ศักยภาพสูงสุดของตน รวมถึงลำดับขั้นของมวลประสบการณ์ที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ สะสม จึงช่วยให้ผู้เรียนนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติได้ ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีชีวิต อยู่ในโรงเรียน ชุมชน สังคม และโลกอย่างมีความสุข สอดคล้องกับความเชื่อ ค่านิยม วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีที่สถานศึกษาตั้งอยู่

กมล ภูประเสริฐ (2555 : 28 - 31) ได้นิยามความหมายของการบริหารหลักสูตรว่า การบริหารหลักสูตร หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับการวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลาง ระดับประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บุคลากรในสถานศึกษาได้จัดทำมาตรฐานการเรียนรู้และ สาระการเรียนรู้ปลายปี รายภาคเรียนตามลำดับที่เหมาะสมกับชุมชนและท้องถิ่นของตนเอง จึงมี การกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อม ทรัพยากร สภาพการดำรงชีวิตและแก้ปัญหาต่าง ๆ โดยจำแนกตามชั้นปีและช่วงชั้น เพื่อเป็นข้อมูล ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาพร้อมทั้งกำหนดเวลาเรียนที่เหมาะสม

รุจิร กุ์สาระ (2555 : 2) ได้นิยามความหมายของการบริหารหลักสูตรว่า หลักสูตร หมายถึง ประสบการณ์ทั้งหมดที่ผู้เรียนได้รับภายใต้การดำเนินกิจการที่โรงเรียนจัดให้

อุทุมพร จามรมาน (2555 : 7 - 8) ได้นิยามความหมายของการบริหารหลักสูตร ว่า หลักสูตร หมายถึง สิ่งที่ผู้เรียนพึงได้รับและได้เรียนรู้จากการจัดมวลงประสบการณ์และ แผนการเรียนการสอนที่จัดให้แก่ผู้เรียน มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้บรรลุ ก่อให้เกิดการเรียนรู้และการพัฒนา ผูกอบรวมผู้เรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ พัฒนาความสามารถ ในการดำรงชีวิตเพื่อให้เป็นผู้ใหญ่ที่ดีและมีคุณภาพในอนาคต

ดู๊ก์ (Duke. 1987 : 6) กล่าวถึงการบริหารจัดการหลักสูตร หมายถึง ความกิดริเริ่ม สร้างสรรค์ในการพัฒนา และปรับปรุงหลักสูตรใหม่ ๆ กำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ การกิจ และ เป้าหมายที่ชัดเจน กำหนดเนื้อหาของหลักสูตร วางแผนร่วมกับคณะครู แต่งตั้งคณะกรรมการ รับผิดชอบการพัฒนาหลักสูตร ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนการสอนที่หลากหลาย จัดทำตารางการนิเทศ ประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการ พัฒนาหลักสูตร

โอลิวา (Oliva. 1992 : 8 - 9) ได้สรุปความหมายของการบริหารหลักสูตร ว่า หลักสูตร คือ แผนงานหรือโครงการที่จัดประสบการณ์ทั้งหมดให้แก่ผู้เรียน ภายใต้การดำเนินงาน ของโรงเรียน และในทางปฏิบัติหลักสูตรประกอบด้วย จำนวนของแผนการต่าง ๆ ที่เขียน เป็นลายลักษณ์อักษร และมีขอบเขตกว้างขวางหลากหลายเป็นแนวทางของการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ที่ต้องการ ดังนั้น หลักสูตรอาจเป็นหน่วยเป็นรายวิชา หรือเป็นรายวิชาย่อย ๆ แผนงาน หรือโครงการทางการศึกษาดังกล่าวนี้อาจจัดขึ้นได้ทั้งในและนอกชั้นเรียน หรือโรงเรียน

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า การบริหารจัดการหลักสูตร หมายถึง แผนงาน แนวทาง หรือข้อกำหนดที่จัดประสบการณ์ทั้งหมดของในสถานศึกษาทั้งหมดเพื่อพัฒนาให้นักเรียนมีความรู้ ความสามารถ โดยส่งเสริมให้แต่ละบุคคลพัฒนาไปสู่ศักยภาพสูงสุดของตน รวมถึงลำดับขั้น ของประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติ ได้ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ด้วยตนเอง รู้จักตนเอง มีชีวิตอยู่ในโรงเรียน ชุมชน สังคมและ โลกอย่างมีความสุข

2. ความสำคัญของการบริหารจัดการหลักสูตร

มีนักวิชาการและนักวิชาการศึกษาด้านนิยามความสำคัญของการบริหารจัดการ หลักสูตร ไว้ ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 35) กล่าวว่าผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่สำคัญ ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การวางแผนและดำเนินการใช้หลักสูตร การเพิ่มพูนคุณภาพ

การใช้หลักสูตรด้วยการวิจัยและพัฒนา การปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตร ในการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษาจะต้องพิจารณาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้ง สถานศึกษาสามารถเพิ่มเติมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคมภูมิปัญญา ท้องถิ่นและความต้องการของผู้เรียน โดยทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2551 : 13) ได้กล่าวไว้ว่า ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร และการสอน ยกย่องระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนพัฒนาความสามารถและคุณภาพ ในการสอนของครู นิเทศการสอนของครู ประเมินผลการเรียนการสอนของครูและนักเรียน ออกแบบการสร้างและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ประสานงานหลักสูตร กำกับดูแลการใช้ หลักสูตร กระตุ้นให้กำลังใจครูและนักเรียนในการเรียนการสอน สร้างสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการ เรียนและบริหารเวลา พิทักษ์เวลาในการเรียนการสอน โดยทำตัวให้พบเห็นอยู่เป็นนิจในโรงเรียน และชุมชน

สำนักทดสอบทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 1) กล่าวถึง ความสำคัญ ของการบริหารจัดการหลักสูตร ว่า การบริหารจัดการหลักสูตร (Curriculum administration) เป็นการบริหารงานที่มีขอบข่ายกว้างขวางครอบคลุมหลายมิติเกี่ยวข้องกับบุคคลหลายฝ่าย และต้อง อาศัยองค์ประกอบปัจจัยเกื้อหนุนต่าง ๆ มากมายเปรียบเสมือนการบริหารกิจกรรมทุกชนิด ในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพสูงสุด การพัฒนาหลักสูตร การส่งเสริมสนับสนุนและการกำกับดูแลคุณภาพ การใช้หลักสูตรเป็นหน้าที่ ของสถานศึกษาซึ่งถือเป็นหน่วยงานที่สำคัญที่สุดในการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ ผู้บริหาร สถานศึกษา ครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนที่จะดำเนินงานในการจัดทำหลักสูตร สถานศึกษา การจัดการเรียนการสอนรวมทั้งการส่งเสริมและดูแลด้านคุณภาพการจัดการศึกษา ให้บรรลุตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร

สุทธนู ศรีไสย์ (2551 : 25) กล่าวถึงการบริหารจัดการหลักสูตรว่า เป็น ความสามารถของผู้บริหารที่มีความสามารถ มีความเชี่ยวชาญหรือชำนาญงาน มีเทคนิคการวางแผน เพื่อสร้างและพัฒนาหลักสูตร และรู้จักบรรทัดฐานเพื่อการตัดสินใจในการสร้างหลักสูตร ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม กิจกรรมการพัฒนาหลักสูตรมุ่งส่งเสริมและกระตุ้น การปฏิบัติงาน ด้านการสอน หรือเป็นการออกแบบนวัตกรรมทางด้านเนื้อหาและวิธีสอน ซึ่งรวมถึงหลักสูตร ท้องถิ่นที่คณะครูอาจารย์จะต้องร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาหลักสูตรให้ตอบสนอง ตามความต้องการของท้องถิ่น

วิชัย วงศ์ใหญ่ (2552 : 90) กล่าวถึง ความสำคัญของการบริหารจัดการหลักสูตร ว่า สถานศึกษาเป็นหน่วยงานที่ทำให้หลักสูตรมีความเป็นจริงตรงตามความคาดหวังของหลักสูตร แกนกลาง คือ การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน หน้าที่และภาระรับผิดชอบที่จะต้องพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา การจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับภูมิสังคมแล้ว กระบวนการบริหารจัดการ หลักสูตรเป็นสิ่งสำคัญที่สถานศึกษาจะต้องทำให้เกิดประโยชน์ต่อการทำงาน ดังนี้

1. ช่วยให้การบริหารหลักสูตรสะดวกรวดเร็วขึ้น เพราะมองเห็นงาน ปัญหา ของความซ้ำซ้อนและสามารถมอบหมายงานได้อย่างถูกต้อง
2. ช่วยให้ผู้บริหารสามารถนำเทคนิคต่าง ๆ มาใช้ในการปรับปรุงการทำงาน ให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าของงาน
3. ช่วยให้สถานศึกษาได้ขยายเติบโตและก้าวหน้า มองเห็นปัญหาทำให้งาน บรรลุวัตถุประสงค์ได้ตามที่วางไว้
4. ช่วยส่งเสริมตัวบุคคลในการทำงาน การจัดหน่วยงาน การบริหารได้เหมาะสม กับบุคคลเพื่อให้บุคคลปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเต็มใจ
5. ช่วยให้ผู้บริหาร ได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ กระตุ้นให้บุคคลในองค์กรทำงาน อย่างมีอิสระและมีความคิดริเริ่ม
6. ช่วยในการจัดหมวดหมู่ของงาน ให้เป็นไปตามความเหมาะสมและรวดเร็ว
7. ช่วยให้มีประเมิณผลและติดตามผลการปฏิบัติงาน

บุญเลี้ยง ทุมทอง (2553 : 20) กล่าวถึงการบริหารจัดการหลักสูตรว่า เป็น พฤติกรรมในการกำหนดผู้รับผิดชอบในการประสานงานด้านหลักสูตรในแต่ละระดับชั้น โดยนำผล การประเมินทุกด้านมาเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา มีการกำกับติดตามให้การเรียนการสอนในชั้นเรียนครอบคลุมวัตถุประสงค์ของหลักสูตร สถานศึกษา โดยผู้บริหารประเมินสิ่งที่คาบเกี่ยวกันระหว่างวัตถุประสงค์ของหลักสูตร กับการทดสอบผลสัมฤทธิ์ของ โรงเรียนและผู้บริหารมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในการทบทวน สื่อการเรียนรู้ของหลักสูตร

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553 : 42) กล่าวถึง ความสำคัญของการบริหารจัดการ หลักสูตร ว่า การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาประกอบด้วยงานหลายอย่าง สิ่งสำคัญของงานวิชาการ คือ งานบริหารหลักสูตรเป็นตัวกำกับงานของวิชาการ แม้ว่าหลักสูตรปัจจุบันจะใช้ หลักสูตรระดับชาติที่เป็นแบบเดียวกันก็ตามแต่ความสามารถในการนำหลักสูตรไปใช้ในแต่ละ สถานศึกษาจะแตกต่างกันไป การจัดโปรแกรมการศึกษาของแต่ละสถานศึกษา ขึ้นอยู่กับปัจจัย

หลายอย่างในสถานศึกษานั้น เช่น บุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ กระทั่งผู้เรียนก็มีส่วนที่จะทำให้การดำเนินการเกี่ยวกับการจัดโปรแกรมการศึกษาสำเร็จได้ด้วยดี

รุ่งนภา นุตราวงศ์ (2553 : 60) กล่าวถึงการบริหารจัดการหลักสูตรว่า เป็นการดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การนิเทศการใช้หลักสูตรสถานศึกษา การติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553 : 29) กล่าวถึงผู้บริหาร โรงเรียน เป็นบุคคลที่มีส่วนสำคัญในการส่งเสริมการพัฒนาและใช้หลักสูตรระดับสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นตัวจักรสำคัญในการกระตุ้นและชักนำให้บุคลากรในโรงเรียนได้ใช้ความสามารถอย่างเต็มที่ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามต้องการ ดังนั้น หากผู้บริหารสามารถเป็นผู้นำทางวิชาการ มีความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรอย่างชัดเจนและให้การสนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของครู รวมทั้งสามารถทำงานร่วมกับคณะครูในโรงเรียนได้ จะสามารถทำให้การใช้หลักสูตรเป็นไปตามเป้าหมายได้ไม่ยาก

รังสรรค์ บุญยะมา (2554 : 14) กล่าวถึงการบริหารจัดการหลักสูตรว่าเป็นบทบาทหน้าที่สำคัญอย่างยิ่งของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนต้องทำความเข้าใจแนวโน้มของหลักสูตรคือ สถานศึกษาต้องจัดทำสาระการเรียนรู้ ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมตามความสามารถของผู้เรียน โรงเรียนกำหนดเกณฑ์ในการประเมินครูได้รับการพัฒนาศักยภาพให้เป็นครูมืออาชีพในการปรับปรุงพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอน ใช้วิธีสอนได้อย่างหลากหลาย หากผู้บริหารและครูผู้สอนเข้าในการพัฒนาหลักสูตรอย่างชัดเจน จะทำให้มองเห็นแนวทางการพัฒนาหลักสูตรอย่างชัดเจนและตรงเป้าหมายมากขึ้น

วัชร บวรณสิงห์ (2554 : 47 - 48) กล่าวถึงการบริหารจัดการหลักสูตรว่าผู้บริหารควรมีหน้าที่สำคัญในการบริหารจัดการหลักสูตร โดยจะต้องเป็นผู้นำในการใช้หลักสูตรและการเปลี่ยนแปลงการแก้ไขหลักสูตร ศึกษาทำความเข้าใจในหลักสูตรอย่างกระจ่างชัด สามารถควบคุม ดูแล ให้คำแนะนำแก่ผู้สอนให้ดำเนินการจนบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร กำหนดมาตรการและแนวปฏิบัติในการใช้หลักสูตร จัดหาวัสดุหลักสูตรที่ทันสมัยและให้มีจำนวนเพียงพอต่อจำนวนผู้สอน ควบคุมดูแลติดตามผลการใช้หลักสูตรสนับสนุน ส่งเสริม และนิเทศการใช้หลักสูตรและการสอน ให้กำลังใจ และช่วยแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น

ภาวนี ช่างเลิศฤทธิ์ (2555 : 23) กล่าวถึงการบริหารจัดการหลักสูตรว่าคือหน้าที่ผู้บริหารมีความรอบรู้เกี่ยวกับหลักสูตร และพร้อมที่จะส่งเสริมและสนับสนุนในการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาหลักสูตร โดยการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนและชุมชน การส่งเสริมสนับสนุนและการใช้

หลักสูตรเพื่อการพัฒนาบุคลากร ให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร และการกำกับติดตาม และ ประเมินผลการใช้หลักสูตร

ทาบวา (Taba. 1982 : 10) กล่าวถึงการบริหารจัดการหลักสูตรว่าเป็นการดำเนินการ อย่างเป็นระบบเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา นับตั้งแต่การวางแผนและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ให้มีความสอดคล้องเชื่อมโยงระหว่างมาตรฐานการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอน การวัด ประเมินผล เพื่อช่วยพัฒนาครูเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การออกแบบการเรียนรู้ การวัดการประเมินผลโดยอิงมาตรฐานการเรียนรู้ การจัดหาเอกสารประกอบการใช้หลักสูตร เพื่ออำนวยความสะดวกให้ครู การดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตร สถานศึกษาเพื่อนำมาปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดทำรายงานการใช้หลักสูตร สถานศึกษา และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ฮอลลิงเจอร์ และ เมอร์ฟี (Hallinger & Murphy. 1985 : 221 - 222) กล่าวถึง ความสำคัญของการบริหารจัดการหลักสูตร ว่า การนำหลักสูตรไปใช้ให้เกิดประสิทธิผลนั้น ผู้บริหารจะต้องมีการประสานงานกับครูในด้านการนำหลักสูตรไปปฏิบัติให้เกิดผลตาม วัตถุประสงค์ของหลักสูตร โดยจะต้องสัมพันธ์กับเนื้อหาที่สอนในห้องเรียน และคะแนน การทดสอบและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยตรง ผู้บริหารโรงเรียนมีหน้าที่สร้าง ความเข้าใจกับครูในโรงเรียนด้านการนำหลักสูตรไปปฏิบัติให้เกิดผล โดยครูสามารถทำการสอน ได้ผลตามความมุ่งหมายและเนื้อหาสาระในหลักสูตรให้มากที่สุด

คลัก (Krug. 1992 : 430 - 443) การบริหารจัดการหลักสูตรและการสอน (Managing Curriculum and Instruction) การสอนถือว่าการบริการเบื้องต้นของโรงเรียน ดังนั้น อย่างน้อยที่สุดผู้บริหาร โรงเรียนจะต้องรู้ขอบข่ายของรายวิชาที่สอนและรู้ความจำเป็นที่ต้องสอน รายวิชานั้น ๆ การมีพื้นฐานความรู้กว้าง ๆ ที่ผู้บริหารโรงเรียนสามารถนำพาผู้อื่นดำเนินการ ตามพันธกิจของ โรงเรียน ได้ก็ถือว่าเป็นสิ่งจำเป็นผู้บริหาร โรงเรียนสามารถให้ข้อมูลสารสนเทศและ ทิศทางแก่ครูเกี่ยวกับวิธีสอน และผู้บริหารควรใส่ใจและสนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรอย่างจริงจัง

โซเวล (Sowell. 1996 ; อ้างถึงใน จักรกฤษ วงษ์ชาติ. 2551 : 30) กล่าวว่า หลักสูตร คือการที่จะสอนอะไรให้กับผู้เรียน ซึ่งเป็นความหมายที่กว้างขวางที่รวมทั้งข้อมูลข่าวสาร ทักษะ และทัศนคติที่กำหนดไว้และที่ไม่ได้กำหนดไว้ให้แก่ผู้เรียนในโรงเรียน หลักสูตรเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง อย่างหนึ่งในระบบการศึกษา การจัดการศึกษาจะดีหรือไม่ก็ขึ้นอยู่กับเรื่องของหลักสูตรเพราะ หลักสูตรเปรียบเสมือนเป็นหัวใจในการดำเนินงาน การจัดการศึกษาจะเป็นไปในทิศทางใด ขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรเป็นสำคัญเพราะหลักสูตรเป็นที่รวมของจุดหมาย เนื้อหาและ กิจกรรมต่าง ๆ เข้าไว้ด้วยกันหมด เพื่อเป็นแนวทางจัดการเรียนการสอน ดังนั้น ทั้งผู้บริหาร ครู และ

ผู้ที่เกี่ยวข้องตลอดจนผู้ปกครองควรมีความเข้าใจอย่างถ่องแท้ในเรื่องของหลักสูตร โดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้บริหารโรงเรียนควรมีความเข้าใจในเรื่องของหลักสูตรอย่างดีย่อมก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนการสอน

เซย์ฟาร์ธ (Seyfarth, 1999 : 67) กล่าวถึงการบริหารจัดการหลักสูตรว่าเป็นการกำหนดหรือระบุหลักการหรือพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารในฐานะเป็นผู้นำทางวิชาการ ซึ่งมีอิทธิพลในการผลักดันให้ครูมีการบริหารจัดการหลักสูตรและการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ให้นโยบายสอดคล้องของหลักสูตร การสอน ทรัพยากร มาตรฐานและการประเมินผลนโยบายการบริหารหลักสูตรและการสอน และการรักษามาตรฐานสูงของนักเรียน

กลิกแมน (Glickman, 2007 : 47 - 52) ได้กล่าวไว้ว่า การพัฒนาหลักสูตรจากสภาพของการจัดการศึกษาที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้บทบาทของผู้นำทางวิชาการกลายเป็นบทบาทที่สำคัญมากขึ้น เนื่องจากประสิทธิผลของการศึกษาเป็นประเด็นที่ซับซ้อน ผู้นำทางวิชาการจึงต้องเป็นผู้ที่ทำงานร่วมกับครูเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในชั้นเรียน ดังนั้นผู้นำทางวิชาการจึงต้องมีภาระหน้าที่ในการพัฒนาหลักสูตร โดยการทำงานร่วมกับครูเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพ

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า ความสำคัญของการบริหารจัดการหลักสูตร เป็นการนำหลักสูตรไปใช้ให้เกิดประสิทธิผล ผู้บริหารต้องมีการประสานงานและกำหนดตัวบุคคลในด้านการใช้หลักสูตรอย่างชัดเจน นำไปปฏิบัติให้เกิดผลตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร เพื่อเป็นข้อมูลด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ประกอบการตัดสินใจในการนำหลักสูตรไปใช้ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และกำกับดูแลการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้ตรงตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในแต่ละสาระการเรียนรู้

สรุปได้ว่าด้านการบริหารจัดการหลักสูตร เป็นพฤติกรรมและการปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษาในการนำหลักสูตรไปใช้ให้เกิดประสิทธิผล การประสานงาน การกำหนดตัวบุคคลในด้านการใช้หลักสูตรอย่างชัดเจน การนำหลักสูตรไปปฏิบัติให้เกิดผลตามวัตถุประสงค์ การตัดสินใจในการนำหลักสูตรไปใช้ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และการนิเทศ ติดตาม กำกับ ดูแลการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ตรงตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวังหรือจุดประสงค์การเรียนรู้ในแต่ละสาระการเรียนรู้

ด้านการจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอน เพื่อกำหนดแนวทาง หลักการจัดการเรียนการสอน การจัดการเรียนรู้ ของครูผู้สอนสู่ผู้เรียน ได้มีนักวิชาการและนักการศึกษากล่าวไว้ ดังนี้

1. ความหมายของการจัดการเรียนการสอน

มีนักวิชาการและนักวิชาการศึกษาค้นคว้าความหมายของการจัดการเรียนการสอนไว้ดังนี้

วัฒนาพร ระวังทุกข์ (2552 : 2) ได้นิยามความหมายของการจัดการเรียนการสอนว่าการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่ทำให้ความสำคัญกับผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง เรียนในเรื่องที่สอดคล้องกับความสามารถและความต้องการของตนเอง และได้พัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่

สุมาลี จันทร์ชะลอ (2552 : 11) ได้นิยามความหมายของการจัดการเรียนการสอนว่าหมายถึง การดำเนินการหรือจัดประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด การเรียนการสอนจะเกิดประสิทธิภาพ ผู้สอนจะต้องจัดทำแผนการสอนเป็นอย่างดีและดำเนินการสอนตามแผนการสอนที่เตรียมไว้

กมล ภูประเสริฐ (2555 : 28 - 31) ได้นิยามความหมายของการจัดการเรียนการสอนว่า การบริหารการเรียนการสอน หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับการรวบรวม วิเคราะห์ และกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับหน่วยการเรียนรู้ที่ได้กำหนดไว้แล้วในการบริหารหลักสูตรที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ฮอลลิงเจอร์ และ เมอร์ฟี (Hallinger & Murphy, 1985 : 189 - 190) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการดูแลส่งเสริมสนับสนุนการสอนของครู การเรียนของนักเรียน และการประสานงานการเรียนการสอนด้านการนิเทศและการประเมินผลการสอนให้มีความสอดคล้องกับเป้าหมายวิชาการของโรงเรียน และพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพด้านการประสานงาน ด้านการใช้หลักสูตร และด้านการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความก้าวหน้าของนักเรียนและการวางแผนพัฒนาผู้เรียน

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า การจัดการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการดำเนินการในการส่งเสริม สนับสนุน การสอนของครู การจัดการเรียนการสอนที่ให้ความสำคัญกับนักเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง เรียนในเรื่องที่สอดคล้องกับความสามารถและความต้องการของตนเอง และการประสานงานการเรียนการสอนด้านการนิเทศและการประเมินผลการสอนให้มีความสอดคล้องกับเป้าหมายวิชาการของสถานศึกษา เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพ และได้พัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่

2. ความสำคัญของการจัดการเรียนการสอน

มีนักวิชาการและนักวิชาการศึกษาค้นคว้าความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนไว้ดังนี้

กรองทอง จิตรเดชากุล (2550 : 2) กล่าวถึง ความสำคัญของการจัดการเรียนการสอน ว่าการนิเทศภายในมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการจัดการเรียนรู้ และการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมาย ซึ่งเป็นหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกฝ่าย ในสถานศึกษา จะต้องร่วมมือร่วมใจกันดำเนินการพัฒนางานทุกด้านในสถานศึกษา สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาในฐานะหน่วยงานหลัก ในการรับผิดชอบในหลักการจัดการศึกษาจะต้อง ให้ความสำคัญกับการนิเทศภายในโรงเรียน โดยกำหนดไว้ในมาตรฐานของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดมาตรฐานของสถานศึกษาให้ร้อยรัดกัน ทำให้เกิดผลในการปฏิบัติได้ชัดเจนขึ้น

กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 25) กล่าวถึงความสำคัญของการจัดการเรียนการสอน หรือหลักการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า การจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ ตามมาตรฐานการเรียนรู้สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนด ไว้ ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยยึดหลักว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด เชื่อว่าทุกคน มีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองไว้ยึดประ โยชน์ที่เกิดกับผู้เรียน กระบวนการจัดการเรียนรู้ ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่าง บุคคลและพัฒนาการทางสมอง เน้นให้ความสำคัญทั้งความรู้และคุณธรรม

ไพบูลย์ แจ่มพงษ์ (2551 : 103) ได้สรุปแนวคิดของนักการศึกษาต่างประเทศ หลายท่านเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่มีคุณภาพมากกว่า การเรียนการสอน ต้องทำให้นักเรียนเกิดความสนใจเป็นประการแรก โดยครูผู้สอนต้องนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่ได้รับ การรวบรวมเป็นระบบ จัดทำบันทึกการเปลี่ยนแปลงเรื่องที่ทันสมัย ใช้ภาษาที่เข้าใจได้ง่ายและ มีความชัดเจน มีการนำเสนอตัวอย่างและภาพที่มีสีสันประกอบ มีการทบทวนกฎเกณฑ์ที่สำคัญ เสมอ ๆ เนื้อหาของบทเรียนจะต้องง่ายต่อการทำความเข้าใจ มีความสัมพันธ์กับความรู้เดิม ของนักเรียน และสามารถหาสื่อประกอบการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหาของบทเรียนได้ง่าย

ทิสนา แจมมณี (2552 : 120) ได้กล่าวถึงการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นตัวตั้ง โดยคำนึงถึงความเหมาะสม กับผู้เรียน และประโยชน์สูงสุดที่ผู้เรียนจะได้รับ มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิด โอกาสให้ผู้เรียน มีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างตื่นตัวและได้ใช้กระบวนการ เรียนรู้ต่าง ๆ อันจะนำผู้เรียนไปสู่การเรียนรู้ที่แท้จริง ครูจะต้องปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ โดยการจัดการเรียนการสอนที่มีผู้เรียนเป็นสำคัญและต้องจัดเตรียมกิจกรรมหรือประสบการณ์ ที่จะเอื้อให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและใช้กระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสม เพื่อนำไปสู่การเกิดการเรียนรู้ ที่แท้จริงตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้

ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ (2552 : 130) กล่าวถึงหลักการสำคัญของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีดังนี้

1. กิจกรรมการเรียนการสอนเปิดโอกาสให้นักเรียนเป็นผู้ค้นพบหรือสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง
2. กิจกรรมการสอนที่ให้ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมและเกิดการเรียนรู้ขึ้น
3. เนื้อหาที่สอน เรื่องที่สอน กิจกรรมที่จัด เป็นสิ่งที่อยู่ในความสนใจของผู้เรียน สอดคล้องกับความต้องการเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน
4. กิจกรรมที่จัดมีความสำคัญมีประโยชน์ต่อผู้เรียน เรียนแล้วนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
5. กิจกรรมการเรียนการสอนนั้นเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้พูดคุย แลกเปลี่ยนงานกันทำ

วิชัย วงศ์ใหญ่ (2552 : 33) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้พัฒนาตนเองได้ ผู้เรียนแต่ละคนมีธรรมชาติที่แตกต่างกัน เพื่อให้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายและและ ได้รับมาตรฐานตามที่หลักสูตรกำหนดนั้น สถานศึกษาและครูสอนควรจัดการเรียนรู้ตามแนวทางต่อไปนี้

1. ให้ผู้เรียนเรียนรู้จากประสบการณ์จริง มีประสบการณ์ตรง สัมพันธ์และเชื่อมโยงกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
  2. ให้ผู้เรียนค้นพบตนเองค้นคว้า แสวงหาความรู้อย่างอิสระ
  3. ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการ ความต้องการและความสนใจของผู้เรียน
  4. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกใช้วิธีการเรียนรู้หลากหลายและเหมาะสมกับตัวเอง
  5. ให้ผู้เรียนได้ลงมือทำ ได้คิดเป็น มีทักษะกระบวนการความคิด การจัดการและการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข
  6. ใช้สื่อที่หลากหลายรวมทั้งภูมิปัญญาไทยมาประยุกต์ใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้
  7. จัดกิจกรรมและเนื้อหาที่ผสมผสานสาระความรู้ต่าง ๆ อย่างสมดุลในลักษณะของบูรณาการเพื่อให้เกิดการเรียนรู้แบบองค์รวมและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553 : 9 - 10) กล่าวถึงความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ว่าเป็นกระบวนการสำคัญในการนำหลักสูตรสู่การพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุ

ตามเป้าหมาย ครูผู้สอนจึงควรให้ความสำคัญและสรรหากระบวนการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดทั้งกลุ่มสาระการเรียนรู้ นำพาให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ดีผู้เรียนควรมีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรม/กระบวนการเรียนรู้ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างผู้เรียน พัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมองและมุ่งเน้นความรู้คู่คุณธรรม จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีความหลากหลาย ทันสมัย เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ธรรมชาติของวิชา ให้ผู้เรียนค้นคว้าหรือเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ตามความสนใจ ใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง โดยครูผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวก

สันติ บุญภิรมย์ (2552 : 225) กล่าวถึงความสำคัญของการจัดการเรียนการสอน และบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการนิเทศภายในว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีหน้าที่หลักอีกประการหนึ่ง คือ หน้าที่ในการนิเทศการศึกษา เนื่องจากการนิเทศการศึกษาเป็นงานที่แนะนำปรับปรุงให้คณะผู้สอนได้ทำการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ หากคณะผู้สอนคนที่ไม่ได้ปรับปรุงวิธีการสอนของตนเอง ผู้บริหารซึ่งมีพระเดชที่สามารที่จะลงโทษผู้สอนได้ตามความเหมาะสม เพื่อมิให้บุคคลใดกระทำเป็นแบบอย่างต่อไป

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553 : 151 - 164) ได้กล่าวว่า จุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษาอยู่ที่การจัดกระบวนการเรียนการสอนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ การจัดและการดำเนินการด้านการเรียนการสอนจะเป็นไปด้วยดี ก็ด้วยการวางแผนการบริหารงานด้วยความร่วมมือของบุคลากรในสถานศึกษา โดยเฉพาะครูอาจารย์ซึ่งเป็นตัวจักรสำคัญที่จะทำให้การเรียนการสอนมีคุณภาพ การจัดและการดำเนินการด้านการเรียนการสอนมีดังนี้

1. การจัดประมวลการสอน (Syllabus) หลักสูตรได้กำหนดรายวิชาไว้จึงเป็นหน้าที่ของสถานศึกษาที่จะต้องดำเนินโดยความร่วมมือจากฝ่ายวิชาการและครูอาจารย์ในการจัดประมวลการสอนเป็นรายวิชา
2. การจัดแผนการเรียน สถานศึกษาต้องจัดแผนการเรียนให้สอดคล้องกับหลักสูตร เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาส เลือกเรียนได้ตามความถนัด ตามความสนใจ และตามความสามารถ แผนการเรียนเป็นการกำหนดรายวิชาให้เรียน มีวิชาบังคับ วิชาเลือก และวิชาเลือกเสรีอย่างมีจุดมุ่งหมาย
3. การจัดตารางสอน ตารางสอนเป็นการกำหนดรายวิชาและเวลาเรียน โดยแสดงรายละเอียดประจำวันตลอดสัปดาห์
4. การจัดชั้นเรียน การจัดชั้นเรียนในระดับการศึกษาขั้นต้นจะแบ่งกลุ่มนักเรียนได้ดังนี้

- 4.1 การจัดกลุ่มความรู้ความสามารถของนักเรียน
  - 4.2 การจัดแบ่งตามรายชื่อ
  - 4.3 จัดตามวิชาที่เป็นความสามารถพิเศษที่นักเรียนลงทะเบียนเรียน
  - 4.4 จัดแบบผสมผสาน
5. การจัดครูอาจารย์เข้าสอน เป็นงานของฝ่ายวิชาการ การพิจารณาตามความเหมาะสมและถูกต้องเป็นสิ่งจำเป็น
6. การสอนซ่อมเสริม เป็นการสอนกรณีพิเศษเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องของนักเรียน
7. การเลือกตำราเรียน โดยทั่วไปสถานศึกษาจะใช้ตำราเรียนที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้ใช้ นอกเหนือจากนั้นเรียกว่า หนังสืออ่านประกอบซึ่งสถานศึกษาจะใช้ได้
8. คู่มือครูในงานวิชาการ เป็นเครื่องมือช่วยครูอาจารย์ที่จะได้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานด้านวิชาการในสถานศึกษา เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร
9. การจัดทำคู่มือนักเรียนนักศึกษา เป็นเอกสารที่สถานศึกษาจัดทำโดยเฉพาะในวันลงทะเบียนเพื่อเป็นแนวทางได้เข้าใจถึงหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การปฏิบัติตนได้ถูกระเบียบของสถานศึกษาในเรื่องต่าง ๆ
10. การจัดห้องศูนย์ควบคุมการเรียนการสอนทางวิชาการ เป็นห้องที่เป็นศูนย์กลางเกี่ยวกับข่าวสาร และสารสนเทศของงานด้านวิชาการในสถานศึกษา จะเป็นศูนย์กลางที่อำนวยความสะดวกในด้านการเรียนการสอนสามารถติดตามทางด้านวิชาการได้
- สภาการศึกษา (2553 : 19 - 20) กล่าวถึง ความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนไว้ว่าการพัฒนาครูยุคใหม่เน้นการพัฒนาคุณภาพครู ซึ่งครูยุคใหม่ที่เป็นผู้เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เป็นวิชาชีพที่มีคุณค่า มีระบบกระบวนการผลิตและพัฒนาครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาที่มีคุณภาพมาตรฐานเพื่อให้เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูงสามารถจัดการกระบวนการเรียนการสอน ได้อย่างมีคุณภาพมาตรฐาน และในขณะเดียวกันสามารถพัฒนาตนเองและแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีแนวทางการพัฒนา ดังนี้
1. การปรับปรุงและพัฒนาระบบและเกณฑ์การประเมินสมรรถนะวิชาชีพครูให้เชื่อมโยงกับความสามารถในการจัดการเรียนการสอนและเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ
  2. เร่งจัดตั้งกองทุนพัฒนาและกองทุนส่งเสริมครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา

3. พัฒนาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานให้สามารถจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเฉพาะการพัฒนาครูที่สอนไม่ตรงวิชาเอกให้สามารถจัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพ รวมทั้งให้มีระบบและมาตรการจูงใจให้ครู คณาจารย์ ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาได้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

4. พัฒนาการให้มีการจัดการเรียนการสอนวิจัยและพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยี

กมล ภูประเสริฐ (2555 : 53) ได้กล่าวถึง ภารกิจในการบริหารการเรียนการสอนไว้ว่า ผู้บริหารต้องจัดให้มีการดำเนินงานตามภารกิจนั้น ๆ หากดำเนินงานมีประสิทธิภาพและบังเกิดผลดี จะช่วยให้ในการเรียนการสอนและประเมินผลการเรียนเป็นไปอย่างถูกต้อง มีผลต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างแท้จริง ภาระในการบริหารการเรียนการสอน และการประเมินผลการเรียน มีการดำเนินการ ดังนี้

1. การรวบรวมแบบการเรียนการสอน กระบวนการเรียนการสอน เทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีลักษณะเน้นผู้เรียนสำคัญที่สุด หรือเน้นการปฏิบัติจริงของผู้เรียนในสภาพชีวิตจริงและช่วยพัฒนาความสามารถด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนได้อย่างแท้จริง
2. การร่วมกันวิเคราะห์และกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับหน่วยการเรียนรู้ที่สถานศึกษาจัดทำขึ้น ในหน่วยการเรียนรู้แต่ละหน่วยอาจจะประกอบด้วยรูปแบบ เทคนิคและกิจกรรมที่หลากหลาย แล้วแต่ความเหมาะสมที่จะทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มศักยภาพ
3. การกำหนดความต้องการในเรื่องการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอนในหน่วยการเรียนรู้รายวิชานั้น เนื่องจากกิจกรรมจะมีลักษณะให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง สื่อการเรียนรู้จึงเป็นสื่อที่ผู้ใช้ปฏิบัติ ไม่ใช่สื่อที่ครูใช้สาธิตหรือใช้แสดงให้ดู
4. การวิเคราะห์และกำหนดวิธีการประเมินผลการเรียนในแต่ละหน่วยการเรียนรู้รายวิชาที่เป็นการประเมินตามสภาพจริง
5. การจัดทำแผนการสอนหรือแผนการจัดการเรียนรู้ของผู้สอนแต่ละคน
6. การเตรียมการในเรื่องการเรียนการสอน ต้องมีการจัดหาจัดทำ จัดห้องต่าง ๆ ให้พร้อมในการใช้มีรายการที่รู้ว่าสื่อหรือห้องนั้น ๆ ใช้ตามแผนการสอนของใคร ในเวลาใด เพื่อการจัดการที่เหมาะสม
7. การเตรียมการเรื่อง ประเมินผลการเรียนจากการวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ รัชกาล/รายปี ของหน่วยการเรียนรู้

8. การติดตาม กำกับ และส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการสอนหรือแผนการจัดการเรียนรู้ โดยการเยี่ยมชมสถานที่ที่มีการจัดกิจกรรมการประชุมปรึกษาหารือเป็นระยะ

9. การแก้ไขข้อบกพร่องในการเรียนการสอน โดยการนำผลการประเมินไปใช้พัฒนาผู้เรียนและการจัดกระบวนการจัดการเรียนการสอน ซึ่งอาจจะมีการส่งเสริมเพื่อการเรียนรู้และการแนะแนว

10. การร่วมกันแก้ปัญหาการเรียนการสอนและการประเมินผลที่เกิดขึ้น ซึ่งอาจทำได้โดยการประชุมปรึกษาหารือ

11. การรายงานผลการเรียนรู้ให้ผู้ปกครอง และการรายงานผลของสถานศึกษาโดยรวมให้หน่วยงานต้นสังกัดและสาธารณะได้ทราบ

12. การจัดระบบเก็บสิ่งที่รวบรวม และจัดทำขึ้นเป็นหมวดหมู่เพื่อสะดวกแก่การศึกษาและการใช้ประโยชน์

13. การประเมินจุดเด่น จุดด้อย หรือข้อจำกัดของหลักสูตร เพื่อใช้เป็นข้อมูลส่วนหนึ่งในการประเมินต่อไป

14. การสร้างความภาคภูมิใจให้แก่บุคลากรในสถานศึกษา ด้วยการให้เห็นระบบ การดำเนินงานที่เกิดจากความร่วมมือของบุคลากรแต่ละคน ความก้าวหน้าของสถานศึกษาโดยรวมที่พัฒนาขึ้นกว่าจุดเด่น เพื่อให้บุคลากรมีกำลังใจ และเกิดความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติงานให้ได้ผลอย่างดียิ่ง

15. การกระตุ้นและส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนางานในหน้าที่อย่างสม่ำเสมอ โดยฝ่ายบริหารดำเนินการพัฒนางานของฝ่ายบริหารเป็นตัวอย่าง และเป็นแนวทางที่บุคลากรจะดำเนินการพัฒนางานตามฝ่ายบริหาร

เกษม วัฒนชัย (2555 : 14 - 15) กล่าวถึง หลักการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีดังนี้

1. บุคคลที่จะเรียนรู้ สามารถเรียนรู้ได้ดีขึ้น เนื่องจากสามารถเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้หรือประสบการณ์เดิมที่มีอยู่แล้ว
  2. บุคคลจะเรียนรู้ได้เฉพาะในสิ่งที่เขาสนใจหรือสิ่งที่เขาต้องการ
  3. พัฒนาความคิด ไปพร้อม ๆ กับกระบวนการเรียนรู้
  4. การเรียนรู้ที่สำคัญที่สุด คือการรู้ในวิธีการและการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง
- ชุมชน สังคมและประเทศชาติ

ฮอลลิงเจอร์ และ เมอร์ฟี (Hallinger & Murphy, 1985 : 189 - 190) กล่าวถึงความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนว่า เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการดูแลส่งเสริมและสนับสนุนของครู การเรียนของนักเรียน และการประสานงาน การจัดการเรียนการสอนผู้บริหารจะทำงานร่วมกับครูในด้านหลักสูตรและการสอน ผลงานของผู้บริหารจะต้องมั่นใจได้ว่าเป้าหมายของโรงเรียน ได้ถูกถ่ายทอดไปสู่การปฏิบัติในห้องเรียน ซึ่งรวมถึงการประสานเป้าหมายของโรงเรียนกับจุดประสงค์ของการเรียนในห้องเรียน ให้การสนับสนุนครูด้านการสอนให้ตรงตามจุดประสงค์ควบคุมการสอนในห้องเรียน โดยการเชื่อมโยงอย่างไม่เป็นทางการ การให้ผลย้อนกลับแก่ครูทั้งทางด้านการนิเทศและการประเมินผล โดยมีจุดประสงค์ที่จะทำให้เป็นรูปธรรมและให้ครูเป็นผู้นำวิธีสอนที่เฉพาะเจาะจงไปปฏิบัติ

เดวิส และ โทมัส (Davis & Thomas, 1989 : 21 - 40) กล่าวถึงความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนว่า ผู้บริหารจะต้องมีการสังเกตและติดตามการปฏิบัติการสอนของครู ผู้บริหารควรสังเกตวิธีการสอนของครูและให้ข้อมูลย้อนกลับ ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญด้านวิชาการเป็นด้านที่สำคัญที่สุด คือสังเกตครูผู้สอนในชั้นเรียนและติดต่อกับคณะครูเกี่ยวกับหนทางที่จะปรับปรุงและแก้ปัญหาด้านการเรียนการสอน เช่น กระบวนการที่จะนำไปสู่การปรับปรุงด้านวิชาการ การอุทิศเวลาของผู้บริหารที่จะปรับปรุงการเรียนการสอนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น ส่วนการติดตามการปฏิบัติการสอนของครู ผู้บริหารใช้เวลาส่วนมากในแต่ละวันติดตามปัจจัยอื่น เพื่อทราบความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับการพัฒนาด้านวิชาการ การสอนของครูที่ใช้ทักษะทางวิชาการ โดยตรง ผู้บริหารควรสังเกตว่าครูสอนตามโครงการที่บันทึกหรือไม่ การเริ่มสอนตรงเวลา กระบวนการเรียนการสอนที่ไม่มีอะไรมาขัดขวาง ผู้บริหารให้การสนับสนุนครูให้ใช้แผนการสอนและทำงานเป็นทีมซึ่งจะนำไปสู่การสอนที่ดี ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงใหม่ ๆ ที่สูงกว่าและความพึงพอใจในงานที่สูงขึ้น ความเป็นผู้นำทางวิชาการเป็นบทบาทสำคัญของผู้บริหารที่จะทำให้กิจกรรมด้านการเรียนการสอนเกิดประสิทธิภาพ ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ บริหารงานวิชาการของโรงเรียนประสบผลสำเร็จเป็นที่พึงพอใจนั้น จะมีคุณลักษณะโดดเด่นเฉพาะอยู่หลายประการ ดังนี้

1. มีวิสัยทัศน์ มองทะลุปรุโปร่งว่า โรงเรียนจะพัฒนาได้อย่างไรและกระตุ้นให้ผู้ร่วมงานตระหนักถึงวิสัยทัศน์นั้น ๆ
2. เป็นผู้นำที่ได้รับความคาดหวังสูง ทั้งในด้านผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนและการปฏิบัติงานของบุคลากร สังเกตการสอนในห้องเรียนและหรือมอบหมายให้ครู อาจารย์ ดำเนินการแทนให้คำแนะนำเชิงบวก สะท้อนความคิดเพื่อปรับปรุงการสอน
3. กระตุ้นให้ครู อาจารย์ ใช้เวลาในการสอน ให้มีประโยชน์สูงสุด

4. ช่วยขจัดสิ่งรบกวนในการสอนให้หมดไป
5. เน้นการใช้สื่อและพัฒนาบุคลากรให้คิดและผลิตสื่ออย่างสร้างสรรค์
6. กำกับ ติดตาม การปฏิบัติงานบุคลากร
7. เอาใจใส่ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อประโยชน์

ต่อการวางแผนการสอน

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า ความสำคัญของการจัดการเรียนการสอน เป็นกระบวนการสำคัญในการนำหลักสูตรสู่การพัฒนาให้นักเรียนให้บรรลุตามเป้าหมาย ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้ส่งเสริม สนับสนุนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์และสื่อการสอน การนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ มีความหลากหลาย ทันสมัย เหมาะสมกับวัยของนักเรียนให้นักเรียนค้นคว้าหรือเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ตามความสนใจ เปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้ลงมือปฏิบัติจริง โดยครูเป็นผู้อำนวยการความสะดวก รวมทั้งส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วม ในการจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้

สรุปได้ว่า ด้านการจัดการเรียนการสอน เป็นพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ที่เกี่ยวข้องกับการดูแล ส่งเสริมและสนับสนุนการสอน การสรรหากระบวนการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนานักเรียน การประสานงานการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ การใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายมีความทันสมัย การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ให้เหมาะสมกับวัย การเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ การสนับสนุนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ การนิเทศและประเมินผล ด้านการสอน การจัดให้มีการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน การส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ และการเผยแพร่ผลงานการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ

ด้านการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้

การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ บรรยากาศทางวิชาการในสถานศึกษาจะเกี่ยวข้องกับบรรทัดฐานและทัศนคติของบุคลากรและนักเรียนในโรงเรียน ผู้บริหารจะมีบทบาทสำคัญ ในการเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ในสถานศึกษา ทั้งด้านบุคลากร นักเรียน การเรียนการสอน ซึ่งการเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ในสถานศึกษา มีนักการศึกษาและนักวิชาการ ได้กล่าวไว้ ดังนี้

1. ความหมายของการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้

มีนักวิชาการและนักวิชาการศึกษานี้ได้นิยามความหมายของการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ไว้ดังนี้

สถาบันพัฒนาความก้าวหน้า (2553 : 233) ให้ความหมาย การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ว่า แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ซึ่งอาจเป็นบุคคล สถานที่ วัสดุ

อุปกรณ์ สื่อ หรือเอกสารสิ่งพิมพ์ ที่ผู้เรียนได้ใช้ศึกษาเรียนรู้ ในเรื่องที่น่าสนใจให้ได้รับความรู้ และสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553 : 25) ได้นิยามการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ว่า แหล่งการเรียนรู้ (Learning Resource) คือ สถานที่หรือแหล่งข้อมูลทั้งในสถานศึกษา และนอกสถานศึกษา ที่ผู้เรียนสามารถเข้าไปศึกษาแสวงหาประสบการณ์ความรู้ เพื่อช่วยพัฒนาให้เกิดการเรียนรู้อย่างกว้างขวางลึกซึ้ง

ฮอลลิงเจอร์ และ เมอร์ฟี (Hallinger & Murphy, 1985 : 222 - 224) กล่าวว่า การจัดบรรยากาศในโรงเรียน หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ให้เอื้ออำนวยต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการควบคุมการใช้เวลาในการสอน ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู ด้านการดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างใกล้ชิด ด้านการจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู ให้ครูมีพฤติกรรมการทำงานที่มีประสิทธิภาพด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพความถนัด ความสามารถในการปฏิบัติงาน ด้านการพัฒนาและสร้างมาตรฐานทางวิชาการในการพัฒนาการเรียนการสอน และด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ของนักเรียนที่ประสบความสำเร็จ

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อม แหล่งข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศ ความรู้ประสบการณ์ ทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา ให้เอื้ออำนวยต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการควบคุมการใช้เวลาในการสอน ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู ด้านการดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างใกล้ชิด การพัฒนาการเรียนการสอน และด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ของนักเรียนที่ประสบความสำเร็จ เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ และสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้

2. ความสำคัญของการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้

มีนักวิชาการและนักวิชาการศึกษาดำเนินความสำคัญของการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553 : 35) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ว่าการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ ภาวะผู้นำทางวิชาการ ด้านการเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการเป็นองค์ประกอบหนึ่งของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องแสดงบทบาทในการเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการ เพื่อสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

ฮอลลิงเจอร์ และ เมอร์ฟี (Hallinger & Murphy, 1985 : 217 - 247) กล่าวถึงความสำคัญของการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ ว่าการส่งเสริมบรรยากาศด้านการเรียนรู้ของนักเรียน โดยให้รางวัล และการยอมรับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ด้านวิชาการสูง และเมื่อนักเรียนมีการปรับปรุงผลการเรียนดีขึ้นอย่างสม่ำเสมอ ผู้บริหารต้องให้โอกาสนักเรียนในการที่จะเป็นที่ยอมรับของห้องเรียนและในโรงเรียน โดยผู้บริหารจะต้องเป็นผู้ทำหน้าที่ประสานระหว่างห้องเรียนและโรงเรียนในด้านการให้รางวัล เพื่อเป็นการยืนยันว่าผู้บริหารให้การสนับสนุนอย่างจริงจัง ในส่วนเวลาที่ใช้ในการสอนของครูในห้องเรียนมักสูญเสียไปกับการแนะนำกฎเกณฑ์ในการเรียนให้กับเด็กที่เรียนช้า รวมทั้งคำขอร้องต่าง ๆ จากฝ่ายสำนักงานของโรงเรียน ซึ่งผู้บริหารต้องหาทางควบคุมกิจกรรมเหล่านั้นให้เกิดขึ้นน้อยที่สุด โดยผลึกคั้นให้เป็นนโยบายของโรงเรียน ผู้บริหารที่ประสบผลสำเร็จในการนำนโยบายนี้ไปใช้ในการกำจัดสิ่งต่าง ๆ ที่จะทำให้การสอนในห้องเรียนหยุดชะงักลงได้ก็จะสามารถเพิ่มเวลาในการเรียนอย่างมีศักยภาพ และนักเรียน จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ดังนี้

1. การควบคุมการใช้เวลาในการสอน เวลาที่ใช้ในการสอนของครูในห้องเรียนมักสูญเสียไปกับการแนะนำกฎเกณฑ์ในการเรียนกับเด็กที่เรียนช้า รวมทั้งคำขอร้องต่าง ๆ จากฝ่ายสำนักงานของโรงเรียน ซึ่งผู้บริหารต้องหาทางควบคุมกิจกรรมเหล่านั้นให้เกิดขึ้นน้อยที่สุด โดยผลึกคั้นให้เป็นนโยบายของโรงเรียน ผู้บริหารที่ประสบผลสำเร็จในการนำนโยบายนี้ไปใช้ โดยการกำจัดสิ่งต่าง ๆ ที่ทำให้การสอนในห้องเรียนหยุดชะงักลงได้ ก็สามารถเพิ่มเวลาในการเรียนอย่างมีศักยภาพและนักเรียนจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น
2. การเอาใจใส่ครูกับนักเรียนอย่างใกล้ชิด การเอาใจใส่ดูแลครูและนักเรียนอย่างใกล้ชิดเป็นการช่วยเพิ่มปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารกับนักเรียนและกับครู ซึ่งปฏิสัมพันธ์อย่างไม่เป็นทางการแบบนี้ ผู้บริหารจะต้องได้รับข้อมูลมากมายในด้านความต้องการของนักเรียนและครู ผู้บริหารจะมีโอกาสสื่อสารเป้าหมายระดับต่าง ๆ ของโรงเรียนให้นักเรียนและครูทราบ
3. การจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู เป็นการสร้างบรรยากาศเชิงบวกด้านการเรียนรู้ รวมทั้งการให้รางวัลและการให้การยอมรับการทำงานของครูนับเป็นบทบาทที่สำคัญส่วนหนึ่งของผู้บริหารที่จะทำให้โครงสร้างของการทำงานดีขึ้น รางวัลที่ผู้บริหารสามารถสร้างแรงจูงใจในการทำงานให้กับครู อาจารย์ อาจไม่ใช่เงินเพียงอย่างเดียวแต่อาจเป็นคำชมเชยทั้งโดยส่วนตัวหรือการให้สังคมยอมรับ โดยการมอบประกาศเกียรติคุณและการให้รางวัลอย่างเป็นทางการ เป็นต้น
4. การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ ผู้บริหารควรให้โอกาสแก่ครูในการพัฒนาวิชาชีพ โดยการจัดให้มีการฝึกอบรมคณะครูประจำการและรวมทั้งการช่วยครูได้เรียนรู้

ถึงการผสมผสานต่าง ๆ ตามโครงการพัฒนาบุคลากรและช่วยให้ครูนำไปใช้ในห้องเรียนได้

5. การพัฒนาและสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ มาตรฐานวิชาการที่สูงและชัดเจนจะเป็นสิ่งจำเป็นในการปรับปรุงสำหรับการเรียนการสอนของนักเรียน และมาตรฐานที่สูงขึ้นนั้นจะแสดงจากจำนวนนักเรียนที่เพิ่มขึ้นของโรงเรียนในโอกาสต่อไป

6. การจัดให้มีการส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ การส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ของนักเรียนโดยการให้รางวัลและการยอมรับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ด้านวิชาการสูงขึ้นและเมื่อนักเรียนมีการปรับปรุงผลการเรียนของนักเรียนดีขึ้นอย่างสม่ำเสมอ ผู้บริหารต้องให้โอกาสนักเรียนการที่จะเป็นที่ยอมรับของห้องเรียนในโรงเรียน โดยผู้บริหารจะต้องเป็นผู้ทำหน้าที่ประสานระหว่างห้องเรียนในโรงเรียนด้านการให้รางวัล เพื่อเป็นการยืนยันว่าผู้บริหารสนับสนุนอย่างจริงจัง

เดวิส และ โทมัส (Davis & Thomas, 1989 : 40) กล่าวถึง ความสำคัญของการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ ว่าการจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนให้มีบรรยากาศด้านวิชาการ ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบต่อการสร้างความปลอดภัยและสิ่งแวดลอมภายใน โรงเรียนอย่างเป็นทางการระเบียบ คำแนะนำที่ผู้บริหารควรนำไปปฏิบัติ คือ

1. ปกป้องเวลาการสอนและการเรียนจากสิ่งที่รบกวนต่าง ๆ
2. พัฒนานโยบายที่มีอยู่ให้ชัดเจนและส่งเสริมการปฏิบัติตามกฎระเบียบและการควบคุม
3. ช่วยให้ผู้เรียนรู้และเข้าใจกฎเกณฑ์ของการจัดการภายในห้องเรียน
4. ได้รับความร่วมมือของนักเรียนในการสร้างสิ่งแวดลอมทางด้านวิชาการและความเป็นระเบียบเรียบร้อย
5. รักษาสิ่งแวดลอมภายในห้องเรียนและสถานที่ที่เป็นที่อยู่อาศัย น่าพึงพอใจ
6. แสดงความสนใจต่อตัวนักเรียนโดยการถามถึงสุขภาพ ครอบครัว ชั้นเรียน และกิจกรรมต่าง ๆ
7. ถ้าจำเป็นต้องใช้ระเบียบวินัยการไล่ออกก็ต้องนำมาใช้กับผู้สร้างปัญหาอย่างร้ายแรงภายในโรงเรียน

บาร์ธ (Barth, 1990 : 161 - 172) กล่าวว่า โรงเรียนที่มีประสิทธิภาพจะต้องมีระบบการให้แรงเสริมอย่างชัดเจนแก่ครูและนักเรียน การจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ที่ดีนั้นจำเป็นต้องอาศัยปัจจัย 6 ประการดังนี้

1. ชุมชนของผู้รักการเรียน โดยเชื่อว่าผู้บริหารโรงเรียนเป็นบุคคลสำคัญที่สุดในโรงเรียนที่จะสามารถสร้างชุมชนของผู้รักการเรียนนั้นคือ เป็นชุมชนที่พึ่งพาอาศัยกัน เป็นชุมชนที่ยอมรับว่า ความรู้คืออำนาจ (Knowledge is Power) ชุมชนที่รักการเรียนถือว่าการเรียน คือ ชีวิต

เป็นสังคมที่ใฝ่รู้ใฝ่เรียนตลอดเวลา ภาพของชุมชนในโรงเรียนจึงน่าจะมีบรรยากาศของนักวิชาการ ครู อาจารย์ และผู้บริหารเป็นนักวิชาการที่ทุ่มเทเวลาให้กับการค้นคว้าหาความรู้ต่าง ๆ เพื่อถ่ายทอดความรู้ให้แก่แก่นักเรียนอย่างถูกต้องและตรงไปตรงมา ส่วนนักเรียนที่ได้รับอิทธิพลแม่แบบที่ดี ก็จะพัฒนาเป็นนักวิชาการที่ดีด้วย

2. สภาพกัลยาณมิตรร่วมวิชาชีพเป็นความสัมพันธ์อันดีเยี่ยมของครูและผู้บริหารโรงเรียน มีผลอย่างสำคัญในการสร้างความสำเร็จและคุณภาพของผู้เรียน

3. กล้าเสี่ยงที่จะทำในสิ่งใหม่ มีงานวิจัยจำนวนมากยืนยันว่าการเสี่ยงทำกิจกรรมต่าง ๆ มีความสำคัญอย่างมากกับการเรียนรู้ การเรียนรู้จะไม่เกิดหากบุคคลนั้นอยู่เฉย ๆ โดยไม่ทำอะไร ดังนั้นการศึกษาในโรงเรียนเป็นการศึกษา โดยการสัมผัสความจริง ทำให้รู้ความจริง

4. เคารพในความแตกต่างของผู้อื่น ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้บริหารโรงเรียนเกิดความรู้สึกที่ดีในบรรยากาศของโรงเรียนที่ยอมรับ และเคารพในความแตกต่างส่งผลให้เรียนรู้ได้ดีอีกด้วย

5. เป็นสถานที่แห่งความสุข โรงเรียนควรจะเป็นสถานที่ที่ทุกคนมีความสุข บุคลากรรู้จักสร้างอารมณ์ขัน

6. มีความกังวลเล็กน้อยแต่มีมาตรฐานสูง ในขณะเดียวกัน โรงเรียนที่ดีนั้น ควรมีความคาดหวังในตัวผู้เรียนสูง ต้องการให้ผู้เรียนทุกคนทำในสิ่งที่ดีที่สุด เพื่อความเป็นเลิศด้านวิชาการ แต่ในขณะเดียวกัน บรรยากาศของการเรียนควรผ่อนคลายไม่ตึงเครียดมากเกินไป เพราะสภาพความเครียดอาจมีผลต่อสภาพจิตใจและอารมณ์ของนักเรียน

คลีก (Krug. 1992 : 430 - 443) ได้กล่าวว่า การส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน (Promoting Instructional Climate) เมื่อบรรยากาศของโรงเรียนเป็นบรรยากาศที่แสดงว่าเห็นคุณค่าของการเรียนรู้และเป็นบรรยากาศที่ส่งเสริมให้บรรลุผลสำเร็จได้ จึงเป็นการยากที่จะไม่เรียนรู้ ผู้บริหาร โรงเรียนรับผิดชอบการสร้างบรรยากาศการศึกษาทุกระดับและเป็นบรรยากาศที่จะช่วยดึงพลังงานของนักเรียนและครูออกมามีหลายวิธีการที่จะทำให้ได้ผลได้ เช่น การจัดสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัยและเป็นระเบียบ การจัดกิจกรรมที่ให้นักเรียนเป็นสำคัญและให้เป็นที่เข้าใจโดยทั่วกันว่า สิ่งที่ดีกว่าสุดยอด คือ การที่แต่ละคนได้ทำในส่วนของตนเองให้ดีที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมดมีความคาดหวังอย่างมากกับนักเรียน

แมคอีแวน (McEwan. 2003 : 131 - 141) กล่าวถึง ความสำคัญของการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้นี้ ว่าการสร้างวัฒนธรรมและบรรยากาศของสถานศึกษาที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เป็นการกำหนดความคาดหวังสูงสำหรับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และสื่อสารโดยตรง

ไปยังนักเรียน ครู และผู้ปกครอง มีการกำหนดมาตรฐานที่ชัดเจน สื่อสารความคาดหวัง เพื่อการจัดสรรเวลาสำหรับการเรียนการสอน การกำกับติดตามให้มีการใช้เวลาของห้องเรียน อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการทำงานร่วมกับครูและนักเรียนตามความเหมาะสม กำหนด กระบวนการสำหรับการแก้ไขปัญหาทางพฤติกรรม

กลิกแมน (Glickman. 2007 : 47 - 52) กล่าวถึง ความสำคัญของการสร้างบรรยากาศ การเรียนรู้ ว่าการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การสร้างบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้ เป็นภาระหน้าที่สำคัญของผู้บริหารโรงเรียน ในฐานะทางวิชาการ ผู้บริหารโรงเรียนเป็นบุคคล สำคัญ ในการส่งเสริมสภาพแวดล้อมใน โรงเรียนอันจะนำไปสู่การเรียนรู้ของนักเรียน สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้จะมีผลต่อขวัญกำลังใจที่ดีของครูและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนที่สูงขึ้น การสร้างบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ต้องอาศัยความร่วมมือทั้งจาก ผู้บริหารและทีมงานในโรงเรียนที่แยกแยะระหว่าง ปัจจัยที่สร้างสรรค์บรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ กับปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนา บรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ดังนั้นผู้บริหาร โรงเรียน จึงต้องหากกลยุทธ์ เพื่อใช้ในการส่งเสริม สนับสนุนปัจจัยที่สร้างบรรยากาศในการเรียนรู้และพิชิต ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคขัดขวาง บรรยากาศในการเรียนรู้ โดยอาศัยความร่วมมือระหว่างผู้บริหาร โรงเรียนและครูในโรงเรียน

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า ความสำคัญของการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ ว่าการจัด สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนให้มีบรรยากาศด้านวิชาการ ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบต่อการ สร้างความปลอดภัยและสิ่งแวดลอมภายในโรงเรียนอย่างเป็นระเบียบ ปกป้องเวลาการสอนและ การเรียนจากสิ่งทีรบกวนต่าง ๆ ช่วยให้ครูเรียนรู้และเข้าใจกฎเกณฑ์ของการจัดการภายในห้องเรียน การรักษาสีงแวดลอมภายในห้องเรียน แสดงความสนใจต่อตัวนักเรียน ให้แรงเสริมเป็นรางวัลแก่นักเรียน ยกย่องชมเชยนักเรียนที่มีผลงาน และนักเรียนที่น่าชื่อเสียงมาสู่โรงเรียน โดยการมอบ ประกาศเกียรติคุณ สนับสนุนและเปิด โอกาสให้นักเรียนในการ ไปแข่งขันทางด้านวิชาการ มีการจัด นิทรรศการแสดงถึงผลงานดีเด่นของนักเรียน และประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครอง ทราบถึงพัฒนาการ ด้านการเรียนของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ

สรุปได้ว่า ด้านการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ เป็นพฤติกรรมการปฏิบัติของ ผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดกิจกรรมทางวิชาการที่ส่งเสริม และสนับสนุนให้ครูและนักเรียน มีทัศนคติที่ดีต่องานวิชาการ การร่วมกันปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการ การดูแลเอาใจใส่ครูและ นักเรียนอย่างใกล้ชิด การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ การจัดให้มีการส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ การใช้แหล่งเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การเข้มข้นเรียน การรักษาสีงแวดลอม

ภายในห้องเรียน รวมทั้งการให้แรงเสริมเป็นรางวัล ยกย่องชมเชยครูและนักเรียนที่มีผลงานและนำชื่อเสียงมาสู่โรงเรียน

การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน

ผู้วิจัยได้กำหนดหัวข้อและรายละเอียดเกี่ยวกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ดังต่อไปนี้
ความหมายของการวิจัยในชั้นเรียน

การวิจัยในชั้นเรียนได้มีนักวิชาการและนักการศึกษาหลายท่าน ได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้
 ศิริพงษ์ เสาภายน (2551 : 95) ได้กล่าวไว้ว่า การวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การสืบเสาะ หาความรู้ใหม่ วิธีการใหม่ที่จะช่วยพัฒนาการเรียนการสอนในชั้นเรียนให้มีประสิทธิภาพซึ่งจะต้องเกี่ยวข้องกับการวินิจฉัยปัญหาในบริบทของชั้นเรียนที่แคบกว่าการวินิจฉัยปัญหาทั่วไป รวมทั้งการแก้ปัญหาที่จะต้องกระทำเฉพาะภายในบริบทที่จำกัด

ธีระวุฒิ เอกะกุล (2552 : 2) ได้กล่าวไว้ว่า การวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง เป็นการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ของครู เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียน หรือส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนที่รับผิดชอบ โดยครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้หรือกลุ่มวิชานั้น ๆ และนำผลการปฏิบัติมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน ซึ่งเป็นการทำวิจัยอย่างรวดเร็ว นำผลการปฏิบัติการไปใช้ทันที และสะท้อนข้อมูลกลับเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

พินันท์ คงคาเพชร (2552 : 6) กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การวิจัยที่ครูผู้สอนเป็นผู้มีบทบาทในฐานะผู้สอนและผู้วิจัยที่จะศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียน ตลอดจนการส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยครูผู้สอนในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ นอกจากนั้นจะต้องมีการนำผลการปฏิบัติการมาใช้ในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนของตนเอง

บุญชม ศรีสะอาด (2553 : 10) ได้กล่าวไว้ว่า การวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การวิจัยเป็นการใช้ปัญญาของมนุษย์ในการศึกษาค้นคว้าเพื่อให้ได้ความรู้ความจริง เกิดความเข้าใจช่วยในการแก้ไขปัญหา ปรับปรุงพัฒนางานบุคคลหรือกลุ่มบุคคล

พงศ์เทพ จิราโร (2553 : 29) ได้ให้ความหมาย การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน หมายถึง การทำวิจัยโดยครูที่มีชั่วโมงสอน เพื่อแก้ปัญหาในชั้นเรียนลักษณะเป็นงานวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน (Classroom Action Research) เป็นการปรับปรุงการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการวิจัย ประโยชน์สูงสุดเกิดกับผู้เรียน ไม่เน้นการทำวิจัยครบ 5 บท ไม่เน้นการศึกษาวรรณกรรมจนต้องทิ้งห้องเรียน ผู้ที่ไม่มีชั่วโมงสอนจึงไม่สามารถทำการวิจัยในชั้นเรียนได้

จรัส สว่างทัฬห (2557 : 3) กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง กระบวนการสร้างความรู้ของครูอาจารย์เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน การจัดการเรียนรู้ของตนเองควบคู่ไปกับการเรียนการสอน เพื่อการแก้ปัญหาหรือพัฒนาผู้เรียน และสร้างองค์ความรู้ที่เปลี่ยนแปลงตนเองให้สามารถปฏิบัติงานร่วมกับผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น

วาโร เฟ็งสวัสดิ์ (2557 : 1) กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง วิธีการหรือกระบวนการที่ได้มาซึ่งความรู้หรือคำตอบที่ครูเป็นผู้จัดทำขึ้นเอง โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะนำผลการวิจัยไปใช้แก้ปัญหาการเรียนการสอนในชั้นเรียนของตน

สุวิมล ว่องวานิช (2557 : 21) ได้กล่าวไว้ว่า การวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การวิจัยทำโดยครูผู้สอนในชั้นเรียน เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน และนำผลมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนหรือส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน เป็นการวิจัยที่ต้องทำอย่างรวดเร็ว นำผลไปใช้ทันที และสะท้อนข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันของตนเองให้ทั้งตนเองและกลุ่มเพื่อนร่วมงานในโรงเรียน ได้มีโอกาสวิพากษ์ อภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในแนวทางที่ได้ปฏิบัติและผลที่เกิดขึ้น เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ทั้งของครูและผู้เรียน

เอลเลียต (Elliot. 1994 : 4) ได้ให้ความหมายของการวิจัยในชั้นเรียนหรือแนวคิดในเรื่องของการวิจัยในชั้นเรียนหรือการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action research) ว่า หมายถึง การวิจัยของครูที่ใช้กระบวนการของการคิดเชิงสะท้อนในการทบทวนทฤษฎีและแนวปฏิบัติทางการศึกษาไปใช้จริงในโรงเรียน

ฮอบกินส์ (Hopkins. 1994 : 49) ได้กล่าวไว้ว่าการวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การทำการวิจัยที่ดำเนินการ โดยครูในระหว่างการสอนนั้นย่อมไม่ใช่การวิจัยในระดับหลักการและทฤษฎี แต่เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ซึ่งนิยมเรียกในความหมายใกล้เคียงกันว่าการวิจัยในชั้นเรียนหรือการวิจัยในห้องเรียน (Classroom Research) การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน (Classroom Action Research : CAR) การวิจัยของครู (Teacher Research, Teacher - based Research)

สรุปได้ว่า การวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษาในการสนับสนุน อำนวยความสะดวกให้ครูทำการวิจัยในชั้นเรียน เป็นวิธีการแก้ปัญหการเรียนการสอนของครู ด้วยการหาความรู้ วิธีการใหม่ ๆ หรือการพัฒนานวัตกรรม เพื่อหาแนวทางการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียนหรือในสถานศึกษา และนำผลการวิจัยมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับนักเรียน

ความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน

ความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียนได้มีนักวิชาการและนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวไว้ ดังนี้

พินันท์ คงคาเพชร (2552 : 12) กล่าวว่า การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนมีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันเป็นอย่างมาก ผลของการวิจัยจะสะท้อนและก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับการปฏิบัติการสอนของครูให้มีความเหมาะสมกับผู้เรียน นอกจากนี้ยังมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาวิชาชีพครู ข้อค้นพบที่ได้จะก่อให้เกิดการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน นอกจากนี้ยังเป็นการพัฒนาผู้ที่มีส่วนร่วมอันจะนำไปสู่การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ร่วมกัน การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนมีลักษณะสำคัญที่ครูจะต้องคำนึงถึง ดังนี้

1. ครูผู้สอนในแต่ละสาระการเรียนรู้ควรเป็นผู้ทำวิจัย
2. ปัญหาในการวิจัย
3. ใช้กระบวนการวิจัยทางวิทยาศาสตร์
4. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
5. แบบแผนในการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน

พยุงศักดิ์ จันทรสุนทร (2554 : 11) ได้กล่าวว่า การพัฒนางานวิจัยในชั้นเรียนเปรียบเสมือนลมหายใจที่จำเป็นของชีวิต ยิ่งในยุคที่พัฒนาการศึกษาไทยอยู่ในท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งในแง่บวกและแง่ลบ อันมีผลเชื่อมโยงมาจากบริบทสังคมโลก การวิจัยจะเข้ามามีส่วนช่วยให้การพัฒนาการศึกษาให้สามารถก้าวไปข้างหน้าได้อย่างมั่นคงและสามารถแข่งขันกับนานาประเทศได้อย่างมีศักดิ์ศรี

สุวัฒนา สุวรรณเขตนิคม (2555 : 4) ได้กล่าวไว้ว่า ความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียนหมายถึง การทำวิจัยในชั้นเรียนนั้นจะช่วยให้ครูมีวิถีชีวิตของการทำงานครูอย่างเป็นระบบเห็นภาพของงานตลอดแนว มีการตัดสินใจที่มีคุณภาพ เพราะจะมองเห็นทางเลือกต่าง ๆ ได้กว้างขวางและลึกซึ้งขึ้น แล้วจะตัดสินใจเลือกทางเลือกต่าง ๆ อย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์ ครูนักวิจัยจะมีโอกาสมากขึ้นในการคิดใคร่ครวญเกี่ยวกับเหตุผลของการปฏิบัติงานและครูจะสามารถบอกได้ว่างานการจัดการเรียนการสอนที่ปฏิบัติไปนั้น ได้ผลหรือไม่เพราะอะไร นอกจากนี้ครูที่ใช้กระบวนการวิจัยในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนนี้จะสามารถควบคุม กำกับ และพัฒนาการปฏิบัติงานของตนเองได้อย่างดี เพราะการทำงานและผลของการทำงานนั้นล้วนมีความหมาย และคุณค่าสำหรับครูในการพัฒนานักเรียน ผลจากการทำวิจัยในชั้นเรียนจะช่วยให้ครูได้ตัวบ่งชี้ที่เป็นรูปธรรมของผลสำเร็จในการปฏิบัติงานของครูอันจะนำมาซึ่งความรู้ในงานและความปีติสุขในการปฏิบัติงานที่ถูกต้องของครู เป็นที่คาดหวังว่า เมื่อครูผู้สอนได้ทำการวิจัย

ในชั้นเรียนควบคู่ไปกับการปฏิบัติงานสอนอย่างเหมาะสมแล้วจะก่อให้เกิดผลดีต่อวงการศึกษ
และวิชาชีพครูอย่างน้อย 3 ประการ คือ

1. นักเรียนจะมีการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. วงการวิชาการการศึกษาจะมีข้อความรู้ และนวัตกรรมทางการจัดการเรียน
การสอนที่เป็นจริงเกิดขึ้นมากอันจะเป็นประโยชน์ต่อครูและเพื่อนครูในการพัฒนาการจัดการเรียน
การสอนเป็นอย่างมาก
3. วิถีชีวิตของครู หรือวัฒนธรรมในการทำงานของครู จะพัฒนาไปสู่ความเป็น
ครูมืออาชีพ

วาโร เฟ็งสวัสต์ (2557 : 3 - 4) การวิจัยในชั้นเรียนมีลักษณะที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

1. จุดเริ่มต้นของการวิจัยเกิดจากข้อข้องใจในการเรียนการสอนที่ครูพบ ครูต้องการ
ปรับปรุงหรือแก้ปัญหานั้น ๆ โดยครูจะลงมือคิดค้นหาวิธีการแก้ปัญหาขึ้นเอง
2. ปัญหาการวิจัยเป็นประเด็นปัญหาที่เล็กแต่มีความหมายสำหรับการเรียนการสอน
โดยตรง
3. เป็นการวิจัยในสภาพการณ์จริงของห้องเรียน ไม่ได้จัดสถานการณ์ใหม่ หรือ
จัดห้องเรียนใหม่ขึ้นมาสำหรับการวิจัย โดยเฉพาะ
4. มุ่งเน้นการศึกษาเกี่ยวกับผู้เรียน ผู้สอน กระบวนการเรียนการสอน ตลอดจน
สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน (Classroom Context)
5. เป็นการวิจัยที่มุ่งผลการเรียนไปใช้ปรับปรุงแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในทันทีทันใด
เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น
6. เป็นการวิจัยที่ทำควบคู่ไปกับการเรียนการสอนปกติ นั่นคือ ครูผู้สอนจะทำหน้าที่
สอนและทำหน้าที่วิจัยไปพร้อม ๆ กัน
7. เป็นการวิจัยที่มีการเชื่อมโยงกันระหว่างการคิดเชิงสะท้อน (Reflective Thinking)
และปฏิบัติ (Action) อย่างชัดเจน กล่าวคือ มีการพินิจพิเคราะห์ ทบทวน ทั้งก่อน ระหว่าง และหลัง
การทดลองปฏิบัติ

สุวิมล ว่องวานิช (2557 : 24 - 25) ได้กล่าวไว้ว่า ความสำคัญและความจำเป็นของ
การวิจัยในชั้นเรียน ไว้ดังนี้

1. ให้โอกาสครูในการสร้างองค์ความรู้ ทักษะการทำวิจัย การประยุกต์ใช้ตระหนัก
ถึงทางเลือกที่เป็นไปได้ที่จะเปลี่ยนแปลงโรงเรียนให้ดีขึ้น
2. เป็นการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ นอกเหนือจากการเปลี่ยนแปลงหรือสะท้อน
ผลการทำงาน

3. ประโยชน์ต่อผู้ปฏิบัติโดยตรง เนื่องจากช่วยพัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ
4. ช่วยทำให้เกิดการพัฒนาที่ต่อเนื่องและเกิดการเปลี่ยนแปลงผ่านกระบวนการวิจัยในที่ทำงาน ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อองค์กร เนื่องจากนำไปสู่การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติและการแก้ปัญหา
5. เป็นการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของผู้ปฏิบัติในการวิจัย ทำให้กระบวนการวิจัยมีความเป็นประชาธิปไตย ทำให้เกิดการยอมรับในความรู้ของผู้ปฏิบัติ
6. ช่วยตรวจสอบวิธีการทำงานของครูที่มีประสิทธิผล
7. ทำให้ครูเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

นฤมล เนียมหอม (2558 : 1) ได้อธิบายถึงลักษณะสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน ไว้ 7 ประการ ดังนี้

1. ใคร : ครูผู้สอนในห้องเรียน
2. ทำอะไร : ทำการแสวงหาวิธีการแก้ไขปัญหา
3. ที่ไหน : ที่เกิดขึ้นในห้องเรียน
4. เมื่อไร : ในขณะที่การเรียนการสอนกำลังเกิดขึ้น
5. อย่างไร : ด้วยวิธีการวิจัยที่มีวงจรการทำงานต่อเนื่องและสะท้อนกลับการทำงานของตนเอง (Self-reflection) โดยมีขั้นตอนหลัก คือ การทำงานตามวงจร PAOR การวางแผน (Plan) การสังเกตผลที่เกิดจากการปฏิบัติ (Observe) การสะท้อนผลหลังการปฏิบัติงาน (Reflect & Revis)
6. เพื่อจุดมุ่งหมายใด : มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน
7. ลักษณะเด่นของการวิจัย : เป็นกระบวนการวิจัยที่ทำอย่างรวดเร็ว โดยครูผู้สอนนำวิธีการแก้ปัญหาที่ตนคิดขึ้นไปทดลองใช้กับนักเรียนทันทีและสังเกตผลการแก้ปัญหานั้น มีการสะท้อนผล และแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับเพื่อนครูในโรงเรียน เป็นการวิจัยแบบร่วมมือ (Collaborative Research)

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน เป็นการทำการวิจัยในชั้นเรียนนั้นจะเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การปรับปรุงและพัฒนากระบวนการเรียนการสอน ตลอดจนสภาพแวดล้อมและบรรยากาศภายในห้องเรียน เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในทันที เพื่อให้กระบวนการในการจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังเปิดโอกาสให้ครูได้สร้างองค์ความรู้ และทักษะการทำวิจัยเพื่อประโยชน์ต่อตนเองในการพัฒนาด้านวิชาชีพต่อไป

ประโยชน์ของการวิจัยในชั้นเรียน

ประโยชน์ของการวิจัยในชั้นเรียนได้มีนักวิชาการและนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวไว้ ดังนี้

ธีรวุฒิ เอกะกุล (2551 : 60 - 61) ได้กล่าวถึงประโยชน์หรือคุณค่าของการวิจัยในชั้นเรียน ไว้ดังนี้

1. คุณค่าต่อผู้เรียน ผลการวิจัยที่ได้จากการวิจัยในชั้นเรียน มีผลกระทบโดยตรงต่อผู้เรียน ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งสำคัญที่สุดของการจัดการเรียนการสอนของผู้เรียน จะได้รับการปรับปรุงแก้ไขในสิ่งที่ไม่บรรลุ หรือผู้เรียนอาจจะได้รับการส่งเสริมพัฒนาองค์ความรู้ให้มากยิ่งขึ้น ดังนั้นคุณค่าที่สำคัญที่สุดของการวิจัยในชั้นเรียนที่ถือว่าเป็นหัวใจสำคัญจึงเกิดกับผู้เรียน

2. คุณค่าต่อครูผู้สอน ผลการวิจัยที่ได้จากการวิจัยในชั้นเรียนมีผลกระทบโดยตรงต่อครูผู้สอน จะทำให้ครูผู้สอนที่ทำการวิจัยเกิดการเปลี่ยนแปลงตนเองไปสู่ความเป็นครูมืออาชีพมากยิ่งขึ้น รวมทั้งสอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษาที่ทำให้ครูเกิดการปรับเปลี่ยนตนเองสามารถให้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนของตนเอง ส่วนผลพลอยได้ก็คือครูผู้สอนได้ค้นนวัตกรรมทางการศึกษาที่ตนเองพัฒนาขึ้นและสามารถนำไปใช้กับผู้เรียนรุ่นต่อไป หรือกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ได้รวมทั้งได้รายงานการวิจัยของตนเอง ถ้ามีความสมบูรณ์และมีคุณภาพมากเพียงพอ สามารถใช้เดือนวิทยฐานะของตนเองได้

3. คุณค่าต่อสถานศึกษา การวิจัยในชั้นเรียนถ้าได้มีการดำเนินการในสถานศึกษาใด จะเกิดสังคมการเรียนรู้ทางการวิจัยระหว่างเพื่อนครู ระหว่างผู้บริหารสถานศึกษากับครูผู้ได้บังคับบัญชา และระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ซึ่งถือว่าเป็นผลกระทบทางอ้อมของครูผู้สอนที่ทำการวิจัยในชั้นเรียน แต่จะกลายเป็นเครือข่ายการเรียนรู้ทางการวิจัยของสถานศึกษาแห่งนั้นต่อไป

4. คุณค่าต่อวงการการศึกษา การวิจัยในชั้นเรียนเป็นอีกทางเลือกหนึ่งของวงการศึกษาไทยที่จะทำให้ครูผู้สอนปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติทำให้วงการศึกษาไทยมีการปฏิรูปการศึกษาที่เป็นรูปธรรม จึงถือว่าการวิจัยในชั้นเรียนมีผลกระทบทางอ้อมต่อวงการการศึกษา

ประสาธน์ เนื่องเฉลิม (2556 : 30 - 31) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการวิจัยในชั้นเรียนไว้ดังนี้

1. ผู้เรียน แต่ละคนมีความรู้ความสามารถพื้นฐานแตกต่างกันบางคนเรียนรู้ได้เร็ว แต่ผู้เรียนบางคนเรียนรู้ช้า ในขณะที่ผู้สอนยังใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบเดียวกัน ผู้เรียนกลุ่มที่เรียนช้าจะไม่สามารถเข้าใจในเนื้อหาของบทเรียน และอาจสร้างปัญหาอื่น ๆ ตามมาแก่ผู้สอน สถานศึกษา และสังคมส่วนรวม การที่ผู้สอนไม่วางเฉยแต่ได้ใช้ความพยายามวิเคราะห์

หาสาเหตุของปัญหาอย่างมีหลักการ แล้วคิดหาทางแก้ปัญหาจนสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้เรียนให้ดีขึ้น โดยอาศัยการวิจัย จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการใฝ่เรียน จนในที่สุดมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อยู่ในระดับเป็นที่น่าพอใจและไม่มีปัญหาการเรียนอีกต่อไป

2. ผู้สอน การวิจัยจะช่วยให้ผู้สอนเกิดการเรียนรู้แนวทางการแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนการสอน มีการวางแผนการทำงานอย่างมีระบบ ได้แก่ วางแผนการสอน เลือกวิธีสอนที่เหมาะสม ประเมินผลการทำงานเป็นระยะ โดยมีเป้าหมายชัดเจนจะทำอะไร กับใคร เมื่อไหร่ ด้วยเหตุผลอะไร และทำให้ทราบผลการกระทำว่าบรรลุเป้าหมายเพียงใดได้อย่างไร จึงช่วยให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ หาทางแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม สามารถพัฒนาเป็นผลงานทางวิชาการที่มีประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

3. สถานศึกษา การที่ผู้สอนต้องศึกษาค้นคว้าเนื้อหาวิชาที่ตนรับผิดชอบและปฏิบัติหน้าที่อยู่ให้มากขึ้น จะช่วยให้การบริหารงานวิชาการในหน่วยงานเป็นไปอย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพ สามารถกำหนดสาเหตุ และชี้ประเด็นปัญหาได้ชัดเจน แก้ปัญหาได้ตรงจุดรวมทั้งยกระดับมาตรฐานวิชาการของสถานศึกษาให้สูงขึ้น และยังเป็นประกันคุณภาพของการศึกษาว่าจัดได้ตามที่มาตรฐานกำหนด เช่น ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านต่าง ๆ สูงขึ้น ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่สังคมต้องการ

4. สังคมส่วนรวม เมื่อผลการวิจัยออกมาแล้วจะมีผลต่อการจัดการเรียนการสอนทั้งในระดับห้องเรียน สถานศึกษา และนโยบายการจัดการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้สังคมส่วนรวมได้รับอานิสงส์ของการวิจัย ทำให้มีการปรับเปลี่ยนมุมมอง แนวคิด และแนวปฏิบัติที่จะยกระดับคุณภาพการศึกษาให้อยู่ในระดับที่สูงยิ่งขึ้น

วโร เฟ็งสวัสต์ (2557 : 2-3) กล่าวถึงประโยชน์ของการวิจัยในชั้นเรียน สรุปได้ดังนี้ เป็นการพัฒนาหลักสูตรกระบวนการเรียนการสอน และปรับปรุงวิธีการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน โดยวิธีการวิจัยเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาวิชาชีพครู เนื่องจากข้อค้นพบที่ได้มาจากระบบการค้นคว้าที่เป็นระบบที่เชื่อถือได้ ทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาการเรียนรู้อะไรก็เกิดจากการพัฒนาการเรียนการสอน ทำให้การเรียนการสอนได้รับการพัฒนาอย่างถูกต้องเป็นระบบ เกิดผลดีแก่นักเรียน แสดงความก้าวหน้าทางวิชาชีพ ด้วยการเผยแพร่ความรู้ที่ได้จากการปฏิบัติ และทำให้อาชีพครูกลายเป็นวิชาชีพชั้นสูง ส่งเสริมความก้าวหน้าทางการศึกษา

สุวิมล ว่องวานิช (2557 : 25) ได้กล่าวไว้ว่า การวิจัยในชั้นเรียนมีประโยชน์ คือ การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยในการพัฒนาวิชาชีพครู เนื่องจากข้อค้นพบที่ได้มาจากระบบการสืบค้นที่เป็นระบบและเชื่อถือได้ทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาการเรียนรู้อะไรก็เกิดจากการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนนอกจากนี้ยังเป็นการพัฒนาผู้ที่มีส่วนร่วม นำไปสู่

การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้และด้วยหลักการสำคัญของการวิจัยปฏิบัติที่เน้นการสะท้อนผล ทำให้การวิจัยแบบนี้ส่งเสริมบรรยากาศของการทำงานแบบประชาธิปไตยที่ทุกฝ่ายเกิดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และยอมรับในข้อค้นพบร่วมกัน

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ประโยชน์ของการทำวิจัยในชั้นเรียน เป็นเครื่องมือของครู ในการพัฒนาไปสู่ความเป็นครูมืออาชีพในการพัฒนาวิชาชีพครู ทำให้ครูมีนวัตกรรมที่ทันสมัย เพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหากระบวนการจัดการเรียนการสอนของครู อย่างเป็นระบบและเป็นขั้นตอน มุ่งที่จะแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียนในชั้นเรียน ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษามุ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สามารถนำผลการวิจัยไปพัฒนาปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน ในชั้นเรียนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากขึ้น

บทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ได้มีนักวิชาการและนักการศึกษาหลายท่าน ได้กล่าวไว้ ดังนี้

บัญชา อึ้งสกุล (2540 : 39) ได้กล่าวถึง บทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ของผู้บริหารสถานศึกษา ไว้ 5 ประการ ดังนี้

1. ด้านการส่งเสริมให้ความรู้ครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน
2. ด้านการส่งเสริมให้ครูทำการวิจัยในชั้นเรียน
3. ด้านการส่งเสริมให้ครูนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน
4. ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าตำแหน่งหน้าที่การงานของครูผู้ทำการวิจัย
5. ด้านการยกย่องเชิดชูครูทำวิจัยในชั้นเรียน

ในชั้นเรียน

ธีระ รุญเจริญ (2550ข : 3 - 59) ได้กล่าวไว้ว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมการทำวิจัยในสถานศึกษา ดังนี้

1. สร้างบรรยากาศการวิจัยในชั้นเรียน โดยกำหนดให้การวิจัยเป็นนโยบายที่สำคัญอย่างหนึ่งของโรงเรียน มีการจัดนิทรรศการ เผยแพร่งานวิจัยของครูและนักเรียน
2. จัดให้มีหน่วยงาน และคณะกรรมการวิจัยประจำ โรงเรียน
3. จัดหาทุนการวิจัย โดยการจัดทำงบประมาณประจำปี และแสวงหาแหล่งทุนต่าง ๆ มาใช้
4. จัดการฝึกอบรมการวิจัยให้แก่ครู เพื่อนำไปใช้วิจัยในชั้นเรียนให้ดียิ่งขึ้น
5. ส่งบุคลากรไปร่วมศึกษาอบรม จัดกิจกรรมการวิจัยเท่าที่โอกาสอำนวย และให้นำมาเสนอเผยแพร่แก่บุคลากรอื่น

6. จัดดำเนินการวิจัยโดยตนเอง อย่างน้อยเข้าร่วมเป็นผู้วิจัยในโครงการวิจัยต่าง ๆ
7. ให้รางวัลในรูปแบบต่าง ๆ แก่ครูและนักเรียนที่มีผลการวิจัยดี

กระทรวงศึกษาธิการ (2554 : 16 - 31) ได้กล่าวไว้ว่า แนวทางการบริหารจัดการงานวิจัย ให้ประสบความสำเร็จ มีดังนี้

1. จัดผู้รับผิดชอบงานวิจัย
2. กำหนดนโยบาย กลยุทธ์ และแผนดำเนินงานวิจัย
3. กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการวิจัย
4. จัดให้มีงบประมาณสนับสนุนการทำวิจัย
5. สร้างและพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับงานวิจัย
6. จัดให้มีคลินิกวิจัย โดยมีผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยเป็นที่ปรึกษา และร่วมคิดร่วมทำ

กับนักวิจัยทุกระดับ

7. ปรับกระบวนการทัศน์ด้านการวิจัยและการบริการงานวิจัย
8. สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำวิจัย
9. สร้างความเข้มแข็งให้กับนักวิจัย
10. สร้างนักวิจัยเพิ่มขึ้น
11. ส่งเสริมบุคลากรให้ปฏิบัติงานปกติ โดยใช้กระบวนการวิจัย (From Routine to Research)
12. ส่งเสริมการนำผลการวิจัยไปใช้ในการแก้ปัญหา / พัฒนางาน
13. จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้งานวิจัย (Symposium และ Knowledge Management)
14. สร้างเครือข่ายงานวิจัยทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชน
15. จัดระบบกำกับ ติดตาม การดำเนินการวิจัยอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง
16. สร้างแรงจูงใจในการทำวิจัย ขวัญและกำลังใจ
17. สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการงานวิจัย

ประวิต เอราวรรณ์ (2554 : 56 - 61) ได้กล่าวถึง บทบาทการส่งเสริมการทำวิจัย ในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ไว้ 5 ประการ ดังนี้

1. การส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน
2. การให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน
3. การให้ความสำคัญกับการทำวิจัยในชั้นเรียน
4. การมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน
5. การส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งงานของครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน

วิโรจน์ สารรัตนะ (2554 : 42) ได้กล่าวไว้ว่า บทบาทผู้บริหารที่จะดำเนินการส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน โดยอาศัยหน้าที่ทางกาบริหารที่สำคัญ คือ

1. การวางแผน (Planning) หมายถึง หน้าที่ทางการบริหารในการกำหนดจุดหมายและตัดสินใจเลือกวิธีการที่ดีที่สุดที่จะให้บรรลุเป้าหมายนั้น

2. จัดการองค์การ (Organizing) หมายถึง การบริหารกิจกรรมที่เสริมสร้างความมีประสิทธิผลให้แก่คนงาน (Workforce) เพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายขององค์การ โดยกิจกรรมต่าง ๆ เหล่านี้จะประกอบกันขึ้นเป็นกระบวนการ (Process) ดังนี้

2.1 การวางแผนทรัพยากรมนุษย์

2.2 การจัดคนเข้างาน

2.3 การพัฒนาและการประเมิน

2.4 การบำเหน็จตอบแทน

2.5 การดำรงรักษาคนให้มีประสิทธิภาพ

3. การนำ (Leading) หมายถึง การที่ผู้บริหารใช้ภาวะผู้นำ (Leadership) ในการชักจูงและส่งเสริมให้บุคคล ผู้อื่น ปฏิบัติตามที่ตนต้องการ เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุจุดมุ่งหมายขององค์การได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

4. การควบคุม (Controlling) หมายถึง กระบวนการวางระเบียบ กฎเกณฑ์ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามมาตรฐาน หรือจุดมุ่งหมายขององค์การที่กำหนดไว้ หรือเป็นกระบวนการที่กลุ่มคน หรือองค์การได้กำหนดถึงสิ่งที่จะให้บุคคล หรือกลุ่มคน หรือองค์การได้กระทำให้บรรลุเป้าหมายขององค์การ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554 : 1 - 5) ได้กำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์การวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ให้สร้างบรรยากาศด้านการวิจัยและการพัฒนาผลงานทางวิชาการให้กับครู ผู้บริหารและบุคลากรทางการวิจัยแต่ละหน่วยงานและสถานศึกษาให้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง

2. ให้มีการสนับสนุนการทำวิจัยในทุกหน่วยงาน และสถานศึกษา รวมทั้งการให้ทุนอุดหนุนการวิจัยแก่ครู ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ สำหรับให้ทำการวิจัย

3. ให้มีการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกให้ผู้วิจัยและหรือครูที่พัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้สามารถดำเนินงานเกี่ยวกับการวิจัยได้อย่างหลากหลายได้ถึงระดับโรงเรียน เพื่อให้ผลวิจัยที่มีคุณภาพได้นำไปใช้ประโยชน์

4. ให้มีการสร้างความร่วมมือร่วมใจ และประสานความสัมพันธ์การส่งเสริมการวิจัย ระหว่างบุคคลกับหน่วยงาน บุคคลกับบุคคล และหน่วยงานกับหน่วยงานในลักษณะเครือข่าย ที่เชื่อมโยงกันในด้านข้อมูลและภูมิสารสนเทศการวิจัย การดำเนินการวิจัย การให้คำปรึกษาการวิจัย และการให้ความร่วมมือในการทำวิจัย เพื่อให้เกิดการช่วยเหลือเกื้อกูลกันในการพัฒนาคุณภาพ มาตรฐานการศึกษาของท้องถิ่น รวมทั้งการใช้ทรัพยากรร่วมกัน

5. ให้มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงานการวิจัยในรูปแบบต่าง ๆ อย่างหลากหลาย ทั้งถึงตามช่องทางต่าง ๆ ให้สะดวกต่อการนำไปประยุกต์ใช้ รวมทั้งจัดทำข้อสรุปหรือการถอดรหัส และหรือการแปลงไปสู่การปฏิบัติตามได้สะดวก และแนะนำการใช้ให้กับครูเพื่อสามารถนำไปใช้ได้ด้วยตนเอง

6. ให้มีการส่งเสริมการใช้ข้อมูลจากผลการวิจัยในการอ้างอิงประกอบการ การดำเนินการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ การศึกษาค้นคว้าประกอบการเขียนโครงการ การนำผลการวิจัย ไปจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ รวมถึงการนำไปตัดสินใจในการบริหารจัดการและ การกำหนดแนวทางการดำเนินงานของหน่วยงาน

7. ให้มีการนำผลงานวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 22 ที่ว่าผู้เรียนทุกคน มีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการเรียนต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

8. ให้มีการส่งเสริม สนับสนุน ติดตาม ประเมินผล และการวิจัยประเมินผล เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการ การวางแผนการดำเนินงาน การจัดการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผลการเรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อทราบความก้าวหน้าของการดำเนินงานทำให้ ปฏิบัติตามเป็นไปตามแผนที่กำหนด และนำผลไปใช้ในการพัฒนางานได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

จอมพงศ์ มงคลวนิช (2556 : 116) ได้กล่าวถึง การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา ไว้ดังนี้

1. เพื่อเพิ่มพูนศักยภาพของบุคลากรให้สามารถนำความรู้ความสามารถมาใช้ให้เกิด ประโยชน์แก่องค์กรมากที่สุด

2. ช่วยให้ผู้บุคลากรทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ลดความผิดพลาดในการทำงาน ประหยัดทรัพยากร ประหยัดเวลา

3. เกิดประโยชน์ต่อตัวบุคลากรได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถทักษะและ ทักษะเดิมมีความพร้อมในการก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่

สุวิมล ว่องวานิช (2558 : 78) ได้กล่าวถึง การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ไว้ดังนี้

1. กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน
2. สนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในด้านอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก
3. วางระบบกระตุ้นกำกับติดตามให้ความช่วยเหลือการทำวิจัยในชั้นเรียน
4. ส่งเสริมบรรยากาศให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่มครูอาจารย์ในโรงเรียน

บริหารให้ครูอาจารย์ในโรงเรียน บริหารให้ครูมีเวลาประชุมเพื่ออภิปรายเกี่ยวกับงานวิจัย
ในชั้นเรียนของครูแต่ละคน

5. สังเคราะห์ผลการวิจัยของรายงานวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียน
6. จัดกิจกรรมเผยแพร่ผลงานวิจัยทั้งในและนอกโรงเรียน
7. ยกย่องให้กำลังใจ สิ่งตอบแทนเป็นแรงเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู
8. วางระบบฐานข้อมูลงานวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียน

ศิริพร เทพรักษา (2557 : 6) ได้กล่าวถึง บทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของ
ผู้บริหารโรงเรียน ไว้ 4 ประการ ดังนี้

1. ด้านการส่งเสริมด้านความรู้
2. ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยในชั้นเรียน
3. ด้านการส่งเสริมด้านงบประมาณในการทำวิจัยในชั้นเรียน
4. ด้านแหล่งข้อมูลในงานวิจัยในชั้นเรียน

กมลวรรณ ธรรมรัตนารมย์ (2560 : 18 - 19) ได้กล่าวถึง บทบาทการส่งเสริมการวิจัย
ในชั้นเรียนของผู้บริหารโรงเรียน ไว้ 5 ประการ ดังนี้

1. ด้านการสร้างบรรยากาศการวิจัย
2. ด้านการจัดให้มีคณะกรรมการวิจัย
3. ด้านการสนับสนุนด้านงบประมาณ
4. ด้านการฝึกอบรมและพัฒนานักวิชาการ
5. ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจ

จากการศึกษาหลักแนวคิดของนักวิชาการด้านการศึกษาดังกล่าวได้แนวคิดเกี่ยวกับ
บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ผู้วิจัยได้นำสาระสำคัญ
มาสังเคราะห์ตัวแปรบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ดังปรากฏในตาราง 2.2 ดังต่อไปนี้

ตาราง 2.2 การสังเคราะห์บทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา

บทบาทการส่งเสริมการทำวิจัย ในชั้นเรียนของผู้บริหาร สถานศึกษา	บัญชา อึ้งสกุล (2540)	ประวิทย์ เอรารินทร์ (2545)	ธีระ รุญเจริญ (2550)	กระทรวงศึกษาธิการ (2554)	วิโรจน์ สารรัตนะ (2554)	สพฐ. (2554)	จอมพงศ์ มงคลวนิช (2556)	สุวิมล อ่องวานิช (2558)	ศิริพร เทพรักษา (2557)	กมลวรรณ ชรรษัตินารมย์ (2560)	ความถี่	อันดับที่
1. การวางแผน				/	/			/			3	
2. การสนับสนุน ด้านงบประมาณ			/	/		/	/	/	/	/	7	1
3. การส่งเสริมให้ความรู้ ครูทำวิจัยในชั้นเรียน	/		/	/			/		/	/	6	2
4. การส่งเสริมให้ครูทำการวิจัย ในชั้นเรียน	/										1	
5. การสร้างบรรยากาศการวิจัย			/			/		/		/	4	
6. การนำผลการวิจัยไปพัฒนา	/			/		/					3	
7. การยกย่องเชิดชูครูทำวิจัย	/										1	
8. การสร้างขวัญและกำลังใจ	/	/	/	/			/	/		/	7	1
9. สร้างเครือข่ายงานวิจัย				/		/		/			3	
10. การนิเทศ กำกับ ติดตาม				/	/	/		/			4	
11. จัดให้มีคณะกรรมการวิจัย ในชั้นเรียน			/	/	/				/	/	5	3
12. การมีระบบสารสนเทศ				/				/			2	

ตาราง 2.2 (ต่อ)

บทบาทการส่งเสริมการทำวิจัย ในชั้นเรียนของผู้บริหาร สถานศึกษา	บัญชา อังสกุล (2540)	ประวิทย์ เอรารินทร์ (2545)	ธีระ รุญเจริญ (2550)	กระทรวงศึกษาธิการ (2554)	วิโรจน์ สารรัตน์ (2554)	สพฐ. (2554)	จอมพงศ์ มงคลวนิช (2556)	สุวิมล อ่องวานิช (2558)	ศิริพร เทพรักษา (2557)	กมลวรรณ ชรรมรัตน์ (2560)	ความถี่	อันดับที่
13. การมีแหล่งเรียนรู้				-					/		2	
14. การส่งเสริมให้เกิด ความสำเร็จของงานวิจัย		/									1	
15. การให้การยอมรับนับถือ ครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน		/									1	
16. การให้ความสำคัญกับการ ทำวิจัยในชั้นเรียน		/									1	
17. การมีความรับผิดชอบ		/									1	

จากตาราง 2.2 พบว่าการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ใน 17 องค์ประกอบ ผู้วิจัยได้กำหนดใช้องค์ประกอบที่มีความถี่สูงในอันดับที่ 1-4 มีจำนวน 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านการสนับสนุนด้านงบประมาณ ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจ ด้านการส่งเสริมให้ความรู้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน และด้านการจัดให้มีคณะกรรมการวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งนำมาเป็นกรอบในการศึกษาการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ในการวิจัยครั้งนี้

สรุปได้ว่าการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน เป็นวิธีการหรือกระบวนการของผู้บริหารสถานศึกษาในการสนับสนุน อำนวยความสะดวกให้ครูทำการวิจัยในชั้นเรียน เป็นวิธีการแก้ปัญหาการเรียนการสอนของครู ด้วยการหาความรู้ วิธีการใหม่ ๆ หรือการพัฒนานวัตกรรม

เพื่อหาแนวทางการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียนหรือในสถานศึกษาให้บังเกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และนำผลการวิจัยมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับครูในการพัฒนาด้านวิชาชีพของตนเองและส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดให้มีคณะกรรมการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการส่งเสริมให้ความรู้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการสนับสนุนด้านงบประมาณ และด้านการสร้างขวัญและกำลังใจ

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน

จากการสังเคราะห์การส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ได้บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน 4 ด้าน คือ 1) ด้านการจัดให้มีคณะกรรมการวิจัยในชั้นเรียน 2) ด้านการส่งเสริมให้ความรู้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน 3) ด้านการสนับสนุนด้านงบประมาณ และ 4) ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจ โดยมีรายละเอียดของความหมายและความสำคัญ ดังนี้

ด้านการจัดให้มีคณะกรรมการวิจัยในชั้นเรียน

การจัดให้มีคณะกรรมการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อร่วมในการกำหนดทิศทาง แนวทาง หลักการจัดการเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน ได้มีนักวิชาการและนักการศึกษากล่าวไว้ ดังนี้

1. ความหมายของการจัดให้มีคณะกรรมการวิจัยในชั้นเรียน

มีนักวิชาการและนักวิชาการศึกษาได้นิยามความหมายของการจัดให้มีคณะกรรมการวิจัยในชั้นเรียน ไว้ ดังนี้

นิภา ศรีไพโรจน์ (2544 : 6-7) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดให้มีคณะกรรมการวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การคัดเลือกบุคคลที่มีคุณสมบัติเป็นนักวิจัยใช้เป็นแกนนำหลักในการวิจัย ซึ่งคุณสมบัติที่ระบุ ได้แก่

1. มีความรู้พื้นฐานในสาขาวิชาที่ทำการวิจัยเป็นอย่างดี
2. มีความรอบคอบในสาขาวิชาอื่นที่เกี่ยวข้องกับงานสาขาวิชาที่กำลังทำอยู่
3. มีความอยากรู้อยากเห็น
4. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
5. มีความอดทนเมื่อเผชิญกับอุปสรรคและความล้มเหลว
6. มีความกล้าที่จะตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ
7. มีความสามารถในการบังคับตนเอง

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2550 : 115) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดให้มีคณะกรรมการวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การจัดให้มีหน่วยงาน หรือคณะกรรมการประจำสถานศึกษา เพื่อให้ความรู้กำกับ ติดตาม ช่วยเหลือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนให้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำการวิจัยมาแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับตัวนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วิโรจน์ สารรัตนะ (2554 : 42) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดให้มีคณะกรรมการวิจัยในชั้นเรียนหรือ การจัดการองค์การ (Organizing) หมายถึง การบริหารกิจกรรมที่เสริมสร้างความมีประสิทธิภาพให้แก่คนงาน (Workforce) เพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายขององค์การ โดยกิจกรรมต่าง ๆ เหล่านี้จะประกอบกันขึ้นเป็นกระบวนการ (Process) ดังนี้

1. การวางแผนทรัพยากรมนุษย์
2. การจัดคนเข้างาน
3. การพัฒนาและการประเมิน
4. การบำเหน็จตอบแทน
5. การดำรง รักษาคนให้มีประสิทธิภาพ

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า การจัดให้มีคณะกรรมการวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในการแต่งตั้ง จัดหา สรรหาคณะกรรมการวิจัย การกำหนดหน้าที่ของคณะกรรมการในโรงเรียนที่มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ทางด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน การกำกับ ติดตาม และประเมินผลครูแกนนำหลังในการปฏิบัติงานวิจัยในชั้นเรียนเป็นนักวิจัยที่ดี มีความเป็นผู้นำมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนการปฏิบัติการวิจัย การประสานงานระหว่างครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนภายในและนอกสถานศึกษา เพื่อให้งานวิจัยในชั้นเรียนมีประสิทธิภาพ

2. ความสำคัญของการจัดให้มีคณะกรรมการวิจัยในชั้นเรียน

มีนักวิชาการและนักวิชาการศึกษาดำเนินความสำคัญของการจัดให้มีคณะกรรมการวิจัยในชั้นเรียน ไว้ ดังนี้

กรมวิชาการ (2542 : 216) ได้กล่าวไว้ว่า ความสำคัญของการจัดให้มีคณะกรรมการวิจัยในชั้นเรียนว่า คณะกรรมการการวิจัยเป็นผู้ดูแล กำกับ ติดตาม ให้ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ตลอดจนจัดหาทุนสนับสนุนในเรื่องเกี่ยวกับการวิจัยต่าง ๆ อย่างพอเพียง

อนงค์พร สถิตภาคีกุล (2544 : 65) ได้กล่าวไว้ว่า ความสำคัญของการจัดให้มีคณะกรรมการวิจัยในชั้นเรียนว่า คณะกรรมการการวิจัยเป็นผู้ดูแล กำกับติดตามแทนผู้บริหารสถานศึกษา ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถด้านการวิจัย และมีผลงานด้านการวิจัยที่ประจักษ์

ธีระ รุญเจริญ (2553 : 20 - 23) ได้กล่าวถึง บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลสำคัญที่ควรส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาแห่งอื่น ๆ ตามความเหมาะสม ในด้านการสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการวิจัย โดยส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ในโรงเรียนของครูและทีมงาน รวมทั้งผู้บริหารอาจเข้ามามีส่วนร่วมในการทำวิจัยด้วยอีก ทั้งยังได้ อ้างถึงคำกล่าวของรุ่งแก้วแดงที่ได้กล่าวไว้ว่าบทบาทใหม่ที่สำคัญมากอีกประการหนึ่ง คือ มาตรา 30 ได้กำหนดไว้ว่า สถานศึกษาต้องพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้ ครูผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา ฉะนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องส่งเสริมให้ครูทุกคนทำการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียน การสอน

สุวิมล ว่องวานิช (2553 : 78 - 80) ได้ระบุบทบาทของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการวิจัยในชั้นเรียนของครูไว้ดังนี้

1. หน่วยงานต้นสังกัด

- 1.1 กำหนดนโยบายเป้าหมายการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู
- 1.2 ส่งเสริมพัฒนาทักษะวิจัยแก่ครูในรูปแบบของเอกสารคู่มือการฝึกอบรม
- 1.3 ให้การสนับสนุนส่งเสริมการเป็นสื่อกลางเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร

เกี่ยวกับ งานวิจัยในชั้นเรียนแก่หน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ

- 1.4 จัดทำฐานข้อมูลวิจัยในชั้นเรียนเพื่อเป็นฐานในการวางแผนการ

พัฒนาครู

- 1.5 ติดตามความก้าวหน้าในการทำวิจัยในชั้นเรียนในสถานศึกษาที่อยู่

ได้สังกัด

- 1.6 สังเคราะห์ผลการวิจัยในระดับภาพรวมของเขตพื้นที่หรือระดับประเทศ

2. ศึกษานิเทศก์หรือนักวิชาการ

- 2.1 ให้การนิเทศความรู้และการปฏิบัติงานวิจัยในชั้นเรียนแก่ครู
- 2.2 จัดทำเอกสารที่นำเสนอตัวอย่างแนวคิดวิธีการดำเนินการพัฒนา

การแก้ปัญหา เกี่ยวกับผู้เรียนปัญหาของครูในการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ที่การมีข้อจำกัดเกี่ยวกับการกำหนดวิธีการ แก้ปัญหาหากกลุ่มศึกษานิเทศก์ซึ่งมีประสบการณ์และมีความชำนาญเกี่ยวกับการสอนได้นำเสนอ ตัวอย่างการสอนใหม่ ๆ ที่น่าสนใจจะช่วยกระตุ้นความคิดของครูให้คิดต่อ

3. ผู้บริหารสถานศึกษา

- 3.1 กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน

- 3.2 สนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูโดยอำนวยความสะดวกต่าง ๆ
- 3.3 วางระบบกระตุ้นกำกับติดตามให้ความช่วยเหลือ
- 3.4 ส่งเสริมบรรยากาศให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่มครูในโรงเรียน
บริหารให้ครูมีเวลาประชุมเพื่ออภิปรายเกี่ยวกับงานวิจัยในชั้นเรียนของครูแต่ละคน
- 3.5 สังเคราะห์ผลการวิจัยของรายงานวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียน
- 3.6 จัดกิจกรรมเผยแพร่ผลงานวิจัยทั้งในและนอกโรงเรียน
- 3.7 ยกย่องให้กำลังใจสิ่งตอบแทนเป็นแรงเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน

ของครู

- 3.8 วางระบบฐานข้อมูลงานวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียน
4. ครูในโรงเรียน
  - 4.1 มีความมุ่งมั่นที่จะทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง
  - 4.2 ติดตามข้อมูลข่าวสารความเคลื่อนไหวของวงการวิจัยปฏิบัติการ
ในชั้นเรียน
  - 4.3 ให้ความสำคัญกับการประชุมกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์
ในการทำวิจัยกับเพื่อนร่วมวิชาชีพ
  - 4.4 สนใจหมั่นฝึกฝนทักษะ การทำวิจัย เข้าร่วมประชุมวิชาการร่วมกิจกรรม
เผยแพร่ผลการวิจัย
  - 4.5 เป็นสมาชิกที่ดีในการทำงานกลุ่มสำหรับการทำวิจัยแบบร่วมมือ
ฟอร์เตอร์ (Forter 1968 : 291) ได้กล่าวไว้ว่า ความสำคัญของการจัดให้มี
คณะกรรมการวิจัยในชั้นเรียนว่า คณะกรรมการการวิจัยมีส่วนกระตุ้นให้ครูเกิดความรู้
ความสามารถในการฝึกทักษะงานวิจัย ให้ความรู้ด้านงานวิจัยได้อย่างแท้จริง และเป็นประโยชน์
แก่ครูผู้ทำการวิจัยเพื่อนำผลที่ได้มาปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของนักเรียนอย่างดี

เดวิส และ โทมัส (Davis & Thomas. 1989 : 40) กล่าวถึง การจัดให้มี
คณะกรรมการวิจัยในชั้นเรียน โดยยึดหน้าที่ในการปรับปรุงโรงเรียนเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น ผู้บริหารโรงเรียนมีการวางแผนพัฒนางานวิชาการมุ่งมั่นที่จะ
ปรับปรุงการปฏิบัติงานด้านวิชาการของครูให้ตรงเป้าหมายของโรงเรียน มีการกระจายอำนาจให้ครู
เพื่อร่วมกันวางโครงการด้านวิชาการ หาวิถีทางให้ชุมชนมีส่วนร่วมสนับสนุนด้านวิชาการ
โครงการด้านปรับปรุงวิชาการต่าง ๆ ของโรงเรียน ตลอดจนร่วมมือกับครูสร้างกฎระเบียบ
ของโรงเรียนเพื่อสนับสนุนงานด้านวิชาการ และความกระตือรือร้นในการใช้กลยุทธ์ในการ
ปรับปรุงด้านวิชาการ ผู้บริหารควรกระตือรือร้นในการทำงาน ควรปรับปรุงอย่างจริงจังด้วยตนเอง

ผู้บริหารควรร่วมมือกับคณะครูในการปรับปรุงให้คำแนะนำ ดำเนินการประสานงาน ติดตามผล และเข้ามามีส่วนร่วมปรับปรุงด้านวิชาการ เช่น ขอผู้ปกครองช่วยเหลือด้านสำนักงานและชั้นเรียน จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า ความสำคัญของการจัดให้มีคณะกรรมการวิจัยในชั้นเรียน เป็นพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดให้มีคณะกรรมการวิจัย การจัดให้มี คณะกรรมการกำกับ ติดตามให้ความรู้ และมีส่วนช่วยกระตุ้น ให้ครูเกิดความรู้ ความสามารถ ในการฝึกทักษะงานวิจัย ให้ความรู้ด้านงานวิจัย ค้นคว้า สนับสนุนบุคลากรให้เกิดความคิดในการ สร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ซึ่งเป็นประโยชน์แก่ครูผู้ทำการวิจัยเพื่อนำผลที่ได้มาปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ของนักเรียนอย่างดี การปรับปรุงให้คำแนะนำ ดำเนินการประสานงาน ติดตามผลและเข้ามามี ส่วนร่วมปรับปรุงด้านวิชาการ ผู้ปกครองช่วยเหลือด้านสำนักงานและชั้นเรียน นำมาใช้ในการ จัดการเรียนการสอน แก้ปัญหา และเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น

3. ขอบข่ายของการจัดให้มีคณะกรรมการวิจัยในชั้นเรียน

นักวิชาการและนักการศึกษา ได้กำหนดขอบข่ายของการจัดมีคณะกรรมการวิจัย ในชั้นเรียน ไว้ดังนี้

กรมวิชาการ (2542 : 216) ได้กล่าวไว้ว่า ขอบข่ายของการจัดให้มี คณะกรรมการ วิจัยในชั้นเรียนว่า คณะกรรมการการวิจัยเป็นผู้ดูแล ติดตาม กำกับ ให้ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ตลอดจนจัดหาทุนสนับสนุนในเรื่องเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน ๆ อย่างเพียงพอ

ธีระ รุญเจริญ (2550ข : 139) ได้กล่าวไว้ว่า ขอบข่ายของการจัดให้มีคณะกรรมการ วิจัยในชั้นเรียนว่า ควรมีหน้าที่ติดตามความก้าวหน้าในการทำวิจัยในชั้นเรียนและมีการวางระบบ ฐานข้อมูลงานวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียน เพื่อความสะดวกต่อการศึกษาค้นคว้า และเป็นเอกสาร ความรู้ที่สามารถเผยแพร่แก่ผู้ที่สนใจ

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2550 : 115) ได้กล่าวไว้ว่า ขอบข่ายของการจัดให้มี คณะกรรมการวิจัยในชั้นเรียนว่า การจัดให้มีหน่วยงานหรือคณะกรรมการประจำสถานศึกษา มีหน้าที่ดังนี้

1. ให้ความรู้ครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน
2. กำกับ ติดตาม ครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนให้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ
3. ช่วยเหลือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนและนำผลการวิจัยมาแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น

กับตัวนักเรียน

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า ขอบข่ายของการจัดให้มีคณะกรรมการวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่ในการดูแล ติดตามความก้าวหน้าการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยจัดตั้ง คณะกรรมการวางระบบฐานข้อมูลการวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษา จัดให้มีผู้ที่มีความรู้

ให้คำปรึกษาผู้ประสานงาน จัดกรรมการเบิกจ่ายงบประมาณงานวิจัย การจัดให้คณะกรรมการวางแผนการจัดทำงานวิจัย เพื่อความสะดวกต่อการศึกษาค้นคว้า และเป็นเอกสารความรู้ที่สามารถเผยแพร่แก่ผู้ที่สนใจ

สรุปได้ว่า ด้านการจัดให้มีคณะกรรมการวิจัยในชั้นเรียน เป็นการปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริม สนับสนุน การจัดให้มีคณะกรรมการวิจัยในชั้นเรียนที่ให้ความช่วยเหลือครูในการฝึกทักษะงานวิจัย ให้ความรู้ด้านงานวิจัย ค้นคว้า จัดหาผู้เชี่ยวชาญ สนับสนุนครูให้เกิดความคิดในการสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ มีคณะกรรมการกำกับ ติดตาม ควบคุม ก้าวหน้า การให้ร่วมมือกับคณะครูในการดำเนินการประสานงาน ปรับปรุง ให้คำแนะนำ ติดตามผล เข้ามามีส่วนร่วมปรับปรุงด้านวิชาการและดำเนินการวางแผนการทำรายงานการวิจัยในชั้นเรียน

ด้านการส่งเสริมให้ความรู้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน

การส่งเสริมให้ความรู้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษา ได้มีนักวิชาการและนักการศึกษากล่าวไว้ ดังนี้

1. ความหมายของการส่งเสริมให้ความรู้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน

มีนักวิชาการและนักการศึกษา ได้นิยามความหมายของการส่งเสริมให้ความรู้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน ไว้ ดังนี้

อำนาจ เดชชัยศรี (2542 : 12) ได้กล่าวไว้ว่า การฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากร หมายถึง วิธีการที่จะช่วยให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้มีความรู้ ความเข้าใจ มีความสามารถ และเกิดทักษะจากประสบการณ์ตลอดจนเกิดเจตคติที่ดีและถูกต้องต่อกิจกรรมต่าง ๆ เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพของงานที่มีผลต่อความเจริญขององค์กร ตรงตามเป้าหมายของโครงสร้างที่ปรากฏในระบบงานเหล่านั้น

เกรียงศักดิ์ เขียวยิ่ง (2543 : 166) ได้กล่าวไว้ว่า การฝึกอบรมและพัฒนา บุคลากร หมายถึง การอบรมเพื่อเป็นแนวทางและความพยายามที่จะทำให้ผู้เข้ารับการอบรมได้รับความรู้ แนวใหม่ ได้รับความชำนาญในการปฏิบัติงานมากขึ้น เพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน และ แก้ปัญหาตลอดจนทัศนคติที่จะปรับปรุงงาน เปลี่ยนแปลงงานให้ดีขึ้นตามแนวทางที่องค์กรกำหนด

เพ็ชร ฐปะวิเชตร์ (2554 : 7) ได้กล่าวไว้ว่า การฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากร หมายถึง กระบวนการที่องค์กรได้จัดขึ้นมาหรือดำเนิน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ ความสามารถในการทำงานของบุคลากร และเพื่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ พฤติกรรมอันไม่พึงประสงค์ของบุคลากร ทั้งนี้ก็เพื่อให้บุคลากรได้เป็นบุคลากรที่มีคุณภาพ และมี

คุณสมบัติที่องค์การคาดหวังหรือต้องการ โดยการที่บุคลากรมีคุณสมบัติและคุณภาพนี้จะนำพาองค์กรให้สามารถดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และมีศักยภาพในการแข่งขันต่อไป

กมล ภูประเสริฐ (2555 : 28 - 31) ได้ให้นิยามความหมายของการส่งเสริมให้ความรู้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนว่า การพัฒนาบุคลากรทางวิชาการ หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับการวิเคราะห์ปัญหาของบุคลากรร่วมกันเพื่อหาข้อสรุปว่าบุคลากรในสถานศึกษามีความรู้ความสามารถในด้านใดบ้าง และในด้านใดบ้างที่ต้องพึ่งพาบุคคลภายนอก จัดให้มีการพัฒนาบุคลากรในรูปแบบต่าง ๆ ในระยะเวลาที่เหมาะสมและต่อเนื่อง พร้อมทั้งมีมาตรการควบคุมดูแลให้การดำเนินงานในด้านนี้เป็นไปตามแบบแผนที่ได้กำหนดไว้

จากที่กล่าวมาจะเห็นว่าได้ว่า การส่งเสริมให้ความรู้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานหรือกระบวนการเกี่ยวกับการวิเคราะห์ปัญหาของบุคลากรร่วมกัน การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลอย่างมีระบบ การหาข้อสรุปบุคลากรในสถานศึกษามีความรู้ความสามารถในด้านใดบ้าง และในด้านใดบ้างที่ต้องพึ่งพาบุคคลภายนอก จัดให้มีการพัฒนาบุคลากรในรูปแบบต่าง ๆ ให้มีความรู้ ทักษะ ประสิทธิภาพ การจัดการเชิงปฏิบัติการอย่างต่อเนื่อง และมีวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญ การบรรยายพร้อมทั้งกำกับติดตามให้คำแนะนำอย่างต่อเนื่องจนสำเร็จ นำความรู้จากการอบรม การวิจัยมาประยุกต์ใช้ได้ อย่างเหมาะสม

2. ความสำคัญของการส่งเสริมให้ความรู้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน

มีนักวิชาการและนักวิชาการศึกษานี้านิยามความสำคัญของการส่งเสริมให้ความรู้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนไว้ ดังนี้

ชูชัย สมितिไกร (2554 : 16) ได้กล่าวไว้ว่า ความสำคัญของการฝึกอบรมและพัฒนาศักยภาพบุคลากร หมายถึง หน่วยงานต่าง ๆ จำเป็นต้องมีการฝึกอบรมการวิจัยให้แก่ผู้ปฏิบัติงานใน หน่วยงาน เนื่องมาจาก

1. สถานศึกษาไม่สามารถผลิตบุคคลที่สามารถปฏิบัติงานได้ทันทีที่จบการศึกษาจำเป็นต้องทำการฝึกอบรมให้ผู้ปฏิบัติงานเพื่อมีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะและทัศนคติที่ดีก่อนที่จะเริ่มลงมือปฏิบัติงานนั้น ๆ
2. ปัจจุบันเทคโนโลยีมีความเจริญก้าวหน้าอย่างมาก สภาพแวดล้อมทั้งภายนอกและภายในมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

3. ความต้องการของผู้ปฏิบัติงาน ในการที่จะมีความเจริญก้าวหน้าในอาชีพนั้น ๆ ต้องพยายามพัฒนาความรู้ ความสามารถของตนเอง เพื่อให้มีโอกาสเลื่อนตำแหน่งในหน้าที่

4. การฝึกอบรมการวิจัยเป็นวิธีที่ง่ายสามารถปรับปรุงพัฒนา ผู้เข้ารับการอบรม ได้ดีกว่าการให้ผู้ทำวิจัยทดลองเพื่อหาประสบการณ์เอง ซึ่งอาจจะทำให้เกิดความ ผิดพลาดได้

เพ็ชรี ฐปะวิเชตร์ (2554 : 7) ได้กล่าวไว้ว่า ความสำคัญของการฝึกอบรมและพัฒนา บุคลากร หมายถึง การปรับปรุงความมีจิตสำนึกหรือความตระหนักในตนเอง กระตุ้น ศักยภาพ ส่วนบุคคลให้ทำงานเต็มที่ ผสมผสาน ทักษะ ความรู้และทัศนคติที่ถูกต้องของตนเองและกลุ่ม เป็นการยกระดับการทำงานให้ได้มาตรฐานหรือมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

จอมพงศ์ มงคลวนิช (2556 : 120) ได้กล่าวไว้ว่า การส่งเสริมให้ครูมีความรู้ เกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนให้มีคุณภาพมากขึ้นกรณีการพัฒนาบุคลากร ได้แก่ การฝึกอบรม การนิเทศการสอน การสัมมนา การประชุมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงาน การศึกษาต่อและการศึกษาทางไกล

ฮอลลิงเจอร์ และ เมอร์ฟี (Hallinger & Murphy, 1985 : 223) กล่าวว่า ความสำคัญของการส่งเสริมให้ความรู้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน คือการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ ผู้บริหารควรให้โอกาสแก่ครูในการพัฒนาวิชาชีพ โดยการจัดให้มีการฝึกอบรมขณะประจำการ รวมทั้งการช่วยเหลือครูได้เรียนรู้ถึงการผสมผสานทักษะต่าง ๆ ตามโครงการพัฒนาบุคลากร และ ช่วยเหลือครูสามารถนำไปใช้ในห้องเรียนได้

เฮคอก (Haycock, 1998 : 217) กล่าวว่า ความสำคัญของการส่งเสริมให้ความรู้ครู ทำวิจัยในชั้นเรียนควรได้เสนอวิธีปรับปรุงคุณภาพของครู โดยการสนับสนุนครูให้ทำการทดลอง วิจัยการสอน โดยใช้เนื้อหาวัสดุ อุปกรณ์ วิธีสอน และวิธีจัดชั้นเรียนใหม่ ๆ ให้ครูได้พบปะ แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นและประสบการณ์กับครูคนอื่นซึ่งกำลังทดลอง หรือทำงานเกี่ยวกับ เรื่องเดียวกัน ฝึกให้เป็นผู้บรรยาย ปาฐกถาในกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในระดับโรงเรียนและท้องถิ่น สนับสนุนให้ครูได้เขียนบทความหรือหนังสือเผยแพร่ความรู้ประสบการณ์หรือจัดให้ทำงาน ในด้านที่มีความสามารถหรือความสนใจเป็นพิเศษ

กลิคแมน (Glickman, 2007 : 47 - 52) ได้กล่าวว่า ความสำคัญของการส่งเสริม ให้ความรู้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน หรือการวิจัยเชิงปฏิบัติการเป็นการนำวิจัยเหล่านั้นควรนำไปใช้ ในการปรับปรุงการเรียนการสอนของครู ซึ่งผู้บริหาร โรงเรียนมีภาระหน้าที่ในการช่วยเหลือและ สนับสนุน เพื่อให้สามารถวิจัยในชั้นเรียน เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของครูได้ การสอนที่มี ประสิทธิภาพ การสอนที่มีประสิทธิผลที่สนับสนุนโดยการวิจัย เป็นความรู้ที่จำเป็น งานวิจัย เกี่ยวกับการสอนที่มีประสิทธิผลจะบอกให้ผู้บริหารทราบถึงวิธีที่ดีที่สุด เนื่องจากขึ้นอยู่กับ เป้าหมายของ โรงเรียนแต่ละแห่งที่จะต้องเลือกวิธีที่ดีที่สุดสำหรับนักเรียนของตนเอง เช่น การตั้งเป้าหมายให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางคณิตศาสตร์ที่สูง ผู้นำทางวิชาการต้องมีตัวอย่าง

งานวิจัยทางการสอนที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้กับเป้าหมายดังกล่าว ดังนั้นงานวิจัยเกี่ยวกับการสอนที่มีประสิทธิผลจึงเป็นหนทางที่เหมาะสมชัดเจน เป็นรูปแบบโดยตรงของการสอนและเป็นสิ่งที่สมเหตุสมผลสำหรับการนำมาใช้ในชั้นเรียน ซึ่งเป็นความรู้ที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารโรงเรียน

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า ความสำคัญของการส่งเสริมให้ความรู้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน เป็นพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพครู การให้โอกาสครูพัฒนาวิชาชีพ การจัดให้มีการฝึกอบรม การช่วยเหลือครูได้เรียนรู้ถึงการผสมผสานทักษะต่าง ๆ ตามโครงการพัฒนาบุคลากร การสนับสนุนครูเข้ารับการอบรมทางวิชาการ และการทำวิจัยในชั้นเรียน การเชิญวิทยากรจากภายนอกมาให้ความรู้เกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนแก่ครูอยู่เสมอ การส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูนำทักษะต่าง ๆ ให้มีนวัตกรรมที่บรรลุนวัตกรรมประสงค์และเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น

3. ขอบข่ายของการส่งเสริมให้ความรู้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน

นักวิชาการและนักการศึกษา ได้ให้ขอบข่ายของการส่งเสริมให้ความรู้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน ไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2542 : 45 - 48) ได้กำหนดขอบข่ายการส่งเสริมให้ความรู้ของครูทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ดังนี้

1. ให้มีการสร้างบรรยากาศทางการวิจัย เพื่อกระตุ้นบุคลากรทางการศึกษาทุกระดับให้มีความสนใจและเห็นความสำคัญของการวิจัย โดยมีการจัดกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การจัดนิทรรศการ การนำเสนอผลงานวิจัย การสัมมนาวิชาการ การจัดมุมวิจัยในหน่วยงานหรือแหล่งวิชาการ เป็นต้น
2. ให้มีการให้ความรู้ทางด้านการศึกษาทุกระดับและสนับสนุนให้ทำการวิจัย รวมทั้งอำนวยความสะดวกให้สามารถทำวิจัยได้อย่างหลากหลาย
3. ให้มีการจัดกิจกรรมให้ความรู้ในรูปแบบของการประชุมสัมมนาทางการวิจัย
4. ให้มีการจัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้ทางวิจัย แจกจ่ายให้บุคลากรทางการศึกษาทุกระดับ

กรมวิชาการ (2545 : 74 - 75) ได้กล่าวไว้ว่า ขอบข่ายของการส่งเสริมพัฒนาให้ความรู้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน ดังนี้

1. ควรมีการจัดการฝึกอบรมสัมมนาให้ความรู้ ความเข้าใจและแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิจัยให้กับครูผู้ทำวิจัยอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งชี้แนะแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนด้วยกระบวนการวิจัยให้ไปในทิศทางที่ถูกต้องและสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น

2. สร้างความร่วมมือซึ่งกันและกันในระหว่างงานต่อหน่วยงานทั้งในส่วนอำเภอเขตพื้นที่การศึกษา และจังหวัดในการแลกเปลี่ยนข่าวสารหรือข้อมูลทางการวิจัยและนำผลการวิจัยไปใช้อย่างต่อเนื่อง และทั่วถึง

3. ต้องช่วยกันสร้างขวัญและกำลังใจสำหรับนักวิจัยท้องถิ่นให้มีความมุ่งมั่นในงานวิจัย เพื่อพัฒนาการศึกษาอย่างแท้จริง โดยเฉพาะพัฒนางานการสอนตามหน้าที่ที่รับผิดชอบในโรงเรียน

4. ให้ความสำคัญต่อครูในสถานศึกษาที่ได้ผลิตผลงานวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนตามภาระหน้าที่ความรับผิดชอบที่รัฐมอบให้

5. ปลูกฝังจริยธรรมและจรรยาบรรณของนักวิจัยใน ท้องถิ่นเพื่อสร้างความศรัทธาต่อการพัฒนาการวิจัย

6. จัดให้มีชมรมนักวิจัยในแต่ละสถานศึกษา เพื่อประสานกิจกรรมวิจัยกับการพัฒนาการเรียนการสอนระดับสถานศึกษาและท้องถิ่น

7. กำหนดบทบาทของเครือข่ายการวิจัยและหน้าที่ของเครือข่ายให้ชัดเจน
ธีระ รุญเจริญ (2550ข : 137) ได้กล่าวไว้ว่า ขอบข่ายของการส่งเสริมพัฒนาให้ความรู้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดการส่งเสริมได้แก่

1. การส่งบุคลากรไปร่วม ศึกษาอบรมเรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียน
2. การจัดกิจกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนที่ได้ปฏิบัติจริง
3. เปิดโอกาสให้ศึกษาค้นคว้าแหล่งความรู้ใหม่ ๆ
4. มีการกำหนดช่วงอบรมสัมมนา
5. จัดให้มี วิทยากรมาบรรยายให้ความรู้เรื่องงานวิจัย
6. สนับสนุนให้บุคลากรได้ศึกษาสาขาวิจัย
7. ร่วมสัมมนากับหน่วยงานภายนอกด้านงานวิจัย
8. เชิญวิทยากรภายนอกให้การอบรมด้านงานวิจัย

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า ขอบข่ายของการส่งเสริมพัฒนาให้ความรู้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนคือ พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในการให้ความรู้ในเชิงปฏิบัติการ การชี้แนะแนวทางในการพัฒนากระบวนการวิจัยในชั้นเรียนอย่างถูกต้อง การเปิดโอกาสให้ผู้วิจัยเข้ารับการอบรมการทำวิจัยในชั้นเรียนร่วมกันกับหน่วยงานภายนอกโรงเรียน มีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการในการทำวิจัยในชั้นเรียนแก่ผู้วิจัย ศึกษา ค้นคว้า แหล่งเรียนรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอมีการกำหนดช่วงเวลา การฝึกอบรมอย่างต่อเนื่องจัดหาวิทยากรมาบรรยายให้ความรู้เรื่องการทำวิจัย

ในชั้นเรียน และการนำความรู้จากการอบรมวิจัยในชั้นเรียนมาประยุกต์ใช้ได้ การสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน

สรุปได้ว่า ด้านการส่งเสริมให้ความรู้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน เป็นการปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูหาความรู้เพิ่มเติม การจัดสัมมนา ศึกษาดูงาน และจัดอบรมการทำวิจัยในชั้นเรียน การเชิญวิทยากรจากภายนอกมาให้ความรู้เกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนแก่ครู การใช้สื่อเทคโนโลยี การศึกษาค้นคว้าการวิจัยในชั้นเรียน การเตรียมการทำวิจัย การสนับสนุนให้เป็นครูแกนนำการทำวิจัยในชั้นเรียน และการกำกับ ติดตามให้ความช่วยเหลือกับครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียนให้ครูมีนวัตกรรมนำไปใช้ในห้องเรียน เพื่อก่อให้เกิดความสำเร็จและบรรลุวัตถุประสงค์

ด้านการสนับสนุนด้านงบประมาณ

การสนับสนุนด้านงบประมาณ เพื่อสนับสนุน การทำวิจัยในชั้นเรียน การจัดการเรียน การสอน การจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนผู้เรียน ได้มีนักวิชาการและนักการศึกษากล่าวไว้ ดังนี้

1. ความหมายของการสนับสนุนด้านงบประมาณ

มีนักวิชาการและนักวิชาการศึกษาได้นิยามความหมายของการสนับสนุนด้านงบประมาณ ไว้ ดังนี้

ประภาพรธรรม เสงี่ยมวงศ์ (2550 : 25) ได้กล่าวไว้ว่า การสนับสนุน ด้านงบประมาณ หมายถึง การหาปัจจัยใจการผลิตอาจได้แก่เงินหรือเงินทุน เพื่อสร้างสมบัติ ทางปัญญา เป็นการจัดสรรเงิน หรือการหางบประมาณให้กับผู้วิจัยในชั้นเรียนเพื่อการศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียน โดยหาแนวทางแก้ไขอย่างเป็นระบบ

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (2555 : 15) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดหา ทุนการวิจัย หมายถึง การส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย อันจะนำไปสู่การสร้างความเข้มแข็งให้กับ ระบบการวิจัย เพื่อที่จะนำผลงานวิจัยไปสู่การพัฒนาให้เจริญก้าวหน้าส่งผลให้การเรียนของผู้เรียน มีประสิทธิภาพและผู้เรียนมีความสุขทั้งกายและใจรวมถึงพัฒนาการสอนให้เจริญก้าวหน้าได้

ลินซ์ (Lynch. 1979 : 3) ให้ความหมายว่า การบริหารงบประมาณ หมายถึง แผนที่ จัดทำขึ้นเพื่อโครงการต่าง ๆ ที่กำหนดขึ้น มีการประมาณทรัพยากรที่มีค่าที่ต้องการจะนำมาใช้ และ มีการเปรียบเทียบการกระทำในอดีตตลอดจนความต้องการที่จะทำในอนาคต

สรุปได้ว่าความหมายของการสนับสนุนด้านงบประมาณ หมายถึง พฤติกรรม ของผู้บริหารสถานศึกษาในการระดมทรัพยากร การลงทุนเพื่อการศึกษา การระดมเงินงบประมาณ การจัดซื้อเอกสารตำราการทำวิจัยในชั้นเรียน การสนับสนุนให้ผู้วิจัยเข้ารับการอบรม การทำวิจัย ในชั้นเรียน การเผยแพร่ผลงานวิจัยทั้งในและนอก โรงเรียน การพัฒนาแหล่งค้นคว้าภายใน โรงเรียน

ให้เอื้ออำนวยในการส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ใช้ในการสนับสนุนดำเนินการทำวิจัย
ในชั้นเรียนมาใช้ในการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น

2. ความสำคัญของการสนับสนุนด้านงบประมาณ

มีนักวิชาการและนักวิชาการศึกษาค้นคว้าความสำคัญของการสนับสนุน
ด้านงบประมาณไว้ ดังนี้

กรมวิชาการ (2544 : 217) ได้กล่าวไว้ว่า ความสำคัญของการสนับสนุน
ด้านงบประมาณ หมายถึง ความสำคัญของการสนับสนุนด้านงบประมาณของงานวิจัยในชั้นเรียน
โดยการจัดสรรงบประมาณ อุปกรณ์ มุมค้นคว้างานวิจัยหรือรวบรวมข้อมูล สารสนเทศ จัดงาน
เพื่อรับรู้ปัญหาข้อบกพร่อง จุดเด่นหรือจุดด้อยจนได้จุดที่ควรปรับปรุงพัฒนาครูให้ทำวิจัย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550 : 28 - 121) ได้กำหนด
หลักเกณฑ์ วิธีการกระจายอำนาจ การบริหารและจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 ขอบข่ายภารกิจ
การบริหารและจัดการสถานศึกษาของสถานศึกษา ด้านงบประมาณไว้ ดังนี้

1. การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อ
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วแต่กรณี
2. การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงินตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ
จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยตรง
3. การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร
4. การขอ โอนและการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ
5. การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ
6. การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ
7. การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้ผลผลิตจากงบประมาณ
8. การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา
9. การปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษา
10. การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา
11. การวางแผนพัสดุ
12. การกำหนดรูปแบบรายงาน หรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์และ
สิ่งก่อสร้างที่ใช้งบประมาณเพื่อเสนอต่อปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือเลขาธิการ
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วแต่กรณี
13. การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ
14. การจัดหาพัสดุ

15. การควบคุมดูแล บำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ
16. การจัดหาผลประโยชน์จากสินทรัพย์
17. การเบิกเงินจากคลัง
18. การรับเงิน การเก็บรักษาเงินและการจ่ายเงิน
19. การนำเงินส่งคลัง
20. การจัดทำบัญชีการเงิน
21. การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน
22. การจัดทำหรือจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน

ธีรวุฒิ เอกะกุล (2552 : 41 - 42) กล่าวถึง ปัจจัยการสนับสนุนความก้าวหน้า
ในตำแหน่งงานของครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน ไว้ดังนี้

1. ปัจจัยด้านความรู้และทักษะการวิจัย ควรจัดให้มีการสัมมนาวิชาการ
ด้านการวิจัย จัดอบรมให้ความรู้ด้านการวิจัย โดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิจากสถาบันต่าง ๆ มาให้ความรู้
ด้านการวิจัย เป็นกลุ่ม โดยมีครูผู้นำด้านวิจัยการสนับสนุน และให้บุคลากรในหน่วยงานได้มีโอกาส
ศึกษาต่อ เพื่อเพิ่มวิทยฐานะ ตลอดจนจัดให้มีคำปรึกษานิเทศติดตามผลการดำเนินการวิจัย
อย่างต่อเนื่อง
2. ปัจจัยด้านงบประมาณ ควรจัดหาทุนสนับสนุนอุดหนุนการวิจัยในชั้นเรียน
เพราะ การวิจัยเรื่องหนึ่ง ๆ ย่อมต้องเสียค่าใช้จ่ายสูง ต้นสังกัดควรแสวงหาหรือจัดสรรงบประมาณ
สำหรับใช้จ่ายให้ครูอย่างเหมาะสม
3. ปัจจัยด้านเวลา ในการวิจัยแต่ละเรื่องต้องอาศัยเวลาดำเนินการที่ยาวนาน
ตั้งแต่ เลือกรหัสข้อหรือปัญหา ที่จะทำวิจัยการศึกษาที่เกี่ยวข้องการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิเคราะห์
ข้อมูล การสรุปอภิปรายผลการวิจัยและการเขียนรายงานการวิจัยซึ่งผู้วิจัยจะต้องบริหารเวลา
เพื่อการวิจัย ด้วยการทำปฏิทินดำเนินการวิจัยจะช่วยให้การดำเนินการอย่างเป็นระบบและ
มีความต่อเนื่อง
4. ปัจจัยด้านอุปกรณ์แหล่งค้นคว้า เครื่องอำนวยความสะดวกอื่น ๆ ได้แก่
เอกสาร ตำรา วารสาร งานวิจัยต่าง ๆ เครื่องคำนวณเครื่องคอมพิวเตอร์ ตู้เก็บเอกสาร ตลอดจน
บริการต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า ประหยัดเวลา และประหยัดค่าใช้จ่าย
5. ปัจจัยด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย คือการให้ความร่วมมือสนับสนุน
และการช่วยเหลือในการวิจัย ได้แก่ ที่ปรึกษาการทำวิจัย เพื่อนครู ผู้บริหาร หน่วยงานเอกชน
องค์กรและผู้ปกครอง ตลอดจนการให้ความร่วมมือจากนักเรียนซึ่งเป็นแหล่งข้อมูลสำคัญที่ใช้
ในการวิจัยในชั้นเรียน

6. ปัจจัยด้านแรงจูงใจในการทำวิจัย เป็นปัจจัยที่กระตุ้นให้ครูอยากทำวิจัย ทั้งแรงจูงใจภายในและแรงจูงใจภายนอก แรงจูงใจภายใน เช่น การสร้างทัศนคติที่ดีต่อการวิจัย ส่วนแรงจูงใจภายนอก เช่น สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า ความสำคัญของการสนับสนุนด้านงบประมาณ เป็นพฤติกรรมการจัดการด้านงบประมาณจัดสรรงบประมาณ อุปกรณ์ มุมค้นคว้างานวิจัยหรือรวบรวมข้อมูล สารสนเทศ สนับสนุนงบประมาณด้านต่าง ๆ ตามความต้องการและลำดับความสำคัญของสถานศึกษาในการเตรียมการทำวิจัยในชั้นเรียนและดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อแก้ปัญหาข้อบกพร่อง จุดด้อย ส่วนที่ควรปรับปรุงพัฒนาครูในการทำวิจัยในชั้นเรียนและดำเนินกิจกรรมตามขอบข่ายของงานนั้นให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากที่สุด

3. ขอบข่ายของการสนับสนุนด้านงบประมาณ

นักวิชาการและนักการศึกษา ได้ให้ขอบข่ายของการสนับสนุนด้านงบประมาณวิจัยในชั้นเรียน ไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2542 : 32 - 34) ได้กำหนด ขอบข่ายการส่งเสริมสนับสนุนด้านงบประมาณในการทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อให้การดำเนินการวิจัยของบุคลากรและหน่วยงานสามารถดำเนินการวิจัยและนำผลการวิจัยไปพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีขอบข่าย ดังนี้

1. ให้หน่วยงานทุกระดับมีการจัดหางบประมาณสนับสนุน
2. ให้ทุนอุดหนุนการวิจัยการพัฒนาบุคลากร การเผยแพร่งานวิจัยอย่างทั่วถึง

ธีระ รุณเจริญ (2550ข : 165) ได้กล่าวไว้ว่า ขอบข่ายของการสนับสนุนด้านงบประมาณหมายถึงขอบข่ายของการจัดหาทุนการวิจัย ว่าสถานศึกษาควรมีการดำเนินงาน ดังนี้

1. สนับสนุนด้านทุนการทำวิจัย
2. สนับสนุนทุนสำหรับเผยแพร่งานวิจัย
3. จัดหาทุน เพื่อจัดซื้อหนังสือเอกสาร ตำราสำหรับสนับสนุนงานวิจัย

กระทรวงศึกษาธิการ (2554 : 39 - 40) กล่าวถึงขอบข่ายของการสนับสนุนด้านการบริหารงบประมาณว่าการบริหารงบประมาณของสถานศึกษามุ่งเน้นความเป็นอิสระในการบริหารจัดการมีความคล่องตัวโปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ และการบริหารงบประมาณ แบบมุ่งเน้นผลงาน ได้กำหนดขอบข่าย ไว้ดังนี้

1. การจัดทำและเสนอของบประมาณ
2. การจัดสรรงบประมาณ

3. การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้เงินและ
ผลการดำเนินงาน

4. การระดมทรัพยากร และการลงทุนเพื่อการศึกษา
5. การบริหารการเงิน
6. การบริหารบัญชี
7. การบริหารพัสดุและสินทรัพย์

เคนเน็ธ (Kenneth. 1992 : 145 - 146) ได้กล่าวไว้ว่า ขอบข่ายของการสนับสนุน
ด้านงบประมาณหมายถึง การจัดหาทุนด้านการเงิน วัสดุอุปกรณ์ การจัดสรรทรัพยากร
เพื่อสนับสนุนการวิจัยจากหน่วยงานภายในและภายนอก

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า ขอบข่ายของการสนับสนุนด้านงบประมาณ คือ
พฤติกรรมของผู้บริหารในการสนับสนุนด้านงบประมาณ การจัดหาทุนด้านการเงินทุนการทำวิจัย
ในชั้นเรียน จัดหาทุน วัสดุอุปกรณ์ การจัดสรรทรัพยากร จัดซื้อหนังสือ ตำรา เอกสารสำหรับ
สนับสนุนงานวิจัยในชั้นเรียน สนับสนุนส่งเสริมให้ครูไปอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ
ด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อสนับสนุนการวิจัยในชั้นเรียนจากหน่วยงานภายในและภายนอก
และสนับสนุนทุนสำหรับเผยแพร่ผลงานวิจัยในชั้นเรียน

สรุปได้ว่า ด้านการสนับสนุนด้านงบประมาณ เป็นพฤติกรรมของผู้บริหาร
สถานศึกษาที่ดำเนินการส่งเสริมการทำวิจัย โดยสนับสนุน จัดหา และกำหนดให้มีระบบเงินทุน
อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับครู การจัดระดมทุน ทรัพยากรและงบประมาณ
ด้านต่าง ๆ ทั้งในและนอกสถานศึกษา การจัดอบรม สัมมนา การเผยแพร่ผลงาน การสรรหา
ที่ปรึกษาในการทำวิจัยในชั้นเรียน จัดหาแหล่งค้นคว้าและแหล่งสืบค้นข้อมูล เพื่อให้ได้
งานวิจัยที่มีคุณภาพและเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดและสอดคล้องกับนโยบายเกี่ยวกับการทำวิจัย
ในชั้นเรียน

ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจ

การสร้างขวัญและกำลังใจ เพื่อให้กำลังใจครูผู้สอนในการปฏิบัติหน้าที่ ได้มีนักวิชาการ
และนักการศึกษากล่าวไว้ ดังนี้

1. ความหมายของการสร้างขวัญและกำลังใจ

มีนักวิชาการและนักวิชาการศึกษาดำเนินความหมายของการสร้างขวัญและกำลังใจ
ไว้ดังนี้

ธีระ รุญเจริญ (2550ข : 148) ได้กล่าวไว้ว่า การสร้างขวัญและกำลังใจ หมายถึง
การตอบแทนผู้ที่กระทำดีด้วยการ ยกย่องชมเชยหรือให้ความดีความชอบแก่บุคคลผู้นั้นเพื่อเป็น

การเสริมแรงแก่ผู้ที่ทำความดีให้มีพลังในการทำงานต่อไป แต่ในทางตรงข้ามขาดการเสริมแรง จะส่งผลให้ประสิทธิภาพการทำงานของคนดีถดถอย

สภาการวิจัยแห่งชาติ (2551 : 1) ได้กล่าวไว้ว่า การสร้างขวัญและกำลังใจ หมายถึง เงินหรือสิ่งอื่นใดที่ทำให้เป็นรางวัลผลงานวิจัย ซึ่งได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริหาร สภาวิจัยแห่งชาติ

ราชบัณฑิตยสถาน (2556 : 126 - 175) ให้ความหมายของคำว่า ขวัญและกำลังใจ คือ สิ่งที่ไม่เป็นตัวตน เชื่อกันว่ามีอยู่ประจำชีวิตของคนตั้งแต่เกิดมา ถ้าขวัญอยู่กับตัวก็เป็นสิริมงคล เป็นสุขสบายจิตใจมันคง ถ้าคนตกใจหรือเสียขวัญ ขวัญก็ออกจากร่างไป ซึ่งเรียกว่า ขวัญหาย ขวัญหนี ขวัญบิน เป็นต้น ส่วนกำลังใจ เป็นสภาพของจิตใจที่มีความเชื่อมั่นและกระตือรือร้นพร้อมที่จะเผชิญกับเหตุการณ์ทุกอย่าง

สุวิมล ว่องวานิช (2557 : 78 - 79) ได้กล่าวไว้ว่า การสร้างขวัญและกำลังใจ หมายถึง การสร้างขวัญ กำลังใจและสร้างความสุขให้แก่ผู้ทำความดีความชอบให้แก่องค์กร หน่วยงานผู้ที่ทำงานวิจัยให้กับโรงเรียนเพื่อเป็นการให้กำลังใจ การให้รางวัลอาจให้เป็นเงิน สิ่งของที่ผู้ให้และผู้รับมีความภาคภูมิใจ

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า การสร้างขวัญและกำลังใจ หมายถึง การสร้างความสุข การตอบแทนผู้ที่กระทำดีให้แก่ผู้ทำความดีความชอบให้แก่องค์กร หน่วยงานด้วยการ ยกย่อง ชมเชยหรือให้ความดีความชอบแก่ครูผู้ทำงานวิจัยให้กับสถานศึกษา เป็นการเสริมแรงให้กำลังใจ ให้รางวัล มอบใบประกาศเกียรติคุณ เงิน สิ่งของ ที่ผู้ให้และผู้รับมีความภาคภูมิใจหรือให้ความดีความชอบ การยกย่องชมเชยครูผู้ทำวิจัยทั้งในและนอกองค์กร ตลอดจนสนับสนุนครูผู้ทำวิจัยให้มีบทบาทในการเป็นผู้นำการทำวิจัยในชั้นเรียนให้ผู้ทำความดีให้มีพลังในการทำงานต่อไป

2. ความสำคัญของการสร้างขวัญและกำลังใจ

มีนักวิชาการและนักวิชาการศึกษาดำเนินความสำคัญของการสร้างขวัญและกำลังใจ ดังนี้

ดาวรุ่ง ชะระอำ (2550 : 91) กล่าวว่า ความสำคัญของการสร้างขวัญและกำลังใจและวิธีการสร้างแรงจูงใจหรือขวัญของพนักงานในการทำงาน ดังนี้

1. สร้างเจตคติที่ดีในการทำงาน กระตุ้นให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความพึงพอใจต่อนโยบาย วัตถุประสงค์ และวิธีการดำเนินงานขององค์กร เพื่อก่อให้เกิดเจตคติที่ดีต่อการทำงานและมีขวัญดีในการปฏิบัติงาน

2. กำหนดมาตรฐานสำหรับวัดผลสำเร็จของการปฏิบัติงาน

3. กำหนดเงินเดือน และค่าจ้างที่เป็นธรรม โดยให้เงินเดือนหรือค่าตอบแทนมีความสัมพันธ์โดยตรงกับผลการปฏิบัติงาน

4. ขวัญในการทำงาน เกิดขึ้น จากความรู้สึกพอใจในงานที่ทำ และถ้ายังงานนั้นเปิดโอกาสให้พนักงานได้ใช้ความชำนาญและความคิดริเริ่มของตนเองมากเท่าใด พนักงานก็จะพอใจในงานที่ตนทำมากขึ้น

5. ความเป็นสมาชิกของกลุ่มย่อยเกิดขึ้น ในแต่ละองค์กร

6. การให้บำเหน็จรางวัลตลอดจนการเลื่อนตำแหน่งแก่ผู้ที่มีผลการปฏิบัติงานดี ย่อมเป็นการเสริมขวัญแก่พนักงาน

7. การมีสัมพันธภาพอันดีระหว่างผู้บังคับบัญชากับพนักงาน ทำให้เกิดขวัญที่ดีได้

การดี อนันต์นารี (2552 : 135) ได้กล่าวไว้ว่า ความสำคัญของการสร้างขวัญและกำลังใจวิจัยในชั้นเรียนว่าเป็นความสัมพันธ์ระหว่างผลสำเร็จของงานกับการได้รับสิ่งตอบแทนหรือความดีความชอบซึ่งต้องเป็นหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ชี้ให้เห็นว่า การทำงานวิจัยกับการให้ผลตอบแทนนั้นสัมพันธ์กันและสิ่งที่ไม่ออกผลที่ตามมาคือครูผู้ทำงานวิจัยในชั้นเรียน สามารถคาดหวังล่วงหน้าได้เลยว่าถ้าทำงานดีจะได้รับผลที่อย่างไรแต่ถ้าการให้ผลตอบแทนหรือ การให้ความดีความชอบไม่ตรงกับผลงานที่ทำไประบบการให้รางวัลแก่ครูผู้ทำงานวิจัยในชั้นเรียนก็ จะไม่มีความหมาย

ฮอลลิงเจอร์ และ เมอร์ฟี (Hallinger & Murphy. 1985 : 223) กล่าวว่า ความสำคัญของการสร้างขวัญและกำลังใจ เป็นการจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู การสร้างบรรยากาศเชิงบวกให้กับการเรียนรู้ รวมทั้งการให้รางวัลและการให้การยอมรับการทำงานของครู นับเป็นบทบาทที่สำคัญส่วนหนึ่งของผู้บริหารในการที่ทำให้โครงสร้างของการทำงานดีขึ้น รางวัลที่ผู้บริหารสามารถสร้างแรงจูงใจในการทำงานให้กับครูอาจารย์ อาจไม่ใช่เงินเพียงอย่างเดียว หากแต่อาจจะเป็นคำชมเชยทั้งโดยส่วนตัว หรือการให้สิ่งยอมรับโดยการมอบใบประกาศเกียรติคุณ และการให้รางวัลอย่างเป็นทางการ

เดวิส และ โทมัส (Davis & Thomas. 1989 : 40) กล่าวถึง ความสำคัญของการสร้างขวัญและกำลังใจ ว่า แรงจูงใจและมีรางวัลกับบุคคลหรือกลุ่มที่ทำงานด้านวิชาการ ผู้บริหารควรสร้างระบบการให้รางวัลสำหรับนักเรียนและครูซึ่งสนับสนุนการปรับปรุงทางด้านวิชาการและกระตุ้นความเป็นเลิศในการทำงานของครูและนักเรียน

ฮัสซีย์ (Hussey. 1995 : 64) กล่าวถึง ความสำคัญของการสร้างขวัญและกำลังใจ ว่า การให้กำลังใจ การกระตุ้นให้บุคลากรได้ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาองค์กร การเข้าใจ

วิสัยทัศน์ และกระบวนการทำงานที่ตรงกันไปในทิศทางเดียวกัน ให้เกิดความมั่นใจและมีความมุ่งมั่น โดยกระบวนการมีส่วนร่วม ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน (Knowledge Sharing) ผู้นำจึงถือว่าเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการกระตุ้นให้เกิดความรู้ในองค์กร (Embed Knowledge) ให้มองเห็นเป้าหมายที่ตรงกัน ในการกระตุ้นควรกระทำเป็นระยะ ๆ ทำตั้งแต่ระยะเริ่มแรกของการทำงานและระยะต่อมาอย่างต่อเนื่อง การกระตุ้นเป็นการเสริมแรงที่ดี

แมคเคนนา และ ไมสเตอร์ (McKenna & Maister, 2002 : 1) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการสร้างขวัญและกำลังใจ ว่าการเป็นผู้จัดการที่ดี หรือเป็นผู้นำทีมงานที่ดีคุณต้องเอาใจใส่ในตัวคนของคุณมากกว่าคนทั่ว ๆ ไป แต่ถ้าคุณไม่ให้ความเอาใจใส่กับพนักงานของคุณอย่างมาก ก็ไม่ได้ทำให้คุณเป็นคนเลว แต่คุณจะต้องทำงานหนักขึ้น เพื่อเอาชนะอุปสรรคต่าง ๆ ถ้าคุณต้องการจะเป็นผู้จัดการที่ประสบความสำเร็จและมันเกี่ยวกับการนำเสนอความท้าทาย ทำให้พนักงานของคุณใช้ความคิดสร้างสรรค์ออกมา ทำให้พนักงานของคุณตื่นเต้นเกี่ยวกับแนวคิดของคุณมากกว่าที่จะให้พวกเขามองว่าแนวคิดของคุณเป็นการเรียกร้องที่สร้างความเครียดให้พวกเขา ผู้นำกลุ่มที่ดีที่สุดจะมองตนเองเป็นเหมือนตัวทำลาย ผู้นำพวกนี้ต้องการสร้างความสำเร็จที่ยิ่งใหญ่ แต่พวกเขาารู้ดีว่า ถ้าพวกเขาทำงานเองโดยลำพัง พวกเขาจะสร้างความสำเร็จได้เพียงน้อยนิดพวกเขาต้องการความทุ่มเทจากพนักงานของเขาจึงจะสำเร็จได้ ผู้จัดการที่ดีไม่ได้มองตัวเองเป็นหัวหน้าของคนอื่น แต่มองตนเองว่าเป็นผู้นำของทีมงานที่มีอำนาจตัดสินใจด้วยตนเองและมีความสามัคคีกันภายในทีม และแต่ละคนในทีมก็เป็นนักสร้างสรรค์

เฮร์ซเบิร์ก (Herzberg, 2008 : 44 - 49) ได้ศึกษาความสำคัญของการสร้างขวัญและกำลังใจเพื่อต้องการทราบว่ามียังปัจจัยประกอบอะไรบ้างที่มีความสัมพันธ์กับความรู้สึกที่ทำให้เกิดความพอใจในการทำงานและความไม่พอใจในการทำงาน ปัจจัยจูงใจและเรียกองค์ประกอบที่ไม่ทำให้เกิดความพอใจในงานว่าปัจจัยเกือหนุน ซึ่งองค์ประกอบของปัจจัยที่ใช้เป็นแรงจูงใจในการทำงาน และทำให้เกิดความสุขในการทำงานของ เฮร์ซเบิร์ก (Herzberg) ที่ใช้เป็นแรงจูงใจในการทำงาน คือ ความสำเร็จของงาน การได้รับการยอมรับนับถือ ลักษณะของงาน ความรับผิดชอบและความก้าวหน้าในตำแหน่ง การงาน ส่วนองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมในการทำงาน หรือปัจจัยเกือหนุน คือ เงินเดือน โอกาสที่จะได้รับความก้าวหน้าในอนาคต ความสัมพันธ์กับผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน การนิเทศงาน นโยบายและการบริหารขององค์กร สภาพของการทำงาน ชีวิตส่วนตัว ฐานะ และความมั่นคงในงาน ซึ่งองค์ประกอบทั้งสองด้านนี้เป็นสิ่งที่คนทำงานต้องการ เพราะเป็นแรงจูงใจในการทำงาน และยังเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้คนเกิดความสุขในการทำงาน อย่างไรก็ตามความพึงพอใจ

จะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อปัจจัยจูงใจได้รับการตอบสนอง ส่วนปัจจัยเกื้อหนุน เป็นเพียงตัวป้องกันมิให้ความไม่พึงพอใจเกิดขึ้นเท่านั้นเอง

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า ความสำคัญของการสร้างขวัญและกำลังใจ เป็นการส่งเสริมจูงใจให้มีสิ่งจูงใจให้ครู การสร้างบรรยากาศเชิงบวกให้กับการเรียนรู้ รวมทั้งการให้รางวัล และการให้การยอมรับการทำงานของคุณ ได้ใช้ความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่ในการปฏิบัติหน้าที่ของตน อย่างเต็มศักยภาพ เป็นการยกย่องเชิดชูเกียรติคุณของครูที่ปฏิบัติงานดีเด่น และเป็นการตอบแทนครูที่มีความสามารถพิเศษด้วยการให้ความก้าวหน้าในวิชาชีพ เพื่อให้โครงสร้างของการทำงานดีขึ้น รางวัลที่ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างแรงจูงใจในการทำงานให้กับครู ด้วยวิธีการต่าง ๆ อาจไม่ใช่เงินเพียงอย่างเดียวหากแต่อาจจะเป็นคำชมเชยทั้งโดยส่วนตัว หรือการให้สังคมยอมรับ โดยการมอบใบประกาศเกียรติคุณ และการให้รางวัลอย่างเป็นทางการ

3. ขอบข่ายของการสร้างขวัญและกำลังใจ

นักวิชาการและนักการศึกษา ได้กำหนดขอบข่ายของการสร้างขวัญและกำลังใจวิจัยในชั้นเรียนไว้ ดังนี้

กรมวิชาการ (2545 : 78 - 79) ได้กล่าวไว้ว่า ขอบข่ายของการสร้างขวัญและกำลังใจในวิจัยในชั้นเรียนว่า เพื่อส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาแก่ครูผู้สอน ไว้ดังนี้

1. การส่งเสริมขวัญและกำลังใจแก่ครูผู้ผลิตผลงานวิจัยทั้งที่เป็นการวิจัย ฉบับเล็กและฉบับใหญ่โดยให้กำลังใจการยอมรับและให้เกียรติแก่ผู้ผลิตผลงานวิจัยตามที่เห็นสมควร และเป็นเกณฑ์หนึ่งในการพิจารณาความคิดความชอบ
2. ร่วมสร้างขวัญและกำลังใจสำหรับนักวิจัยท้องถิ่นให้มีความมุ่งมั่น ในงานวิจัย เพื่อพัฒนาการศึกษาอย่างแท้จริง โดยเฉพาะพัฒนางานการสอนตามหน้าที่ที่รับผิดชอบ ในโรงเรียน
3. ให้ความสำคัญต่อครูในสถานศึกษาที่ได้ผลิตผลงานวิจัยเพื่อพัฒนา การเรียนการสอนตามภาระหน้าที่ความรับผิดชอบที่รัฐมอบให้
4. มีการปลูกฝังจริยธรรมและจรรยาบรรณของนักวิจัยในท้องถิ่นเพื่อสร้างความศรัทธาต่อการพัฒนาการวิจัย
5. จัดให้มีชมรมนักวิจัยในแต่ละสถานศึกษาเพื่อประสานกิจกรรมการวิจัยกับการพัฒนาการเรียนการสอนระดับสถานศึกษาและท้องถิ่น
6. ควรกำหนดบทบาทของเครือข่ายนักวิจัยและหน้าที่ของเครือข่ายให้ชัดเจน จะต้องตั้งองค์กรและบุคลากรประสานงานการวิจัยรวมเป็นระดับเขตการศึกษา และระดับ จังหวัด โดยให้เป็นหน่วยงานอิสระทางการวิจัย

ธีระ รุญเจริญ (2550 : 185) ได้กล่าวไว้ว่า ขอบข่ายของการสร้างขวัญและกำลังใจ ในวิจัยในชั้นเรียนว่าเป็นการพิจารณาให้ความดีความชอบและการให้แรงจูงใจที่สามารถทำให้ผู้รับ ทำตามวัตถุประสงค์ของผู้ให้มีส่วนร่วมในบทบาท

สำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554 : 29) ได้กล่าวไว้ว่า ขอบข่ายของ การสร้างขวัญและกำลังใจในการวิจัยในชั้นเรียนว่าไว้ 5 ประการ ได้แก่

1. จัดสรรงบประมาณสนับสนุนการทำวิจัยให้บุคลากรในหน่วยงาน
2. ยกย่องเชิดชูเกียรติ และให้รางวัลผลงานวิจัยดีเด่น
3. ส่งเสริมให้หน่วยงานอำนวยความสะดวกแก่นักวิจัย ในการไปศึกษาค้นคว้า งานวิจัย
4. ส่งเสริมให้ผู้มีผลงานวิจัยได้เสนอเพื่อขอให้มีและเลื่อนวิทยฐานะสูงขึ้น
5. ส่งเสริมให้หน่วยงานใช้ผลงานวิจัยประกอบการพิจารณาความดี ความชอบ ของบุคลากรในหน่วยงานตามความเหมาะสม

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า ขอบข่ายการสร้างขวัญและกำลังใจ คือ จัดสรร งบประมาณสนับสนุนการทำวิจัยให้ครูในสถานศึกษา ส่งเสริมหน่วยงานให้อำนวยความสะดวก แก่นักวิจัยในการไปศึกษาค้นคว้างานวิจัย การให้แรงจูงใจที่ ยกย่องเชิดชูเกียรติ พิจารณาให้ความดี ความชอบและให้รางวัลผลงานวิจัยดีเด่น ส่งเสริมให้ผู้มีผลงานวิจัยได้เสนอเพื่อขอให้มีและเลื่อน วิทยฐานะสูงขึ้น

สรุปได้ว่า ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจ เป็นการปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษา ในการเสริมสร้างกำลังใจ การยกย่องเชิดชูเกียรติคุณของครูที่ปฏิบัติงานดีเด่น การกระตุ้นให้ครู ตื่นตัว การจัดประกวดแข่งขันให้รางวัลที่หลากหลาย การยกย่องชมเชยผลงานวิจัยในชั้นเรียน ที่ได้รับการเผยแพร่และสู่การปฏิบัติได้จริง การสนับสนุนการพัฒนาผลงาน การนำผลการวิจัย ไปพัฒนาครูต้นแบบการวิจัยในชั้นเรียน การตอบแทนครูที่มีความสามารถพิเศษด้วยการให้ ความก้าวหน้าในวิชาชีพ และใช้ผลงานการวิจัยเพื่อเลื่อนวิทยฐานะให้สูงขึ้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

งานวิจัยในประเทศ มีผู้ศึกษาที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการและการส่งเสริมการวิจัย ในชั้นเรียน ไว้ดังนี้

ไพเราะ พัดตาสิงห์ (2554 : 15 - 17) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทาง วิชาการกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ตั้งกััดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดบรรยากาศในโรงเรียน และด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน 2) ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการยกย่องเชิดชูครูทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการส่งเสริมการนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าตำแหน่งหน้าที่การงานของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน และด้านการส่งเสริมให้ความรู้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน 3) ภาวะผู้นำทางวิชาการกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กันค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วันเผด็จ มีชัย (2554 : 95 - 100) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น มีภาวะผู้นำทางวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ด้านการบริหารจัดการเรียนการสอน ด้านการส่งเสริมบรรยากาศวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และด้านการนิเทศการศึกษา ส่วนการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน

สุวรรณดี ตามชู (2554 : 62) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนในอำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา พบว่า 1) ครูโรงเรียนในอำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา ที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่จบระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 90.32 มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 27.74 มีประสบการณ์การทำวิจัยไม่เกิน 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 58.71 เป็นครูในโรงเรียนขนาดใหญ่ (มีนักเรียน 601 คนขึ้นไป) คิดเป็นร้อยละ 47.74 2) บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนในอำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า การให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน มีการปฏิบัติมากที่สุด 3) ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ประสบการณ์ทำวิจัย และขนาดโรงเรียนต่างกันมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติของผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนในอำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา ไม่แตกต่างกัน

ธัญธร เลิศนา (2556 : 100 - 101) ได้ศึกษาการศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 5 พบว่า

ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 ตามทัศนะของครูและผู้บริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ด้านการประสานงาน ด้านการใช้หลักสูตร ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ ด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ และด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน ส่วนการเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของครูและผู้บริหารที่มีตำแหน่งหน้าที่ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ทำงานต่างกัน พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

รัชสุดา บุตรีศักดิ์ (2556 : 120 - 121) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดเลย พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดเลยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์เป้าหมายและพันธกิจการเรียนรู้ รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาครู ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร

อัจฉรา สอนชา (2556 : 69 - 70) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี ทั้งโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์การบริหารงานและจำแนกตามขนาดโรงเรียนโดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน 2) การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี ทั้งโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์การบริหารงานและจำแนกตามขนาดโรงเรียนโดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน 3) ภาวะผู้นำทางวิชาการกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมมีความสัมพันธ์กันในทางบวกในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์ในทางบวกในระดับต่ำถึงระดับปานกลาง ($r = 0.666$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ศิริพร เทพรักษา (2557 : 79 - 81) ได้ทำการวิจัยเรื่องแนวทางการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนในสหวิทยาเขตกระสัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 พบว่า การศึกษาปัญหาในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนในโรงเรียน สหวิทยาเขต

กระสัง สังเกตสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอนเกี่ยวกับปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียน จำแนกตามสภาพตำแหน่ง โดยภาพรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอนเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

สมिता แฉวหิว (2557 : 102) ได้ทำการศึกษา ภาวะผู้นำทางวิชาการที่มีผลต่อประสิทธิผลทางการบริหารของผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนจำการบุญ 2 สังเกตสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 พบว่า การประเมินคุณภาพการศึกษาของกลุ่มโรงเรียนจำการบุญ 2 จังหวัดพิษณุโลก ก็ยังไม่เป็นที่โดดเด่นเท่าที่ควร โดยจะเห็นได้จากผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักเรียนเป็นหลัก ยังมีนักเรียนส่วนหนึ่งสอบตกในบางรายวิชา และกลุ่มโรงเรียนจำการบุญ 2 ประกอบไปด้วย 9 โรงเรียน คือ โรงเรียนจำการบุญ โรงเรียนชุมชน 14 วัดคอนทอง โรงเรียนบ้านหนองกวางลี โรงเรียนบ้านร้องขี้ข้าว โรงเรียนบ้านน้ำดำ โรงเรียนบ้านหินลาด โรงเรียนบ้านป่า (บิลอสาประชาศรรค์) โรงเรียนบ้านสะอึก และโรงเรียนบ้านปากห้วย

สะอาด สุวรรณสิทธิ์ (2557 : 63 - 64) ได้ศึกษาความพร้อมด้านการวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี ผลการวิจัยพบว่า 1) ความพร้อมด้านการวิจัยในชั้นเรียนของครู ในภาพรวมครูมีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ครูมีความพร้อมด้านความรู้ความเข้าใจด้านการวิจัยในชั้นเรียน และด้านเทคนิคในด้านการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการศึกษาและการค้นคว้าเอกสารด้านแหล่งข้อมูลสำหรับการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการได้รับการสนับสนุนในการวิจัยในชั้นเรียนและด้านเวลาในการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับปานกลาง 2) ความพร้อมของครูเพศชายและหญิง โดยภาพรวม ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านเทคนิคในการวิจัยในชั้นเรียน ครูเพศชายมีความพร้อมด้านการวิจัยในชั้นเรียนมากกว่าครูหญิง ส่วนด้านประสบการณ์ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการได้รับการสนับสนุนในการวิจัยในชั้นเรียน ครูที่มีประสบการณ์ด้านการสอนต่ำกว่า 5 ปี กับครูที่มีประสบการณ์ด้านการสอนตั้งแต่ 5 - 10 ปี มีความพร้อมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ศกากรอง ศรีประไหม (2558 : 134 - 138) ได้ศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 3 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร

สถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพ พบว่า โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำแนกตามที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และ จำแนกตามที่ปฏิบัติงานอยู่ในขนาดของโรงเรียนต่างกัน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ัญญาภรณ์ เลขนัง (2558 : 67 - 68) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทาง วิชาการกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะ ผู้นำทางวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยจากสูงที่สุด ไปหาน้อยที่สุด คือ ด้านการจัดบรรยากาศในโรงเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการกำหนดภารกิจ ของโรงเรียน 2) ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด คือ ด้านการยกย่องเชิดชูครูทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการส่งเสริมให้ความรู้ครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการส่งเสริมให้ครูนำผลการวิจัยไปใช้ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ด้านการส่งเสริมให้ครูทำการวิจัยในชั้นเรียน และด้านการส่งเสริม ความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงานของครูผู้วิจัยในชั้นเรียน 3) ภาวะผู้นำทางวิชาการ กับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวก และมีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ัญญาลักษณ์ ผาภูมิ (2559 : 81 - 82) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทาง วิชาการกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 1 โดยรวมมีภาวะผู้นำอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด 4 ด้าน คือ ด้านการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรและการสอน ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และพันธกิจ ของสถานศึกษา และด้านการพัฒนานักเรียน ส่วนด้านการพัฒนาครู อยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก 3 ด้าน คือ ด้านการจัดการเรียน การสอน ด้านการพัฒนาหลักสูตร และด้านการบริการวิชาการแก่ชุมชนและหน่วยงานอื่น 3) ภาวะ ผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 มีความสัมพันธ์กันทางบวก

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 4) สมการพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ได้แก่ การพัฒนาครู มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

นิรันดร์ คงทันดี (2559 : 75 - 76) ได้ศึกษาสภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการจัดการองค์การ รองลงมาคือ ด้านการวางแผน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการควบคุม 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ระหว่างโรงเรียนมีผลการสอบ O-NET สูงกว่าและต่ำกว่าระดับประเทศ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวางแผน และด้านการควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

สายฝน ชันแก้ว (2559 : 88) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการส่งเสริมการทำงานวิจัยในชั้นเรียน ผลการวิจัย พบว่า 1) ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก โดยการกำหนดภารกิจของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ การเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการ และมีการจัดการด้านการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 2) การส่งเสริมการทำงานวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยกำหนดให้การทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นนโยบายของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ให้การสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู และจัดกิจกรรมเผยแพร่งานวิจัยผลงานวิจัยทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3) ผลเปรียบเทียบความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารที่สังกัดขนาดสถานศึกษาต่างกัน มีความเป็นผู้นำทางวิชาการ โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 4) ผลเปรียบเทียบการส่งเสริมการทำงานวิจัยในชั้นเรียนในสถานศึกษา จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารที่สังกัดขนาดสถานศึกษาต่างกัน มีการส่งเสริมการทำงานวิจัยในชั้นเรียนในสถานศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และเมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ยกเว้นด้านกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน และด้านสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู

5) ผลการหาความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการส่งเสริมการทำงานวิจัยในชั้นเรียน พบว่า ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการส่งเสริมการทำงานวิจัยในชั้นเรียน โดยมีระดับความสัมพันธ์ค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($r = 0.703$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการกำหนดภารกิจของสถานศึกษา ด้านการจัดการด้านการเรียนการสอน และด้านการเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการส่งเสริมการทำงานวิจัยในชั้นเรียน โดยมีระดับความสัมพันธ์ปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($r = 0.529, 0.576$ และ 0.694) ตามลำดับ

เจนจิรา ชีรวีโรจน์ (2560 : 71 - 73) ได้ศึกษายบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า 1) ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน รองลงมาคือ ด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน 2) ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียน จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน 3) ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

งานวิจัยต่างประเทศ

งานวิจัยต่างประเทศ มีผู้ศึกษาที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการและการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ไว้ดังนี้

เคนเนธ (Kenneth. 1992 : 369) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาครุนักวิจัยในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ของรัฐเพนซิลวาเนียตอนเหนือ พบว่ามีบทสรุปเกี่ยวกับการวิจัยของครูทั้งหมด 6 ข้อใหญ่ ๆ แต่ละข้อสรุป ข้อ 3 คือการสนับสนุนและให้ความร่วมมือจากฝ่ายบริหารที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความพยายามทำวิจัยของครู

แคลฮาวน์ (Calhoun. 1993 : 62) ได้ทำการวิจัย สอดคล้องกันว่าการวิจัยในชั้นเรียนเกี่ยวข้องกับ 3 วิธี คือการวิจัยในชั้นเรียนเฉพาะบุคคล ซึ่งทำโดยครูแต่ละคน การวิจัยในชั้นเรียน

ซึ่งทำโดยครูแต่ละกลุ่มอาสาสมัครและการวิจัยในชั้นเรียนทำโดยครูทั้งหมดในโรงเรียน การวิจัยในชั้นเรียนจะช่วยปรับปรุงสภาพในโรงเรียน

โรส และคณะ (Rose et al. 1999 : 255) ได้ศึกษาการวิจัยในชั้นเรียนมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการสนับสนุนวิธีการเปลี่ยนแปลงความคิดรวบยอดในการสอนที่แตกต่างกันและช่วยให้การคาดหวังของครูเกี่ยวกับความสามารถที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้มากขึ้น ประโยชน์เหล่านี้อาจจะไม่เกิดขึ้นกับโครงการวิจัยในชั้นเรียนถ้าปราศจากการมีส่วนร่วมของครูกับความเชื่อในเรื่องของการมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะถึงระดับสูง ความประณีตในการออกแบบและวิเคราะห์โครงการหรือการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนทางด้านทักษะของอาจารย์ประจำมหาวิทยาลัย

ยามาดะ (Yamada. 2000 : A) ได้ทำการวิจัยถึงความรับผิดชอบและสมรรถภาพในการเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาประถมศึกษา เมืองเฟสโน รัฐแคลิฟอร์เนีย สหรัฐอเมริกา พบว่า ความรับผิดชอบของผู้บริหารโรงเรียนขึ้นอยู่กับ 1) เตรียมการในด้านการศึกษา 2) ประสบการณ์ในการบริหาร 3) เพศ 4) จำนวนครั้งในการนิเทศผู้ร่วมงาน และ 5) ขนาดของโรงเรียน ส่วนสมรรถภาพของผู้บริหารในการเป็นผู้นำทางวิชาการนั้นขึ้นอยู่กับ 1) เพศ 2) การเตรียมการในด้านการศึกษา 3) ประสบการณ์ในการบริหาร 4) จำนวนครั้งในการนิเทศ ผู้ร่วมงาน และ 5) ขนาดของโรงเรียน ในการศึกษาพบว่า มหาวิทยาลัยและโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษา ควรจะได้มีโปรแกรมการฝึกอบรมผู้บริหารสถานศึกษาในขอบข่ายของภาวะผู้นำทางวิชาการ ซึ่งสามารถตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตรและเป็นผู้นำทางวิชาการแก่ครูผู้สอนได้รวมทั้งสามารถประเมินผลเพื่อช่วยเหลือคณะครูในฐานะผู้นำทางวิชาการที่มีประสิทธิภาพ

บาร์นาร์ด (Barnard. 2004 : 2563 - A) ได้ศึกษาความเข้าใจของครูเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนรัฐบาลระดับประถมศึกษาในเขตท้องถิ่นของ Northeast Tennessee การทำวิจัยช่วยให้เกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้งต่อการพัฒนาบุคลากรภายในองค์กร ซึ่งบุคลากรในองค์กรจะมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน เกิดผลสัมฤทธิ์ที่รวดเร็วแก่กระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน โดยใช้วิธีสัมภาษณ์จากครูที่มีประสบการณ์มานาน และผู้ที่ได้รับการฝึกแบบพิเศษรวมทั้งหมดจำนวน 25 คน ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้ได้รับความร่วมมือจากคนในองค์กรเป็นอย่างดี ซึ่งผลการวิจัยสามารถใช้ในการประเมิน โปรแกรมพัฒนาบุคลากรในองค์กรของพวกเขาที่มีต่อการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี

มิคุชชี (Migucci. 2004 : A) ได้ศึกษาเรื่องการประเมินโครงการวิจัยเชิงปฏิบัติการที่มีต่อการพัฒนาวิชาชีพครูภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา จำนวน 18 คน ใช้เวลาศึกษา 2 ภาคเรียน ผู้ศึกษาได้สำรวจว่า ผู้บริหารการศึกษาสามารถส่งเสริมการสร้างความรู้ความเข้าใจในการสอนด้วย

กระบวนการวิจัยการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมเกี่ยวกับเทคนิคการสอนใหม่ การสอน โดยเน้นกระบวนการกลุ่ม บทบาทสมมติ และการแสดงละครทำให้การพัฒนาการเรียนการสอนประสบผลสำเร็จรวมทั้งปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนด้วยการวิจัยเพื่อแก้ไขส่วนที่ประสบปัญหาการนิเทศติดตามของฝ่ายบริหารและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูกับผู้เชี่ยวชาญ

โอคอนเนล และไวท์ (O' Donnel & White. 2005 : 56 - 71) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนกับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน ผู้วิจัยสุ่มโรงเรียนระดับมัธยม ประกอบด้วยผู้บริหาร โรงเรียนและครูของแต่ละโรงเรียนทำแบบสอบถามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน ในแบบสอบถามมี 50 พฤติกรรม สำหรับโรงเรียนที่มีประสิทธิผลพบว่า ครูรับรู้ว่าการบริหารโรงเรียนที่เน้นพัฒนาบรรยากาศการเรียนรู้ของ โรงเรียนเป็นตัวชี้ให้เห็นผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้บริหาร โรงเรียนที่มีฐานะทางสังคมดี เชื่อว่าแสดงพฤติกรรมสัมพันธ์กับพันธกิจของโรงเรียนจะเป็น โรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่า

เซย์โบลด์ (Seybold. 2005 : 4072 - A) ได้ศึกษาการพัฒนาวิชาชีพครูกับการปรับปรุงการเรียนของนักเรียน โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อตรวจสอบหลักฐานการประเมินผู้สอนจากการเรียนของนักเรียน และการปฏิบัติข้อตกลงในการสอนของครู การศึกษาเชิงชาติพันธุ์พรรณนาตรวจสอบเอกสารที่เตรียมไว้ โดยไม่รู้จักชื่อผู้แต่งซึ่งเป็นครู 140 คนในโรงเรียนมัธยมตอนปลายขนาดใหญ่โรงเรียนหนึ่ง อันเป็นส่วนหนึ่งของการมีส่วนร่วมของครูเหล่านี้ ในระยะการฝึกอบรมของครูประจำการทั้งโรงเรียนเป็นเวลานานกว่า 1 ปี การวิจัยครั้งนี้มีผู้ร่วมวิจัยจำนวน 12 คน ในการริเริ่มการพัฒนาวิชาชีพครูตามความสมัครใจเกี่ยวกับการสืบเสาะหาความรู้แบบร่วมมือ การวิจัยปฏิบัติการและการพัฒนาเพิ่มสะสมผลงานผลการศึกษาที่สำคัญ 3 ประการ ได้แก่ 1) กระบวนการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสืบเสาะหาความรู้แบบร่วมมือการวิจัยในชั้นเรียน และการพัฒนาเพิ่มสะสมงานของคณะกรรมการมาตรฐานการสอนตามวิชาชีพแห่งชาติ ตรงกับแนวทางของลักษณะสภาพแวดล้อมทางการเรียนและองค์กรวิชาชีพตามผู้วิจัยได้ระบุไว้ 2) ครูที่มีประสบการณ์การเรียนรู้ทางวิชาชีพเหล่านี้้นำการปฏิบัติการสอนไปใช้ ซึ่งทำให้ครูรู้จักนักเรียนของตนได้ดีขึ้น ใช้การประเมินการเรียนของนักเรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายและดำเนินการปรับเปลี่ยนการสอนที่ตรงประเด็นกับห้องเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและแสดงออกซึ่งความมั่นใจที่เพิ่มขึ้นในด้านความสามารถที่จะแยกแยะการสอนและการประเมินสำหรับนักเรียนที่มีความแตกต่างกัน และ 3) ครูที่รูปแบบการพัฒนาวิชาชีพเหล่านี้ไม่ว่าครูใหม่หรือครูที่มีประสบการณ์มักจะมี ความลึกซึ้งในระดับการปฏิบัติเชิงสะท้อนที่อาศัยหลักฐานยืนยันเป็นฐานและขยายความเข้าใจของตนเกี่ยวกับการเรียนรู้หลากหลายในประเทศ

เฮอ์นันเดซ – ทูทอป (Hernandez - Tutop. 2006 : 18379 - A) ได้ศึกษาผลกระทบของกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการที่มีต่อครู โดยเฉพาะอย่างยิ่งมุ่งหาความสัมพันธ์ระหว่างครูและผู้วิจัยที่ปฏิบัติการสอบรวม 96 คน พบว่าครูและผู้วิจัยได้ร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการ การนำกระบวนการวิจัยไปใช้ในชั้นเรียนเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของตน ข้อค้นพบที่ได้สนับสนุนที่ส่งเสริมการวิจัยโดยตรง ได้แก่ มีผู้สนับสนุนและช่วยเหลือคือผู้บริหาร เพื่อนครู นักเรียน และแรงจูงใจส่วนบุคคลของผู้ทำวิจัย

คาร์บุลา (Karbulu. 2009 : 116) ได้ศึกษาวิจัย บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาด้านภาวะผู้นำทางวิชาการกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เพื่อสังเกตการณ์ทำงานของผู้บริหารสถานศึกษา ทำความเข้าใจบทบาทภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารและด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ซึ่งได้สำรวจจากการสังเกตและสัมภาษณ์ ได้สังเกตจากกิจวัตรประจำวันของผู้บริหารสถานศึกษาและการใช้ภาวะผู้นำในการตอบสนองต่อสถานการณ์ที่ผู้บริหารได้ประสบอยู่ในเวลานั้น จึงได้นำสิ่งต่าง ๆ ที่ได้สังเกตหรือพบเห็นมาจัดบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร การรวบรวมข้อสังเกตได้อธิบายและยกตัวอย่างการตัดสินใจของผู้บริหารที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำทางวิชาการและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน การศึกษาครั้งนี้พบว่าความเชื่อหลักของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ เสริมสร้างเกียรติยศเป็นผู้มีความซื่อสัตย์ ความมีน้ำใจ ความสุจริตและจริยธรรมส่วนบุคคลตลอดจนการดูแลเอาใจใส่นักเรียนและสมาชิกของโรงเรียน ซึ่งถือเป็นหลักสำคัญของพฤติกรรมและการตัดสินใจทั้งหมดในฐานะผู้บริหารสถานศึกษา โดยมีผลโดยตรงต่อภาวะผู้นำทางวิชาการและผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน

จากการศึกษางานวิจัยทั้งในประเทศและงานวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน สรุปได้ว่าภาวะผู้นำทางวิชาการมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจะบริหารงานให้ประสบความสำเร็จได้นั้น ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้ที่มีบทบาท และมีความเข้มแข็งในการส่งเสริม สนับสนุนงานวิชาการรวมถึงการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของครู ซึ่งครูเป็นผู้ร่วมแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา ทั้งการส่งเสริมให้การยกย่องเพื่อให้ครูผู้ปฏิบัติงานมีขวัญและกำลังใจ สนับสนุนทั้งด้านงบประมาณ เอกสาร การจัดการเรียนการสอน การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพกับผู้เกี่ยวข้อง รวมทั้งมอบอำนาจให้ครูร่วมกันเป็นผู้นำในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความพร้อมและสนับสนุนการศึกษา การอบรมทั้งในและนอกสถานศึกษา กระตุ้นให้เห็นถึงความสำคัญทางวิชาการ การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น และเพื่อให้สถานศึกษาพัฒนาและประสบความสำเร็จต่อไป

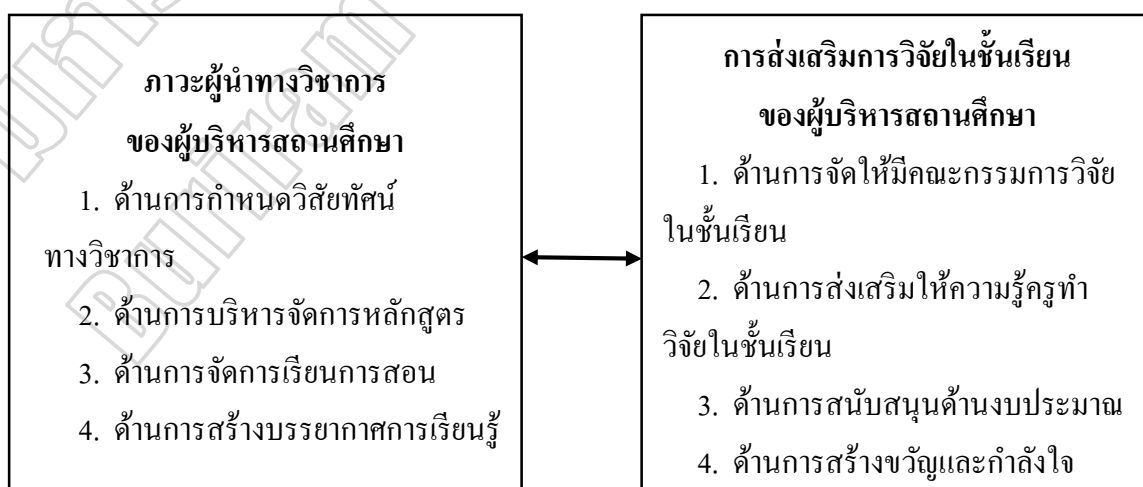

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาเป็นกรอบในการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ดังนี้

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการ ศึกษาจากแนวคิดและหลักการของ รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2551 : 13) ไกศยภัฏ์ เปลรินทร์ (2552 : 130) ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553 : 35) ฮาลิงเจอร์ และเมอร์ฟี (Hallinger & Murphy. 1985 : 221 - 224) เฮค และคณะ (Heck et al. 1990 : 95) เฮค (Heck. 1995 : 95) เซย์ฟาร์ธ (Seyfarth. 1999 : 165 - 273) เว็บบอร์ (Weber. 2002 : 2) แมคอีแวน (McEwan. 2003 : 13) ริว (Rew. 2013 : 43 - 44) ผู้วิจัยได้สังเคราะห์เป็น 4 ด้าน คือ
  - 1) ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ทางวิชาการ
  - 2) ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร
  - 3) ด้านการจัดการเรียนการสอน และ 4) ด้านการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้
2. การส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษาจากแนวคิดและหลักการของ บัญชา อิงสกุล (2540 : 39) ประวิต เอราวรรณ์ (2545 : 56 - 61) ชีระ รุญเจริญ (2550ข : 3 - 59) กระทรวงศึกษาธิการ (2554 : 16 - 31) วิโรจน์ สารรัตนะ (2554 : 42) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554 : 1 - 5) จอมพงศ์ มงคลวนิช (2556 : 116) สุวิมล ว่องวานิช (2558 : 78) ศิริพร เทพรักษา (2557 : 6) กมลวรรณ ชรรมรัตน์ (2560 : 18 - 19) ผู้วิจัยได้สังเคราะห์เป็น 4 ด้าน คือ
  - 1) ด้านการจัดให้มีคณะกรรมการวิจัยในชั้นเรียน
  - 2) ด้านการส่งเสริมให้ความรู้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน
  - 3) ด้านการสนับสนุนด้านงบประมาณ และ
  - 4) ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจ

จากที่กล่าวมาแสดงกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ดังภาพประกอบ 2.1

ภาพประกอบ 2.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 1,968 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้จากประชากร โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 : 607 - 610 ; อ้างถึงใน ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2555 : 148 - 149) จำนวน 322 คน แล้วทำการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ตามขนาดของโรงเรียน มีรายละเอียดดังนี้

1. แบ่งประชากรครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ในแต่ละอำเภอออกเป็นกลุ่มย่อยตามขนาดของโรงเรียน คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ซึ่งเป็นกลุ่มย่อยลักษณะชั้นภูมิ (Stratified)

2. ทำการสุ่มครูตามข้อ 1 โดยให้กระจายตามขนาดของโรงเรียนในแต่ละอำเภอตามสัดส่วนด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลาก

3. แบ่งกลุ่มตัวอย่าง คือ ครู ซึ่งเป็นกลุ่มย่อยลักษณะชั้นภูมิ (Stratified)

รายละเอียดแสดงในตาราง 3.1

ตาราง 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของครู จำแนกตามอำเภอและขนาดของโรงเรียน

ที่	อำเภอ	จำนวนประชากร				จำนวนกลุ่มตัวอย่าง			
		เล็ก	กลาง	ใหญ่	รวม	เล็ก	กลาง	ใหญ่	รวม
1	เมืองบุรีรัมย์	219	356	400	975	36	58	65	159
2	ลำปลายมาศ	224	253	150	627	36	42	25	103
3	บ้านด่าน	36	110	24	170	6	18	4	28
4	ชำนิ	22	99	75	196	4	16	12	32
รวม		501	818	649	1,968	82	134	106	322

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยสอบถามเกี่ยวกับประสบการณ์การทำงานและขนาดของโรงเรียน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check Lists)

ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู โดยสอบถามใน 4 ด้าน คือ การกำหนดวิสัยทัศน์ทางวิชาการ การบริหารจัดการหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยกำหนดตามเกณฑ์และความหมายของคะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2554 : 163)

คะแนน

ความหมาย

5	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
4	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
3	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
2	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
1	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ระดับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู ใน 4 ด้าน คือ การจัดให้มีคณะกรรมการวิจัยในชั้นเรียน การส่งเสริมให้ความรู้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน การสนับสนุนด้านงบประมาณ และการสร้างขวัญและกำลังใจ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยกำหนดตามเกณฑ์และความหมายของคะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2554 : 163)

คะแนน	ความหมาย
5	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
4	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
3	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
2	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
1	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด (Open - Ended Form) เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากที่ได้กล่าวมาแล้วเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการและการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร บทความและรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาสร้างแบบสอบถาม
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา โครงสร้างและภาษา และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้ได้ข้อคำถามที่ถูกต้องและครอบคลุม
4. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญทำการตรวจสอบ พิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ เป็นการหาความเที่ยงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จำนวน 3 ท่าน ดังนี้

5.1 นางสาวนันทสรวง ศรีทอง วุฒิการศึกษา ค.ม. (การบริหารการศึกษา) ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

5.2 ดร.ภาณุวัชร ปุระณะศิริ วุฒិการศึกษาศาสตร์ (การวิจัย วัดผล และสถิติ การศึกษา) ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติ

5.3 นายสุริยันต์ คณะวัน วุฒิการศึกษาศาสตร์ (การบริหารการศึกษา) ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านยาง “คุรุราษฎร์รังสรรค์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับมัธยมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

6. นำแบบสอบถามจากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence : IOC) ของแบบสอบถาม โดยกำหนดข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องที่มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป (ทรงศักดิ์ ภู่อ่อน. 2551 : 50) ผลปรากฏว่าข้อคำถามผ่านเกณฑ์ทุกข้อ โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ (รายละเอียดตามภาคผนวก ค หน้า 160 - 163)

7. ปรับปรุงและแก้ไขข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาอีกครั้ง เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

8. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับมัธยมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำนวน 30 คน

9. นำแบบสอบถามมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นด้านภาวะผู้นำทางวิชาการเท่ากับ 0.985 และค่าความเชื่อมั่นด้านการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนเท่ากับ 0.987 (รายละเอียดตามภาคผนวก ค หน้า 164 - 167)

10. นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโดยเป็นครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับมัธยมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ส่งถึง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับมัธยมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

2. นำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล พร้อมแบบสอบถามเพื่อการวิจัย ส่งไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยส่งที่ช่องรับส่งหนังสือราชการ และทางช่องทางส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ของโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3. เมื่อครบกำหนด ผู้วิจัยไปปรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเองจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ในช่องรับส่งหนังสือราชการของโรงเรียน

4. กรณีไม่ได้รับแบบสอบถามคืนตามกำหนด ผู้วิจัยได้ติดตามด้วยตนเอง และได้แบบสอบถามคืนทั้งหมด จำนวน 322 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ในการจัดกระทำข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามแต่ละฉบับ
2. กำหนดตัวเลขแทนค่าข้อมูลในแบบสอบถามแต่ละข้อทุกฉบับ
3. บันทึกข้อมูลในคอมพิวเตอร์ และประมวลผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

ถ้าเรีจรูป

เมื่อดำเนินการจัดกระทำข้อมูลเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ และนำเสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบความเรียง
2. ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการและการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ตามความคิดเห็นของครู วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ย ไว้ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2554 : 100)

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.51 - 5.00	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 - 4.50	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
2.51 - 3.50	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 - 2.50	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
1.00 - 1.50	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการและการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยจัดประเด็นที่มี

ความหมายไปในทางเดียวกันเข้าด้วยกัน แล้วแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และนำเสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบความเรียง

4. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการส่งเสริมการวิจัย
ในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1
ตามความคิดเห็นของครู ด้วยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson
Product Moment Correlation Coefficient) โดยใช้เกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2554 : 110)

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
0.80 - 1.00	มีความสัมพันธ์ระดับสูงมาก
0.60 - 0.79	มีความสัมพันธ์ระดับค่อนข้างสูง
0.40 - 0.59	มีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง
0.20 - 0.39	มีความสัมพันธ์ระดับค่อนข้างน้อย
0.00 - 0.19	มีความสัมพันธ์ระดับน้อยมาก

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1.1 ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยการหาดัชนีความสอดคล้อง
ของข้อคำถาม (Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด.
2554 : 60 - 63)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับเนื้อหา
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

1.2 ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยใช้การวิเคราะห์
ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) โดยใช้สูตร
ดังนี้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2555 : 261)

$$\alpha = \frac{K}{K-1} \left\{ 1 - \frac{\sum s_i^2}{S^2} \right\}$$

เมื่อ α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
K	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
$\sum s_i^2$	แทน	ผลรวมของความแปรปรวนแต่ละข้อ
S^2	แทน	ความแปรปรวนของข้อสอบทั้งฉบับ

2. สถิติพื้นฐาน

2.1 ร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2554 : 101)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P	แทน	ร้อยละ
f	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
N	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตรดังนี้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2555 : 304)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
N	แทน	จำนวนนักเรียน

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตรดังนี้
(บุญชม ศรีสะอาด, 2554 : 124)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X	แทน	คะแนนแต่ละตัว
	N	แทน	จำนวนคะแนนในกลุ่ม
	$\sum$	แทน	ผลรวม

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

วิเคราะห์ความสัมพันธ์ภาวะผู้นำทางวิชาการกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน
ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1
โดยการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation
Coefficient) โดยใช้สูตรดังนี้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2555 : 314)

$$r_{XY} = \frac{N\sum XY - (\sum X)(\sum Y)}{\sqrt{[N\sum X^2 - (\sum X)^2][N\sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ	r_{XY}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของข้อมูลที่วัดได้จากตัวแปรตัวที่ 1 (X)
	$\sum Y$	แทน	ผลรวมของข้อมูลที่วัดได้จากตัวแปรตัวที่ 2 (Y)
	$\sum XY$	แทน	ผลรวมของผลคูณระหว่างตัวแปรตัวที่ 1 และ 2
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของกำลังสองของข้อมูลที่วัดได้จากตัวแปรที่ 1
	$\sum Y^2$	แทน	ผลรวมของกำลังสองของข้อมูลที่วัดได้จากตัวแปรที่ 2
	N	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการส่งเสริมการวิจัย
ในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์
เขต 1 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลซึ่งจะได้นำเสนอคั้งหัวข้อ ต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการแสดงผลการวิเคราะห์ มีดังนี้

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
r_{xy}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
X_1	แทน	การกำหนดวิสัยทัศน์ทางวิชาการ
X_2	แทน	การบริหารจัดการหลักสูตร
X_3	แทน	การจัดการเรียนการสอน
X_4	แทน	การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้
X_t	แทน	ผลรวมด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ
Y_1	แทน	การจัดให้มีคณะกรรมการวิจัยในชั้นเรียน
Y_2	แทน	การส่งเสริมให้ความรู้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน
Y_3	แทน	การสนับสนุนด้านงบประมาณ
Y_4	แทน	การสร้างขวัญและกำลังใจ
Y_t	แทน	ผลรวมด้านการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งเป็น 5 ตอน ตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

ตอนที่ 3 การศึกษาการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

ตอนที่ 4 การศึกษาความคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการ และการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

ตอนที่ 5 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ปรากฏผลดังตาราง 4.1

ตาราง 4.1 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ลักษณะของตัวแปร	จำนวน (n = 322)	ร้อยละ
1. ประสบการณ์การทำงาน		
1.1 น้อยกว่า 10 ปี	67	20.81
1.2 10 - 20 ปี	110	34.16
1.3 มากกว่า 20 ปี	145	45.03
รวม	322	100.00
2. ขนาดของโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน		
2.1 ขนาดเล็ก	82	25.47
2.2 ขนาดกลาง	134	41.61
2.3 ขนาดใหญ่	106	32.92
รวม	322	100.00

จากตาราง 4.1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่เป็นครูที่มี ประสบการณ์การทำงานมากกว่า 20 ปี จำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 45.03 รองลงมา คือ ครูที่มี ประสบการณ์การทำงาน 10 - 20 ปี จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 34.16 และครูที่มี ประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 10 ปี จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 20.81 ตามลำดับ และเมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน พบว่า ปฏิบัติงานใน โรงเรียนขนาดกลางมากที่สุด จำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 41.61 รองลงมา คือ โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 32.92 และ โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 25.47 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 การศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการ ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ปรากฏผลดังตาราง 4.2 - 4.6

ตาราง 4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการ ตามความคิดเห็น ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำทางวิชาการ	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ทางวิชาการ	4.37	0.60	มาก	1
2. ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร	4.33	0.63	มาก	4
3. ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.35	0.58	มาก	3
4. ด้านการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้	4.37	0.60	มาก	1
รวมเฉลี่ย	4.36	0.56	มาก	

จากตาราง 4.2 พบว่า ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$) เมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ด้าน โดยด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ทางวิชาการและด้าน การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.37$) รองลงมา คือ ด้านการ จัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.35$) ส่วนด้านการบริหารจัดการหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.33$)

ตาราง 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการ ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการในการกำหนดวิสัยทัศน์ทางวิชาการ โดยรวมและรายข้อ

ภาวะผู้นำทางวิชาการในการกำหนดวิสัยทัศน์ทางวิชาการ	ระดับความคิดเห็น			
	X	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ผู้บริหาร มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับเป้าหมายที่กำหนดขึ้นของสถานศึกษา	4.42	0.69	มาก	2
2. ผู้บริหาร มีวิสัยทัศน์ในการกำหนดทิศทางการวางแผนและเป้าหมาย เพื่อดำเนินงานของสถานศึกษาได้ชัดเจน	4.38	0.73	มาก	6
3. ผู้บริหาร มีการกำหนดวิสัยทัศน์ในกรอบขอบเขตงานด้านวิชาการที่สอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา	4.43	0.68	มาก	1
4. ผู้บริหาร มีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับเป้าหมายเพื่อพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา	4.36	0.73	มาก	7
5. ผู้บริหาร มีวิสัยทัศน์ในการกำหนดการดำเนินงาน และสร้างความชัดเจนในการปฏิบัติงานให้กับบุคลากรของสถานศึกษา	4.41	0.68	มาก	4
6. ผู้บริหาร มีวิสัยทัศน์ในการสร้างความมุ่งมั่นสนับสนุนบุคลากรทำงานเป็นทีม เพื่อไปสู่เป้าหมายร่วมกัน	4.42	0.71	มาก	2
7. ผู้บริหาร มีวิสัยทัศน์ในการสร้างพลังกระตุ้นและแรงจูงใจให้บุคลากรในสถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มศักยภาพ	4.41	0.71	มาก	4
8. ผู้บริหาร มีวิสัยทัศน์ในการสร้างความเข้าใจเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ที่ตั้งไว้ให้คณะครูและผู้เกี่ยวข้องทราบ	4.30	0.68	มาก	9

ตาราง 4.3 (ต่อ)

ภาวะผู้นำทางวิชาการในการกำหนดวิสัยทัศน์ทางวิชาการ	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
9. ผู้บริหาร มีวิสัยทัศน์ที่สามารถสะท้อนและคำนึงถึงผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	4.35	0.69	มาก	8
10. ผู้บริหาร มีวิสัยทัศน์ที่สามารถสะท้อนและคำนึงถึงแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคต	4.28	0.79	มาก	10
รวมเฉลี่ย	4.37	0.60	มาก	

จากตาราง 4.3 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการในการกำหนดวิสัยทัศน์ทางวิชาการ ตามความคิดเห็นของครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อ 3 ผู้บริหาร มีการกำหนดวิสัยทัศน์ในกรอบขอบเขตงานด้านวิชาการที่สอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.43$) รองลงมา คือ ข้อ 1 ผู้บริหาร มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับเป้าหมายที่กำหนดขึ้นของสถานศึกษา และข้อ 6 ผู้บริหาร มีวิสัยทัศน์ในการสร้างความมุ่งมั่น สนับสนุนบุคลากรทำงานเป็นทีม เพื่อไปสู่เป้าหมายร่วมกัน ($\bar{X} = 4.42$) ส่วนข้อ 10 ผู้บริหาร มีวิสัยทัศน์ที่สามารถสะท้อนและคำนึงถึงแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคต มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.28$)

ตาราง 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการ ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการในการบริหารจัดการหลักสูตร โดยรวมและรายข้อ

ภาวะผู้นำทางวิชาการในการบริหารจัดการหลักสูตร	ระดับความคิดเห็น			
	X	S.D.	ระดับ	อันดับ
11. ผู้บริหาร มีความรู้ความสามารถและเป็นผู้นำในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา มีการปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรตามความเหมาะสม	4.36	0.72	มาก	2
12. ผู้บริหาร มีการสำรวจและวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	4.27	0.74	มาก	7
13. ผู้บริหาร มีการประชุมชี้แจงให้คณะครูนำหลักสูตรไปใช้ในสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผล	4.30	0.71	มาก	6
14. ผู้บริหาร มีการกำหนดตัวบุคคลในด้านการใช้หลักสูตรอย่างชัดเจน	4.35	0.74	มาก	3
15. ผู้บริหาร มีการส่งเสริมการนำหลักสูตรลงสู่การปฏิบัติให้เกิดผลตามวัตถุประสงค์ในสถานศึกษา	4.35	0.75	มาก	3
16. ผู้บริหาร มีการส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	4.39	0.70	มาก	1
17. ผู้บริหาร มีการนิเทศ กำกับ ดูแล และประเมินผลของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามจุดประสงค์การเรียนรู้ในแต่ละสาระการเรียนรู้	4.35	0.71	มาก	3
รวมเฉลี่ย	4.33	0.63	มาก	

จากตาราง 4.4 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการในการบริหารจัดการหลักสูตร ตามความคิดเห็นของครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อ 16 ผู้บริหาร มีการส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูให้สอดคล้องกับ

จุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.39$) รองลงมา คือ ข้อ 11 ผู้บริหาร มีความรู้ความสามารถและเป็นผู้นำในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา มีการปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรตามความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.36$) ส่วนข้อ 12 ผู้บริหาร มีการสำรวจและวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.27$)

ตาราง 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการ ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการในการจัดการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้อ

ภาวะผู้นำทางวิชาการในการจัดการเรียนการสอน	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
18. ผู้บริหาร มีการส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของครู	4.48	0.71	มาก	1
19. ผู้บริหาร มีการสรรหาวิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครูที่เอื้อต่อการพัฒนานักเรียน	4.29	0.70	มาก	7
20. ผู้บริหาร สนับสนุนส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ	4.48	0.68	มาก	1
21. ผู้บริหาร มีการส่งเสริมการใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายและมีความทันสมัย	4.41	0.69	มาก	5
22. ผู้บริหาร มีการส่งเสริมการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ให้เหมาะสมกับวัยของนักเรียน	4.43	0.73	มาก	3
23. ผู้บริหาร มีการส่งเสริมให้นักเรียนเข้าถึงแหล่งเรียนรู้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้	4.43	0.69	มาก	3
24. ผู้บริหาร มีการสนับสนุนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ให้ครูในการจัดการเรียนการสอน	4.34	0.74	มาก	6
25. ผู้บริหาร มีการนิเทศและประเมินผลด้านการจัดการเรียนการสอนของครู	4.29	0.66	มาก	7

ตาราง 4.5 (ต่อ)

ภาวะผู้นำทางวิชาการในการจัดการเรียนการสอน	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
26. ผู้บริหาร จัดให้มีการประเมิน ตรวจสอบ ความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง	4.29	0.70	มาก	7
27. ผู้บริหาร มีการส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการ จัดการเรียนรู้	4.23	0.75	มาก	11
28. ผู้บริหาร มีการส่งเสริมการเผยแพร่ผลงาน ทางการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ	4.28	0.72	มาก	10
รวมเฉลี่ย	4.35	0.58	มาก	

จากตาราง 4.5 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการในการจัดการเรียนการสอน ตามความคิดเห็นของครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อ 18 ผู้บริหาร มีการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของครู และข้อ 20 ผู้บริหาร สนับสนุนส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.48$) รองลงมา คือ ข้อ 22 ผู้บริหาร มีการส่งเสริมการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ให้เหมาะสมกับวัยของนักเรียน และข้อ 23 ผู้บริหาร มีการส่งเสริมให้นักเรียนเข้าถึงแหล่งเรียนรู้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.43$) ส่วนข้อ 27 ผู้บริหาร มีการส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.23$)

ตาราง 4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการ ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการในการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ โดยรวมและรายข้อ

ภาวะผู้นำทางวิชาการในการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้	ระดับความคิดเห็น			
	X	S.D.	ระดับ	อันดับ
29. ผู้บริหาร มีการจัดกิจกรรมทางวิชาการที่ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและนักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่องานวิชาการ	4.38	0.71	มาก	6
30. ผู้บริหารกับคณะครูปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการร่วมกัน	4.42	0.71	มาก	3
31. ผู้บริหารให้ความสำคัญในการดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างใกล้ชิด	4.41	0.72	มาก	5
32. ผู้บริหาร จัดให้มีการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนด้วยการปฏิบัติจริง	4.44	0.68	มาก	2
33. ผู้บริหาร ส่งเสริมให้มีการใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.26	0.75	มาก	9
34. ผู้บริหาร ให้ความสำคัญในการดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียน โดยการจัดเยี่ยมชมเรียนอย่างสม่ำเสมอ	4.34	0.72	มาก	7
35. ผู้บริหาร ส่งเสริมการจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียน ให้น่าดู น่าอยู่ น่าเรียน	4.45	0.69	มาก	1
36. ผู้บริหาร สนับสนุนส่งเสริมกิจกรรม/โครงการ การจัดการเรียนการสอนบูรณาการท้องถิ่น	4.27	0.73	มาก	8
37. ผู้บริหาร ยกย่องชื่นชม ครูและนักเรียนที่มีผลงานและนำชื่อเสียงมาสู่สถานศึกษา	4.42	0.69	มาก	3
รวมเฉลี่ย	4.37	0.60	มาก	

จากตาราง 4.6 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการในการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ ตามความคิดเห็นของครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อ 35 ผู้บริหาร ส่งเสริมการจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนให้น่าดู น่าอยู่น่าเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.45$) รองลงมา คือ ข้อ 32 ผู้บริหาร จัดให้มีการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนด้วยการปฏิบัติจริง ($\bar{X} = 4.44$) ส่วนข้อ 33 ผู้บริหาร ส่งเสริมให้มีการใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.26$)

ตอนที่ 3 ศึกษากระบวนการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ปรากฏผลดังตาราง 4.7 - 4.13

ตาราง 4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยรวมและรายด้าน

การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ด้านการจัดให้มีคณะกรรมการวิจัยในชั้นเรียน	3.96	0.76	มาก	3
2. ด้านการส่งเสริมให้ความรู้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน	4.07	0.74	มาก	1
3. ด้านการสนับสนุนด้านงบประมาณ	3.86	0.85	มาก	4
4. ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจ	4.03	0.77	มาก	2
รวมเฉลี่ย	3.99	0.73	มาก	

จากตาราง 4.7 พบว่า ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านการส่งเสริมให้ความรู้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.07$) รองลงมา คือ ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจ ($\bar{X} = 4.03$) ส่วนด้านการสนับสนุนด้านงบประมาณ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.86$)

ตาราง 4.8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน
ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1
ด้านการจัดให้มีคณะกรรมการวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมและรายข้อ

ด้านการจัดให้มีคณะกรรมการวิจัยในชั้นเรียน	ระดับความคิดเห็น			
	X	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ผู้บริหาร สนับสนุนให้มีคณะกรรมการวิจัยในสถานศึกษา	4.07	0.82	มาก	1
2. ผู้บริหาร มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการวิจัยเป็นคณะทำงานเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน	3.98	0.81	มาก	3
3. ผู้บริหาร ส่งเสริมให้คณะกรรมการวิจัย จัดหาผู้เชี่ยวชาญให้ความรู้การทำวิจัยในชั้นเรียนให้กับคณะครู	3.90	0.84	มาก	11
4. ผู้บริหาร ส่งเสริมให้คณะกรรมการวิจัย กระตุ้นครูให้เกิดความคิดในการสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ	4.00	0.83	มาก	2
5. ผู้บริหาร ส่งเสริมให้คณะกรรมการวิจัย ช่วยเหลือครูในการฝึกทักษะการทำวิจัยในชั้นเรียน	3.98	0.82	มาก	3
6. ผู้บริหาร ส่งเสริมคณะให้กรรมการวิจัย เข้ามามีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไขการวิจัยในชั้นเรียน ให้เป็นไปตามเกณฑ์และมาตรฐานที่กำหนด	3.96	0.87	มาก	7
7. ผู้บริหาร ส่งเสริมให้คณะกรรมการวิจัย ทำหน้าที่ประสานงานการวิจัยในชั้นเรียน ให้กับครูทั้งในและนอกสถานศึกษา	3.96	0.88	มาก	7
8. ผู้บริหาร สนับสนุนให้คณะกรรมการวิจัยและครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้การวิจัยในชั้นเรียนทั้งแบบทางการและไม่เป็นทางการอย่างต่อเนื่อง	3.98	0.87	มาก	3
9. ผู้บริหาร จัดให้มีผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบผลงานและให้คำปรึกษาในการวิจัยในชั้นเรียน	3.89	0.91	มาก	12

ตาราง 4.8 (ต่อ)

ด้านการจัดให้มีคณะกรรมการวิจัยในชั้นเรียน	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
10. ผู้บริหาร ส่งเสริมให้คณะกรรมการวิจัย ควบคุม บริหารจัดการ การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยในชั้นเรียน ของครู อย่างเป็นระบบ	3.93	0.86	มาก	10
11. ผู้บริหาร ส่งเสริมให้คณะกรรมการวิจัย ดำเนินการ กำกับ ติดตามความก้าวหน้าการทำวิจัยในชั้นเรียน ของครู	3.95	0.86	มาก	9
12. ผู้บริหาร ส่งเสริมคณะกรรมการวิจัย การวางแผน การจัดทำรายงานวิจัยในชั้นเรียน	3.97	0.88	มาก	6
รวมเฉลี่ย	3.96	0.76	มาก	

จากตาราง 4.8 พบว่า การจัดให้มีคณะกรรมการวิจัยในชั้นเรียน ตามความคิดเห็นของครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อ 1 ผู้บริหาร สนับสนุนให้มีคณะกรรมการวิจัยในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.07$) รองลงมา คือ ข้อ 4 ผู้บริหาร ส่งเสริมให้คณะกรรมการวิจัย กระตุ้นครูให้เกิดความคิดในการสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ($\bar{X} = 4.00$) ส่วนข้อ 9 ผู้บริหาร จัดให้มีผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบผลงานและให้คำปรึกษาในการวิจัยในชั้นเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.89$)

ตาราง 4.9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน
ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1
ด้านการส่งเสริมให้ความรู้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมและรายข้อ

ด้านการส่งเสริมให้ความรู้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน	ระดับความคิดเห็น			
	X	S.D.	ระดับ	อันดับ
13. ผู้บริหาร สนับสนุนให้ครูศึกษาความรู้ทางการวิจัย เพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย	4.12	0.79	มาก	3
14. ผู้บริหาร สนับสนุนให้มีการจัดอบรมและศึกษาดูงาน การวิจัยในชั้นเรียน	4.05	0.84	มาก	5
15. ผู้บริหาร จัดให้มีการเชิญวิทยากรภายนอกมาบรรยาย ให้ความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน	3.93	0.91	มาก	9
16. ผู้บริหาร เปิดโอกาสให้เข้าร่วมสัมมนาการวิจัยกับ หน่วยงานภายนอก	4.04	0.83	มาก	7
17. ผู้บริหาร ส่งเสริมให้ครูใช้สื่อเทคโนโลยีในการทำวิจัย ในชั้นเรียน	4.16	0.80	มาก	2
18. ผู้บริหาร ส่งเสริมและให้ความช่วยเหลือครู นำนวัตกรรมไปปรับใช้ในห้องเรียน	4.20	0.82	มาก	1
19. ผู้บริหาร ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูเป็นครูแกนนำ การทำวิจัยในชั้นเรียน	4.11	0.86	มาก	4
20. ผู้บริหาร สนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาบุคลากร ทำวิจัยในชั้นเรียน	4.04	0.90	มาก	5
21. ผู้บริหาร มีการกำกับ ติดตามและประเมินผลครู ในการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างเป็นระบบ	4.00	0.88	มาก	8
รวมเฉลี่ย	4.07	0.74	มาก	

จากตาราง 4.9 พบว่า การส่งเสริมให้ความรู้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน ตามความคิดเห็นของครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อ 18 ผู้บริหาร ส่งเสริมและให้ความช่วยเหลือครูนำนวัตกรรมไปปรับใช้ในห้องเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.20$) รองลงมา คือ ข้อ 17 ผู้บริหาร ส่งเสริมให้ครูใช้สื่อเทคโนโลยีในการทำวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{X} = 4.16$) ส่วนข้อ 15 ผู้บริหาร จัดให้มีการเชิญวิทยากรภายนอกมาบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.93$)

ตาราง 4.10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ด้านการสนับสนุนด้านงบประมาณ โดยรวมและรายข้อ

ด้านการสนับสนุนด้านงบประมาณ	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
22. ผู้บริหาร สนับสนุนให้มีกองทุนสนับสนุนครูในการทำวิจัยในชั้นเรียน	3.80	0.97	มาก	5
23. ผู้บริหาร มีการจัดระดมทุน ทรัพยากรและงบประมาณต่าง ๆ ทั้งในและนอกสถานศึกษาเพื่อสนับสนุนการวิจัยในชั้นเรียน	3.77	0.93	มาก	6
24. ผู้บริหาร จัดหางบประมาณเพื่อสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์เอกสาร สิ่งอำนวยความสะดวกในการวิจัยในชั้นเรียน	3.91	0.89	มาก	2
25. ผู้บริหาร สนับสนุนงบประมาณเพื่อจัดอบรม สัมมนาศึกษาดูงาน และเข้ารับการศึกษาอบรมด้านการวิจัยในชั้นเรียน	3.95	0.91	มาก	1
26. ผู้บริหาร สนับสนุนงบประมาณในการสรรหาที่ปรึกษา งานวิจัยในชั้นเรียนให้กับคณะครู	3.86	0.95	มาก	4
27. ผู้บริหาร สนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาแหล่งค้นคว้าแหล่งสืบค้นข้อมูลและการเผยแพร่ผลงานวิจัยในชั้นเรียน	3.88	0.92	มาก	3
รวมเฉลี่ย	3.86	0.85	มาก	

จากตาราง 4.10 พบว่า การสนับสนุนด้านงบประมาณ ตามความคิดเห็นของครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อ 25 ผู้บริหาร สนับสนุนงบประมาณเพื่อจัดอบรม สัมมนา ศึกษาดูงานและเข้ารับการฝึกอบรมด้านการวิจัยในชั้นเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.95$) รองลงมา คือ ข้อ 24 ผู้บริหาร จัดหางบประมาณ เพื่อสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ เอกสารและสิ่งอำนวยความสะดวกในการวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{X} = 3.91$) ส่วนข้อ 23 ผู้บริหาร มีการจัดระดมทุน ทรัพยากรและงบประมาณต่าง ๆ ทั้งในและนอกสถานศึกษา เพื่อสนับสนุนการวิจัยในชั้นเรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.77$)

ตาราง 4.11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจ โดยรวมและรายข้อ

ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจ	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
28. ผู้บริหาร กระตุ้นให้ครูตื่นตัวในการทำวิจัยในชั้นเรียน	4.07	0.81	มาก	3
29. ผู้บริหาร ยกย่อง เชิดชูเกียรติครูที่ปฏิบัติการทำวิจัยในชั้นเรียนดีเด่น	4.08	0.85	มาก	2
30. ผู้บริหาร สนับสนุนให้มีการจัดประกวดแข่งขันด้านการวิจัยในชั้นเรียนที่หลากหลาย	3.91	0.91	มาก	11
31. ผู้บริหาร สนับสนุนครูที่ประสบความสำเร็จในการทำวิจัยในชั้นเรียนสู่การประกวดแข่งขันในระดับที่สูงขึ้น	4.04	0.91	มาก	5
32. ผู้บริหาร ยกย่อง ชมเชยครูที่มีผลการวิจัยในชั้นเรียนให้เพื่อนครูทราบตามโอกาสที่เหมาะสม	4.06	0.89	มาก	4
33. ผู้บริหาร ให้กำลังใจโดยมอบรางวัลและเกียรติบัตรให้แก่ครูที่ทำวิจัยในชั้นเรียน	4.00	0.93	มาก	9
34. ผู้บริหาร สนับสนุนครูผู้มีผลงานวิจัยในชั้นเรียนเป็นครูต้นแบบหรือครูแกนนำของสถานศึกษา	4.03	0.92	มาก	7
35. ผู้บริหาร สนับสนุนให้ครูที่ทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่ครูทั้งในและนอกสถานศึกษา	4.01	0.83	มาก	8

ตาราง 4.11 (ต่อ)

ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจ	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
36. ผู้บริหาร สนับสนุนให้ครูที่ทำวิจัยในชั้นเรียนเผยแพร่ผลงานทางสื่อต่าง ๆ ให้เพื่อนครู ชุมชนและหน่วยงานต่าง ๆ ทราบ	3.98	0.85	มาก	10
37. ผู้บริหาร ส่งเสริมให้ครูใช้ผลงานการวิจัยเพื่อเลื่อนวิทยฐานะให้สูงขึ้น	4.17	0.81	มาก	1
38. ผู้บริหาร นำผลงานการวิจัยในชั้นเรียนเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาความดีความชอบของครู	4.04	0.88	มาก	5
รวมเฉลี่ย	4.03	0.77	มาก	

จากตาราง 4.11 พบว่า การสร้างขวัญและกำลังใจ ตามความคิดเห็นของครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อ 37 ผู้บริหาร ส่งเสริมให้ครูใช้ผลงานการวิจัยเพื่อเลื่อนวิทยฐานะให้สูงขึ้น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.17$) รองลงมา คือ ข้อ 29 ผู้บริหาร ยกย่อง เชิดชูเกียรติครูที่ปฏิบัติการทำวิจัยในชั้นเรียนดีเด่น ($\bar{X} = 4.08$) ส่วนข้อ 30 ผู้บริหาร สนับสนุนให้มีการจัดประกวดแข่งขันด้านการวิจัยในชั้นเรียนที่หลากหลาย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.91$)

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการและการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ปรากฏผลดังตาราง 4.12 - 4.13

ตาราง 4.12 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการ

ภาวะผู้นำทางวิชาการ	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	ความถี่ (n=49)	ร้อยละ
1. ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ทางวิชาการ	1. ผู้บริหารมีการกำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนและนำมาปฏิบัติได้	8	16.33
	2. มีคณะกรรมการกำหนดวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาให้คำปรึกษาในการทำงาน	3	6.12
	3. ผู้บริหาร คณะครู ชุมชน ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์	2	4.08
2. ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร	4. ควรแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบงานบริหารหลักสูตร วิเคราะห์และจัดทำหลักสูตร	5	10.20
	5. ผู้บริหารมีการวางแผน จัดทำ ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	3	6.12
	6. ผู้บริหารควรมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง	2	4.08
3. ด้านการจัดการเรียนการสอน	7. ผู้บริหารควรส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของครู โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและลงมือปฏิบัติจริง	7	14.29
	8. ผู้บริหารควรจัดครูรับผิดชอบตามความเหมาะสมครบทุกชั้นจัดการเรียนการสอนตามความสามารถและความถนัดตามระดับชั้นที่ทำการสอน	5	10.21
	9. ผู้บริหารควรมีการนิเทศ ติดตามการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	2	4.08
	10. ผู้บริหารควรมีการกำหนดให้ครูใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน	1	2.04

ตาราง 4.12 (ต่อ)

ภาวะผู้นำทาง วิชาการ	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	ความถี่ (n=49)	ร้อยละ
4. ด้านการสร้าง บรรยากาศ การเรียนรู้	11. ผู้บริหารควรส่งเสริมการสร้างบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้ที่หลากหลายโดยยึดนักเรียนให้มีความสุขต่อการเรียนรู้ และจัดมุมความรู้ในห้องเรียน	10	20.41
	12. ผู้บริหารควรให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการสร้างแหล่งเรียนรู้ที่ใกล้ตัวทั้งในสถานศึกษาและในชุมชน	1	2.04

จากตาราง 4.12 พบว่า ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการ ตามความคิดเห็นของครู มีจำนวน 12 ประเด็น เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอน มีข้อเสนอแนะสูงสุด จำนวน 4 ประเด็น รองลงมา คือ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ทางวิชาการ และด้านการบริหารจัดการหลักสูตร จำนวน 3 ประเด็น ส่วนด้านการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ มีจำนวนประเด็นน้อยที่สุด คือ จำนวน 2 ประเด็น เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ข้อ 11 ผู้บริหารควรส่งเสริมการสร้างบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้ที่หลากหลายโดยยึดนักเรียนให้มีความสุขต่อการเรียนรู้ และจัดมุมความรู้ในห้องเรียน มีความถี่สูงสุด ร้อยละ 20.41 รองลงมา คือ ข้อ 1 ผู้บริหารมีการกำหนดวิสัยทัศน์ ที่ชัดเจนและนำมาปฏิบัติได้ ร้อยละ 16.33 ส่วนข้อ 10 ผู้บริหารควรมีการกำหนดให้ครูใช้สื่อ เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน และข้อ 12 ผู้บริหารควรให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการสร้างแหล่งเรียนรู้ที่ใกล้ตัวทั้งในสถานศึกษาและในชุมชน มีความถี่ต่ำสุด ร้อยละ 2.04

ตาราง 4.13 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน

การส่งเสริมการวิจัย ในชั้นเรียน	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	ความถี่ (n=52)	ร้อยละ
1. ด้านการจัดให้มี คณะกรรมการ วิจัยในชั้นเรียน	1. จัดให้มีคณะกรรมการวิจัยในสถานศึกษาให้ชัดเจน	6	11.54
	2. จัดหาผู้เชี่ยวชาญ ผู้มีความรู้และคุณสมบัติที่เหมาะสมหรือจากหน่วยงานอื่น	3	5.77
	3. ผู้บริหารสนับสนุนให้ศึกษาหาความรู้อบรมศึกษาดูงาน มีวิทยากรให้ความรู้การทำวิจัยในชั้นเรียน	8	15.38
2. ด้านการส่งเสริม ให้ความรู้ครู ทำวิจัยในชั้นเรียน	4. มีการจัดทำวิจัยหน้าเดียวอย่างน้อย ปีการศึกษาละ 1 เรื่อง ทุกปี	3	5.77
	5. ส่งเสริมให้ครูทำการวิจัยในชั้นเรียนใช้ในการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอน	2	3.85
	6. ผู้บริหารมีการนิเทศ ติดตามการทำวิจัยอย่างต่อเนื่อง	2	3.85
	7. มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การทำวิจัยกับผู้เชี่ยวชาญเพื่อนร่วมงานและเพื่อความก้าวหน้าในวิชาชีพ	1	1.92
3. ด้านการ สนับสนุน ด้านงบประมาณ	8. ผู้บริหารสนับสนุนงบประมาณด้านการวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ให้มากขึ้น	9	17.31
	9. กำหนดงบประมาณระบุในแผนปฏิบัติการของโรงเรียน	2	3.85
4. ด้านการ สร้างขวัญ และกำลังใจ	10. ผู้บริหารสร้างแรงจูงใจ เป็นกันเองยกย่องชมเชย มอบเกียรติบัตร สร้างขวัญกำลังใจ	12	23.08
	11. ครูได้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัยเพื่อเลื่อนวิทยฐานะและเพิ่มความก้าวหน้าทางวิชาชีพ	3	5.77
	12. มีการเผยแพร่ผลงานครู ประกวดงานวิจัยในชั้นเรียนและระดับกลุ่มโรงเรียน	1	1.92

จากตาราง 4.13 พบว่า ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการส่งเสริมการวิจัย
ในชั้นเรียน ของครู มีจำนวน 12 ประเด็น เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการส่งเสริม
ให้ความรู้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน มีข้อเสนอแนะสูงสุด คือ จำนวน 4 ประเด็น รองลงมา คือ ด้านการ
จัดให้มีคณะกรรมการวิจัยในชั้นเรียนและด้านการสร้างขวัญและกำลังใจ จำนวน 3 ประเด็น
ส่วนด้านการสนับสนุนด้านงบประมาณ มีจำนวนประเด็นน้อยที่สุด คือ 2 ประเด็น และเมื่อพิจารณา
เป็นรายประเด็น พบว่า ข้อ 10 ผู้บริหารสร้างแรงจูงใจ เป็นกันเอง ยกย่อง ชมเชย มอบเกียรติบัตร
สร้างขวัญกำลังใจ มีความถี่สูงสุด ร้อยละ 23.08 รองลงมา คือ ข้อ 8 ผู้บริหารสนับสนุนงบประมาณ
ด้านการวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ให้มากขึ้น ร้อยละ 17.31 ส่วนข้อ 7 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
การทำวิจัยกับผู้เชี่ยวชาญและเพื่อนร่วมงานและเพื่อความก้าวหน้าในวิชาชีพ และข้อ 12 มีการ
เผยแพร่ผลงานครูประกวดงานวิจัยในชั้นเรียนและระดับกลุ่ม โรงเรียน มีความถี่ต่ำสุด ร้อยละ 1.92

ตอนที่ 5 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการส่งเสริมการวิจัย
ในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1
ปรากฏผลดังตาราง 4.14 ดังต่อไปนี้

ตาราง 4.14 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการส่งเสริมการวิจัย
ในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
บุรีรัมย์ เขต 1

การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน		ภาวะผู้นำทางวิชาการ				รวม
		1. ด้านการกำหนด วิสัยทัศน์ทางวิชาการ	2. ด้านการบริหาร จัดการหลักสูตร	3. ด้านการจัดการเรียน การสอน	4. ด้านการสร้าง บรรยากาศการเรียนรู้	
		X_1	X_2	X_3	X_4	
1. ด้านการจัดให้มีคณะกรรมการ วิจัยในชั้นเรียน	Y_1	.658**	.674**	.712**	.676**	.727**
2. ด้านการส่งเสริมให้ความรู้ ครูทำวิจัยในชั้นเรียน	Y_2	.655**	.683**	.727**	.708**	.743**
3. ด้านการสนับสนุน ด้านงบประมาณ	Y_3	.512**	.586**	.567**	.564**	.592**
4. ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจ	Y_4	.642**	.668**	.720**	.703**	.730**
รวม	Y_t	.667**	.697**	.733**	.855**	.749**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4.14 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการ (X) กับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน (Y) ในภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างสูง ($r_{XY} = .749$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กันทางบวกทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เช่นเดียวกัน โดยมีค่าความสัมพันธ์ระดับสูงมาก 1 คู่ ได้แก่ การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนกับภาวะผู้นำทางวิชาการในการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ ($r_{XY} = .855$) มีค่าความสัมพันธ์ระดับค่อนข้างสูง 6 คู่ ได้แก่ การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนกับภาวะผู้นำทางวิชาการในการกำหนดวิสัยทัศน์ทางวิชาการ ($r_{XY} = .667$) การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนกับภาวะผู้นำทางวิชาการในการจัดการหลักสูตร ($r_{XY} = .697$) การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนกับภาวะผู้นำทางวิชาการในการจัดการเรียนการสอน ($r_{XY} = .733$) ภาวะผู้นำทางวิชาการกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนในการจัดให้มีคณะกรรมการวิจัยในชั้นเรียน ($r_{XY} = .727$) ภาวะผู้นำทางวิชาการกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนในการส่งเสริมให้ความรู้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน ($r_{XY} = .743$) และภาวะผู้นำทางวิชาการกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนในการสร้างขวัญและกำลังใจ ($r_{XY} = .730$) และมีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง จำนวน 1 คู่ คือ ภาวะผู้นำทางวิชาการกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนในการสนับสนุนด้านงบประมาณ ($r_{XY} = .592$)

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการในการกำหนดวิสัยทัศน์ทางวิชาการ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน โดยด้านที่มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุด ได้แก่ การจัดให้มีคณะกรรมการวิจัยในชั้นเรียน มีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างสูง ($r_{XY} = .658$) รองลงมา ได้แก่ การส่งเสริมให้ความรู้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน มีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างสูง ($r_{XY} = .655$) การสร้างขวัญและกำลังใจ มีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างสูง ($r_{XY} = .642$) และการสนับสนุนด้านงบประมาณ มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง ($r_{XY} = .512$) ตามลำดับ

ภาวะผู้นำทางวิชาการในการจัดการหลักสูตร มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน โดยด้านที่มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุด ได้แก่ การส่งเสริมให้ความรู้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน มีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างสูง ($r_{XY} = .683$) รองลงมา ได้แก่ การจัดให้มีคณะกรรมการวิจัยในชั้นเรียน มีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างสูง ($r_{XY} = .674$) การสร้างขวัญและกำลังใจ มีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างสูง ($r_{XY} = .668$) และการสนับสนุนด้านงบประมาณ มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง ($r_{XY} = .586$) ตามลำดับ

ภาวะผู้นำทางวิชาการในการจัดการเรียนการสอน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน โดยด้านที่มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุด ได้แก่ การส่งเสริมให้ความรู้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน มีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างสูง ($r_{XY} = .727$) รองลงมา ได้แก่ การสร้างขวัญและกำลังใจ มีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างสูง ($r_{XY} = .720$) การจัดให้มีคณะกรรมการวิจัยในชั้นเรียน มีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างสูง ($r_{XY} = .712$) และการรายงานผลการประเมินตนเอง มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง ($r_{XY} = .567$) ตามลำดับ

ภาวะผู้นำทางวิชาการในการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน โดยด้านที่มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุด ได้แก่ การส่งเสริมให้ความรู้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน มีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างสูง ($r_{XY} = .708$) รองลงมา ได้แก่ การสร้างขวัญและกำลังใจ มีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างสูง ($r_{XY} = .703$) การจัดให้มีคณะกรรมการวิจัยในชั้นเรียน มีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างสูง ($r_{XY} = .676$) และการสนับสนุนด้านงบประมาณ มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง ($r_{XY} = .564$) ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการส่งเสริมการวิจัย
ในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1
ผู้วิจัยได้สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ
  - 6.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้
  - 6.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1
2. เพื่อศึกษาการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

สมมติฐานของการวิจัย

ภาวะผู้นำทางวิชาการมีความสัมพันธ์กับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรเป็นครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ปีการศึกษา 2561 โดยกลุ่มตัวอย่างได้จากการกำหนดตามตาราง เครจซี่ และมอร์แกน จำนวน 322 คน แล้วทำการสุ่มแบบชั้นภูมิตามขนาดโรงเรียน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการและการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน มี 3 ตอน คือ 1) สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ 2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการและการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และ 3) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมมีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด โดยแบบสอบถามผ่านการตรวจสอบคุณภาพ มีค่า IOC เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ และมีค่าความเชื่อมั่นรวมทั้งฉบับ เท่ากับ 0.989

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลจากครู ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และขอรับแบบสอบถามด้วยตนเองภายในเวลาที่กำหนด กรณีมีแบบสอบถามที่ไม่ได้รับคืนผู้วิจัยจะดำเนินการติดตามด้วยตนเอง โดยส่งแบบสอบถามไป จำนวน 322 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามคืนทั้งหมด 322 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้การประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับประสบการณ์การทำงาน และขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่และร้อยละ เสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบความเรียง

4.2 ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการ และการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ตามความคิดเห็นของครู ด้วยการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และจัดอันดับข้อมูลเป็นตารางประกอบความเรียง

4.3 ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ตามความคิดเห็นของครู ด้วยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) โดยกำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 สรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ตามความคิดเห็นของครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ทางวิชาการ และด้านการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ส่วนด้านการบริหารจัดการหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด
2. การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ตามความคิดเห็นของครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านการส่งเสริมให้ความรู้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจ ส่วนด้านการสนับสนุนด้านงบประมาณ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด
3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ตามความคิดเห็นของครู ในภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กันระดับค่อนข้างสูง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้น การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนกับภาวะผู้นำทางวิชาการในการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ มีความสัมพันธ์กันระดับสูงมาก ส่วนภาวะผู้นำทางวิชาการกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนในการสนับสนุนด้านงบประมาณ มีความสัมพันธ์กันระดับปานกลาง

อภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ตามความคิดเห็นของครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสำคัญอย่างยิ่งต่อคุณภาพทางการศึกษา

การจัดการเรียนการสอนของครู ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน และระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานภายในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์ มีการเตรียมการ วางแผนในการปฏิบัติงาน นิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล ให้ความช่วยเหลือและพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนให้ประสิทธิผลของสถานศึกษาที่มีคุณภาพนั้น ผู้บริหารเป็นผู้นำสูงสุดของสถานศึกษา และเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการศึกษาในสถานศึกษา เป็นผู้นำทางวิชาการที่เข้มแข็ง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ผลงานชิ้นใหม่ ๆ ขึ้นมาและเป็นผู้กำหนดทิศทางรวมทั้งการออกแบบองค์กรให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา เปิดโอกาสให้หน่วยงานภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกับครูช่วยพัฒนาและเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เพื่อให้สถานศึกษามีคุณภาพทางการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัญธร เลิศนา (2556 : 100 - 101) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 5 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 5 โดยรวม อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัจฉรา สอนชา (2556 : 69 - 70) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ผกากรอง ศรีประไพ (2558 : 134 - 138) ได้ศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัญญภัทร์ เลาชนั่ง (2558 : 67 - 68) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีอยุธยา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สายฝน ชันแก้ว (2559 : 88) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการส่งเสริมการทำงานวิจัยในชั้นเรียน ผลการวิจัยพบว่า ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการในการกำหนดวิสัยทัศน์ทางวิชาการ และการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด อาจเนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดวิสัยทัศน์ในการมุ่งพัฒนาสถานศึกษา มีกระบวนการวางแผนในการ

ดำเนินงานอย่างเป็นระบบ รู้จักนำแผนงานที่กำหนดมาร่วมกันปฏิบัติตามแผนงานและทำงานกันเป็นทีม โดยมีการเตรียมการ ประสานงาน สนับสนุนทรัพยากร มีการพัฒนาสถานศึกษาทุกทาง ให้ดีขึ้นอย่างเป็นระบบ มีการแบ่งหน้าที่กันรับผิดชอบงานตามภาระงาน ตามความสามารถและความเหมาะสมของแต่ละบุคคล ทำให้การทำงานประสบผลสำเร็จได้ตามเป้าหมายของสถานศึกษา อีกทั้งยังมีการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อการพัฒนาการของนักเรียน เอื้อต่อการเรียนรู้และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน มีการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้นักเรียนมีความปลอดภัย ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู เพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ไพเราะ พัดดาสิงห์ (2554 : 15 - 17) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดบรรยากาศในโรงเรียน และด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วันเพ็ญ มีชัย (2554 : 95 - 100) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น พบว่าผู้บริหารโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น มีภาวะผู้นำทางวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ด้านการบริหารจัดการเรียนการสอน ด้านการส่งเสริมบรรยากาศวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ โอดอนเนลและไวท์ (O' Donnel & White. 2005 : 56 - 71) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน พบว่า ครูรับรู้ว่าการตัดสินใจของผู้บริหาร โรงเรียนที่เน้นพัฒนาบรรยากาศการเรียนรู้ของโรงเรียนเป็นตัวชี้ให้เห็นผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน นอกจากนั้นยังพบว่า ผู้บริหาร โรงเรียนที่มีฐานะทางสังคมดี เชื่อว่าแสดงพฤติกรรมสัมพันธ์กับพันธกิจของ โรงเรียนจะเป็น โรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่า และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยามาเดะ (Yamada. 2000 : A) ได้ศึกษาถึงความรับผิดชอบและสมรรถภาพในการเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาประถมศึกษา เมืองเฟส โนรัฐแคลิฟอร์เนีย พบว่า ความรับผิดชอบของผู้บริหารสถานศึกษาขึ้นอยู่กับ 1) เตรียมการในด้านการศึกษา 2) ประสิทธิภาพในการบริหาร 3) เพศ 4) จำนวนครั้งในการนิเทศผู้ร่วมงาน 5) ขนาดของสถานศึกษาในการศึกษา ส่วนสมรรถภาพของผู้บริหารในการเป็นผู้นำทางวิชาการขึ้นอยู่กับ 1) เพศ 2) การเตรียมการในด้านการศึกษา 3) ประสิทธิภาพในการบริหาร 4) จำนวนครั้งในการนิเทศผู้ร่วมงาน และ 5) ขนาดของสถานศึกษาในการศึกษา พบว่า มหาวิทยาลัยและสถานศึกษา

ในเขตพื้นที่การศึกษา ควรจะได้มีโปรแกรมการฝึกอบรมผู้บริหารสถานศึกษาในขอบข่ายของภาวะผู้นำทางวิชาการ ซึ่งสามารถตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตรและเป็นผู้นำทางวิชาการแก่ครูผู้สอนได้ รวมทั้งสามารถประเมินผลเพื่อช่วยเหลือคณะครูในฐานะผู้นำทางวิชาการที่มีประสิทธิภาพ จากที่กล่าวมาเป็นประสิทธิภาพของผู้บริหาร

2. การศึกษาการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ตามความคิดเห็นของครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$) อาจเนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งเป็นการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปัจจุบันของสถานศึกษา มีการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง เปิดโอกาสให้ครูได้สร้างองค์ความรู้ มีทักษะการทำวิจัย ปรับเปลี่ยนเทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู และตระหนักถึงความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียนต่อการเรียนการสอน สร้างนวัตกรรมที่แปลกใหม่ที่มีคุณภาพ มาใช้ในการแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนและเพิ่มผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียน สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ ช่วยพัฒนาตนเองด้านวิชาชีพให้เกิดการพัฒนาที่ต่อเนื่อง และเกิดการเปลี่ยนแปลงผ่านกระบวนการวิจัยในที่ทำงาน ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อองค์กร เนื่องจากนำไปสู่การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติและการแก้ปัญหา เป็นการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของผู้ปฏิบัติในการวิจัย ทำให้กระบวนการวิจัยเกิดการยอมรับในความรู้ของผู้ปฏิบัติ ช่วยตรวจสอบวิธีการทำงานของครูที่มีประสิทธิผล ทำให้ครูเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีการส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาได้ปฏิบัติหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอน มีการปรับปรุงพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาและเพื่อให้สถานศึกษาที่มีคุณภาพที่สูงขึ้น ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุวรรณดี ตามชู (2554 : 62) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหาร ในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนในอำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา พบว่า บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนในอำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัจฉรา สอนชา (2556 : 69 - 70) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี ผลการวิจัยพบว่า การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชฎญาภัทร์ เลาชนั่ง (2558 : 67 - 68) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ

นิรันดร์ คงพันธุ์ (2559 : 75 - 76) ได้ศึกษาสภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ สายฝน ชันแก้ว (2559 : 88) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการส่งเสริมการทำงานวิจัยในชั้นเรียน ผลการวิจัยพบว่า การส่งเสริมการทำงานวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เจนจิรา ชีรวีโรจน์ (2560 : 71 - 73) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนด้านการส่งเสริมให้ความรู้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด อาจเนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษาเห็นความสำคัญในการบริหารงานในสถานศึกษาโดยเฉพาะในด้านการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อแก้ปัญหาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีการส่งเสริมให้ความรู้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน ทั้งศึกษาด้วยตนเอง ศึกษาดูงาน เชิญวิทยากรมาให้ความรู้ด้านการวิจัยในชั้นเรียน ให้ครูได้ปรับปรุงคุณภาพการวิจัยของครู สนับสนุนให้ทำการทดลองวิจัย การสอน โดยใช้วัสดุ อุปกรณ์ วิธีการใหม่ ๆ ให้ครูได้พบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ ฝึกการบรรยายในกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในระดับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่น สนับสนุนให้ครูได้เผยแพร่ผลงานประสบการณ์หรือจัดให้ทำงานในด้านที่มีความสามารถหรือความสนใจเป็นพิเศษ ผู้บริหารสถานศึกษาทราบถึงวิธีที่ดีที่สุดตามเป้าหมายของสถานศึกษาและเลือกวิธีที่ดีที่สุดสำหรับนักเรียน และให้ครูนำผลการวิจัยในชั้นเรียนมาใช้ในการแก้ไขปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพเราะ พัดดาสิงห์ (2554 : 15 - 17) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมาก ไปหาน้อย คือ ด้านการยกย่องเชิดชูครูทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการส่งเสริมการนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าตำแหน่งหน้าที่การงานของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน และด้านการส่งเสริมให้ความรู้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ

สะอาด สุวรรณสิทธิ์ (2557 : 63 - 64) ได้ศึกษาความพร้อมด้านการวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี ผลการวิจัยพบว่าความพร้อมด้านการวิจัยในชั้นเรียนของครู ในภาพรวมครูมีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ครูมีความพร้อมด้านความรู้ความเข้าใจด้านการวิจัยในชั้นเรียน และด้านเทคนิคในด้านการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัญญาภัทร์ เลาธนัง (2558 : 67 - 68) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด คือ ด้านการยกย่องเชิดชูครูทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการส่งเสริมให้ความรู้ครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการส่งเสริมให้ครูนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ด้านการส่งเสริมให้ครูทำการวิจัยในชั้นเรียน และด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงานของครูผู้วิจัยในชั้นเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สายฝน ชันแก้ว (2559 : 88) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการส่งเสริมการทำงานวิจัยในชั้นเรียน ผลการวิจัย พบว่า การส่งเสริมการทำงานวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยกำหนดให้การทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นนโยบายของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ให้การสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู สอดคล้องกับงานวิจัยของ มิกกูซซี่ (Migucci. 2004 : A) ได้ศึกษาเรื่องการประเมิน โครงการวิจัยเชิงปฏิบัติการที่มีต่อการพัฒนาวิชาชีพครูภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา พบว่า ผู้บริหารการศึกษาสามารถส่งเสริมการสร้างความรู้ความเข้าใจในการสอนด้วยกระบวนการวิจัยการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมเกี่ยวกับเทคนิคการสอนใหม่ การสอน โดยเน้นกระบวนการกลุ่ม บทบาทสมมติ และการแสดงละครทำให้การพัฒนาการเรียนการสอนประสบผลสำเร็จรวมทั้งปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนด้วยการวิจัยเพื่อแก้ไขส่วนที่ประสบปัญหา การนิเทศติดตามของฝ่ายบริหารและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูกับผู้เชี่ยวชาญ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ บาร์นาร์ด (Barnard. 2005 : 2563 - A) ได้ศึกษาความเข้าใจของครูเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อพัฒนาบุคลากรใน โรงเรียนรัฐบาลระดับประถมศึกษาในเขตท้องถิ่นของ Northeast Tennessee การทำวิจัยช่วยให้เกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้งซึ่งต่อการพัฒนาบุคลากรภายในองค์กร ซึ่งบุคลากรในองค์กรจะมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน เกิดผลสัมฤทธิ์ที่รวดเร็วแก่กระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน โดยใช้วิธีสัมภาษณ์จากครูที่มีประสบการณ์มานาน ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้ได้รับความร่วมมือจากคนในองค์กรเป็นอย่างดี ซึ่งผลการวิจัยสามารถใช้ในการประเมิน โปรแกรมพัฒนาบุคลากรในองค์กรของพวกเขาที่มีต่อการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน
 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ตามความ
 คิดเห็นของครู พบว่า โดยรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
 ในระดับค่อนข้างสูง อาจเนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีความรู้
 ความสามารถในการบริหารงานวิชาการ มีวิสัยทัศน์ในการพัฒนา ให้ความสำคัญในการส่งเสริม
 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ มีการส่งเสริมการจัดแหล่งเรียนรู้
 สร้างบรรยากาศที่พัฒนาและเอื้อต่อการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความสามารถในการ
 บริหารงาน ปรับเปลี่ยนและพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ การดำเนินงานของสถานศึกษา โดยเฉพาะ
 เป็นการในการส่งเสริมการเรียนการสอนและนำวิจัยในชั้นเรียนมาใช้ในการพัฒนา ปรับปรุง
 ซึ่งเป็นงานหลักและเป็นการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ดังนั้น ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร
 สถานศึกษา มีความสำคัญต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน พัฒนาความสามารถของครูในการ
 แก้ไขปัญหาการจัดการเรียนการสอนของครู ให้ครูมีนวัตกรรมและเทคนิควิธีการจัดกิจกรรมการ
 เรียนการสอน โดยใช้การวิจัยในชั้นเรียนมาแก้ปัญหาคือคุณภาพผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น
 ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับ ไพเราะ พัดตาสิงห์ (2554 : 15 -17) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการศึกษา
 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหาร
 สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง พบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการ
 กับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันค่อนข้างสูง
 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธัญญลักษณ์ ผาภูมิ (2559 : 81 - 82) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง
 ภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผล
 การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด
 เขต 1 มีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังสอดคล้อง
 กับผลการวิจัยของ สายฝน ชันแก้ว (2559 : 88) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นผู้นำ
 ทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการส่งเสริมการทำงานวิจัยในชั้นเรียน พบว่า ผลการหา
 ความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการส่งเสริมการทำงาน
 วิจัยในชั้นเรียน โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการส่งเสริมการทำงานวิจัยในชั้นเรียน โดยมี
 ระดับความสัมพันธ์ค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์เป็นรายด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กันทางบวก
 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน อาจเนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำ
 ทางวิชาการในระดับมากจึงส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนก็อยู่ในระดับมากด้วย อาจเนื่องจาก

ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการในระดับมาก การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนก็อยู่ในระดับมากด้วย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำ โดยเฉพาะในด้านวิชาการมีส่วนสำคัญต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารสถานศึกษามีการมุ่งเน้นการพัฒนางานวิชาการในด้านการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ มีการพัฒนาและสร้างแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ บรรยากาศร่มรื่น สะอาดสวยงามมีความปลอดภัย น่าดู น่าอยู่ น่าเรียน มีระบบการบริหารจัดการดูแลในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งเอื้อต่อการเรียนรู้และส่งผลต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนซึ่งเป็นวิธีการหนึ่งในการพัฒนาทางวิชาการของสถานศึกษา ให้บรรลุเป้าหมายและมีประสิทธิภาพให้สถานศึกษามีคุณภาพอีกด้วย สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อัจฉรา สอนชา (2556 : 69 - 70) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมมีความสัมพันธ์กันในทางบวกในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความสัมพันธ์ ในทางบวกในระดับต่ำถึงระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธัญญลักษณ์ ผาภูมิ (2559 : 81 - 82) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 มีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สายฝน ชันแก้ว (2559 : 88) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการส่งเสริมการทำงานวิจัยในชั้นเรียน ผลการวิจัย พบว่า ผลการหาความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการส่งเสริมการทำงานวิจัยในชั้นเรียน พบว่า ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการส่งเสริมการทำงานวิจัยในชั้นเรียน โดยมีระดับความสัมพันธ์ค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการกำหนดภารกิจของสถานศึกษา ด้านการจัดการด้านการเรียนการสอน และด้านการเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการส่งเสริมการทำงานวิจัยในชั้นเรียน โดยมีระดับความสัมพันธ์ปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

เมื่อสร้างภาวะผู้นำทางวิชาการสูงขึ้น ก็จะส่งผลต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ทำให้ครูมีการทำวิจัยมากขึ้น อันจะส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียน ดังนั้น การเตรียมบุคคลเข้าสู่ผู้บริหาร ควรมีการสร้างพฤติกรรมดังกล่าวให้กับผู้บริหาร ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยในการนำไปใช้ ดังนี้

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการในการบริหารจัดการหลักสูตร เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ซึ่งการบริหารจัดการหลักสูตร เป็นแนวทางที่จัดประสบการณ์ทั้งหมดเพื่อพัฒนาให้นักเรียนมีทักษะ มีความรู้ความสามารถ โดยส่งเสริมให้แต่ละบุคคลพัฒนาไปสู่ศักยภาพสูงสุดของตน รวมถึงประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้เพื่อช่วยให้นักเรียนนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติได้ ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ด้วยตนเอง รู้จักตนเอง มีชีวิตอยู่ในโรงเรียน ชุมชน สังคมและโลกอย่างมีความสุข ภาวะผู้นำทางวิชาการในการบริหารจัดการหลักสูตร ควรมีขั้นตอน ดังนี้

1.1 วิเคราะห์เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกรอบสาระการเรียนรู้ที่พัฒนาโดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

1.2 ศึกษาศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและภูมิภาค ตลอดจนข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการของสังคม ชุมชน และท้องถิ่น

1.3 วิเคราะห์สภาพแวดล้อมและประเมินสถานภาพสถานศึกษา เพื่อร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย รวมทั้งคณะกรรมการสถานศึกษา

1.4 ศึกษามาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.5 จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการและกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ปฏิบัติงานตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.6 ขอความเห็นชอบใช้หลักสูตรสถานศึกษาจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.7 บริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาตามแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยจัดสาระการเรียนรู้ กำหนดรหัสวิชา กำหนดระดับผลการเรียน

1.8 บูรณาการภายในและระหว่างสาระการเรียนรู้ การบูรณาการเฉพาะเรื่องตาม ลักษณะสาระการเรียนรู้ การบูรณาการที่สอดคล้องกับวิถีของผู้เรียน

1.9 ประเมินผลการใช้หลักสูตรและปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น ซึ่งในการดำเนินการดังกล่าวนี้ การบริหารจัดการหลักสูตร ผู้บริหารต้องมี การประสานงานและกำหนดตัวบุคคลในด้านการใช้หลักสูตรอย่างชัดเจน นำไปปฏิบัติให้เกิดผลตาม วัตถุประสงค์ของหลักสูตร เพื่อเป็นข้อมูลด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ประกอบการ ตัดสินใจในการนำหลักสูตรไปใช้ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู ให้สอดคล้องกับ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

2. การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนในการสนับสนุนด้านงบประมาณ เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ย ต่ำสุด ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการดำเนินงาน ดังนี้

2.1 สนับสนุนด้านทุนการทำวิจัย

2.2 สนับสนุนทุนสำหรับเผยแพร่งานวิจัย

2.3 จัดหาทุน เพื่อจัดซื้อหนังสือเอกสาร ตำราสำหรับสนับสนุนงานวิจัย

ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนงบประมาณในการทำวิจัยในชั้นเรียนจัดให้มี การดำเนินงานบริหารงานด้านงบประมาณ สนับสนุนด้านทุนการทำวิจัย สนับสนุนทุนสำหรับ เผยแพร่งานวิจัย จัดหาทุน เพื่อจัดซื้อหนังสือเอกสาร ตำราสำหรับสนับสนุนงานวิจัยเพื่อให้ผลงาน ของครูเป็นที่ยอมรับจากการทำงานวิจัยในชั้นเรียน เปิดโอกาสให้ครูปรึกษาหารือวิธีการแก้ปัญหา การบริหารงานงบประมาณในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนในสถานศึกษาอย่างมีคุณภาพ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนในการ สนับสนุนด้านงบประมาณ มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง สถานศึกษาควรดำเนินการดังนี้

3.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นแบบอย่างที่ดีในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน

3.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน เพิ่มวัสดุอุปกรณ์

ในการอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานวิจัยในชั้นเรียนจนประสบความสำเร็จ

3.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนงบประมาณ และเปิดโอกาสให้ครู ปรึกษาหารือวิธีการแก้ปัญหา เพื่อให้ผลงานของครูเป็นที่ยอมรับจากการทำงานวิจัยในชั้นเรียน

3.4 ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนงบประมาณให้ครูผลิตสื่อเพื่อนำไปใช้ในการ พัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน

ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความเป็นผู้นำและแบบอย่างที่ดีในการบริหารงาน วิชาการและส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน โดยเฉพาะการสนับสนุนด้านงบประมาณในการวิจัยเป็น ส่วนหนึ่งที่มีความจำเป็นในการปฏิบัติงานวิจัยในชั้นเรียนให้ประสบผลสำเร็จ ทำให้ครูมีการทำวิจัย

มากขึ้น และนำผลการวิจัยในชั้นเรียนมาแก้ไข ปรับปรุง พัฒนานักเรียนให้มีผลการเรียนที่สูงขึ้น
อันจะส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียนและคุณภาพของสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการส่งเสริมการบริหารงานงบประมาณของผู้บริหาร
สถานศึกษา ในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของครู
2. ควรศึกษารูปแบบการบริหารครูและบุคลากรในการส่งเสริมการทำวิจัย
ในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา
3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงาน
การศึกษาขั้นพื้นฐาน

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมล ภูประเสริฐ. (2555). การบริหารวิชาการสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : เสริมสินพีรเพรสซีสเต็ม.
- กมลวรรณ ชรรมรัตน์. (2560). บทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
(การบริหารการศึกษา). บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- กรมวิชาการ. (2542). วิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
_____. (2544). การพัฒนากระบวนการสอนด้วยกระบวนการวิจัย. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2545). การวิจัยเพื่อการพัฒนาการเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรองทอง จิระเชชากุล. (2550). คู่มือการนิเทศภายในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : ชารอักษร.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3)
พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ : พรินทวานกราฟฟิค.
- _____. (2554). แนวทางการวิจัยและส่งเสริมการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ :
กองการวิจัยทางการศึกษา.
- เกษม วัฒนชัย. (2555). การปฏิรูปการศึกษาไทย. กรุงเทพฯ : 21 เซ็นจูรี่.
- เกรียงศักดิ์ เขียวยิ่ง. (2543). การบริหารทรัพยากรมนุษย์. พิมพ์ครั้งที่ 2. ขอนแก่น :
คลังนานาวิทยา.
- ไกศย์ภู เปตรินทร์. (2552). การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำทางวิชาการสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิตขอนแก่น :
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- จรัส สว่างทัฬห. (2557). การทำวิจัยในชั้นเรียน. บุรีรัมย์ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- จรัส อติวิทยากรณ์. (2554). หลักการและทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. สงขลา :
เทมการพิมพ์.
- จอมพงศ์ มงคลวนิช. (2556). การบริหารองค์การและบุคลากรทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- จักรกฤษ วงษ์ชาติ. (2551). การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียน
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา).
สกลนคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- เจนจิรา ชีรวีโรจน์. (2560). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน
โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3. วิทยานิพนธ์
ค.ม. (การบริหารการศึกษา). บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ชาญชัย อาจินสมาจาร. (2550). ทักษะภาวะผู้นำ. กรุงเทพฯ : มัลติมีเดียอินเตอร์เนชันเทคโนโลยี.
_____. (2557). ผู้นำการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- ชูชัย สมितिไกร. (2554). การฝึกอบรมบุคลากร. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- ดาวรุ่ง ชะระอำ. (2550). การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏ
สวนดุสิต.
- ทิตนา แจมมณี. (2552). ศาสตร์ การสอน องค์ความรู้ เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มี
ประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ : ด้านสุทธาการพิมพ์.
- ธัญญลักษณ์ ผาภูมิ. (2559). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผล
การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ร้อยเอ็ด เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ธัญญาภัทร์ เลาชนั่ง. (2558) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการส่งเสริมการวิจัย
ในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
พระนครศรีอยุธยา เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). ปทุมธานี :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.
- ธัญธร เลิศนา. (2556). การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา
ขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษานครราชสีมา เขต 5. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
(การบริหารการศึกษา). นครราชสีมา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครราชสีมา.
- ธีระ รุญเจริญ. (2550ก). ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา.
พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง.
_____. (2550ข). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่เกี่ยวกับการส่งเสริมการทำวิจัย
ในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง.

- ธีระ รุญเจริญ. (2553). **ความเป็นมืออาชีพในการบริหารจัดการศึกษาปฏิรูปการศึกษา**
(ฉบับปรับปรุง) เพื่อปฏิรูปสอง และประเมินภายนอกกรอบสาม. กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง.
- ธีระวุฒิ เอกะกุล. (2551). **การวิจัยปฏิบัติการ**. พิมพ์ครั้งที่ 2. อุบลราชธานี :
ยงสวัสดิ์อินเตอร์กรุ๊ป.
- _____. (2552). **การวิจัยปฏิบัติการ**. พิมพ์ครั้งที่ 2. อุบลราชธานี : ยงสวัสดิ์อินเตอร์กรุ๊ป.
- นฤมล เนียมหอม. (2558). **ลักษณะสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิภา ศรีไพโรจน์. (2544). **หลักการวิจัยในสถานศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ศึกษาพร.
- นิรันดร์ คงทันดี. (2559). **สภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหาร
การศึกษา). บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- บัญชา อิงสกุล. (2540). “บทบาทของผู้บริหารที่มีต่อการส่งเสริมการวิจัยในโรงเรียน”,
วารสารพัฒนาหลักสูตร. 15 (125) : 39.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). **การวิจัยสำหรับครู**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2554). **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บุญเลี้ยง ทุมทอง. (2553). **การพัฒนาหลักสูตร**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- ประภาพรรณ เส็งวงศ์. (2550). **การพัฒนาวัตกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการวิจัยในชั้นเรียน**.
พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- ประวิต เอรารรณ์. (2554). **การวิจัยในชั้นเรียน**. กรุงเทพฯ : ดอกหญ้าวิชาการ.
- ประสาธน์ เนื่องเฉลิม. (2556). **วิจัยการเรียนการสอน**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. (2555). **ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์**.
พิมพ์ครั้งที่ 10. บุรีรัมย์ : กลุ่มวิชาทดสอบและวิจัยทางการศึกษา คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). **การบริหารงานวิชาการ**. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- ผกากรอง ศรีประไพใหม่. (2558). **ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหาร
การศึกษา). สกลนคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- พยุงค์ศักดิ์ จันทรสุนทร. (2554). **การวิจัยในชั้นเรียน**. **วารสารวิชาการ**. 1(18) : 2 - 21.

- พงศ์เทพ จิราโร. (2553). **หลักการวิจัยทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ : บัณฑิตเอกสาร.
- เพ็ชรี ฐปะวิเชตร์. (2554). **เทคนิคการจัดการฝึกอบรมและการประชุม**. กรุงเทพฯ :
ดวงกมลพับลิชชิง.
- ไพบุลย์ แจ่มพงษ์. (2551). **การประกันคุณภาพเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา**. การศึกษาเอกชน.
- ไพเราะ พัดตาสิงห์. (2554). **การศึกษความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการส่งเสริม
การวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาลำปาง. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). พระนครศรีอยุธยา :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.**
- ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ. (2552). **เอกสารประกอบการสอนวิชาบริหาร 300 การบริหารและ
การนิเทศการศึกษาเบื้องต้น**. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.
- พินันท์ คงคาเพชร. (2552). **การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน**. กรุงเทพฯ : แคนเน็กซ์อินเตอร์
คอร์ปอเรชั่น.
- ภาวดี อนันต์นาวิ. (2552). **หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา**. ชลบุรี : มนตรี.
- ภาวนี ชำรงเลิศฤทธิ. (2555). “การบริหารจัดการหลักสูตรในโรงเรียน : บริหารให้เป็นจัดการ
ให้ดี,” **วารสารวิชาการ**. 1(1) : 23.
- รังสรรค์ บุญยะมา. (2554). **การพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- รัชสุดา บุตรดีศักดิ์. (2556). **ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับ
ประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเลย**.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). เลย : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554**. กรุงเทพฯ :
ศิริวัฒนาอินเตอร์พริ้นท์.
- รุจิรี ภู่อาระ. (2555). **การพัฒนาหลักสูตร : ตามแนวปฏิรูปการศึกษา**. กรุงเทพฯ : บัณฑิตเอกสาร.
- รุจิรี ภู่อาระ และจันทราณี สงวนนาม. (2554). **การบริหารหลักสูตรในสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ :
บัณฑิตเอกสาร.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2550). **การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**. สงขลา :
มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- _____. (2551). **การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยทักษิณ.

- รุ่ง แก้วแดง. (2553). **ปฏิวัติการศึกษาไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- รุ่งนภา นุตราวังศ์. (2553). **เอกสารประกอบการสอน : การออกแบบหลักสูตรและการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา**. นนทบุรี : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- วาโร เฟิงสวัสดิ์. (2557). **การวิจัยในชั้นเรียน**. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- วัชร บวรณสิงห์. (2554). **การบริหารหลักสูตร**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2552). **แผนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง**. กรุงเทพฯ : แอลทีเพรส.
- วันเผด็จ มีชัย. (2554). **ภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา).
ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วิชัย ครุฑอรัญ . (2553). **ปัญหาการติดต่อสื่อสารในงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดตราด**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2552). **การบริหารงานวิชาการ : เอกสารประกอบการสอนวิชาการบริหารงานวิชาการ**. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒผล. (2552). **หลักสูตรแกนกลางสู่หลักสูตรสถานศึกษา กระบวนการพัฒนา**. กรุงเทพฯ : จรัสณีทางศการพิมพ์.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2554). **การวิจัยทางการบริหารการศึกษา แนวคิดและกรณีศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : อักษรภาพิพัฒน์.
- ศิรินันท์ สิงทิต. (2550). **บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). อุตรธานี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี.
- ศิริพงษ์ เสาภายน. (2551). **หลักการบริหารการศึกษา : ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บั๊ค พอยท์.
- ศิริพร เทพราชา. (2557). **แนวทางการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนในสหวิทยาเขต กระสัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- สถาบันพัฒนาความก้าวหน้า. (2553). **ยุทธศาสตร์การพัฒนาวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักเกณฑ์ใหม่**. กรุงเทพฯ : เอส.พี.เอ็น.
- สภาการศึกษา. (2553). **แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.

- สมิตา แชนวหิว. (2557). **ภาวะผู้นำทางวิชาการที่มีต่อประสิทธิผลทางการบริหารของผู้บริหาร**
กลุ่มโรงเรียนจำการบุญ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก
เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). พิษณุโลก : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- สะอาด สุวรรณสิทธิ์. (2557). **ความพร้อมด้านการวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียน**
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
(การบริหารการศึกษา). ราชบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). **การบริหารงานวิชาการ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : นึก พอยท์.**
- สัมฤทธิ์ กางเพ็ง และสรายุทธ กันหลง. (2553). **ภาวะผู้นำไปบริการในองค์กร : แนวคิด**
หลักการ ทฤษฎี และงานวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 2. ขอนแก่น : คลังนานาวิทยา.
- สายฝน ชันแก้ว. (2559). **ความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร**
สถานศึกษากับการส่งเสริมการทำงานวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษา
ระดับประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). ปทุมธานี :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2542). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ**
พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). **แนวการกระจายอำนาจการบริหารและ**
การจัดการศึกษาให้คณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา
ตามกฎหมายกระทรวง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและ
การจัดการศึกษา พ.ศ. 2550. กรุงเทพฯ. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่ง
ประเทศไทย.
- _____. (2554). **บทสรุปสำหรับผู้บริหาร : นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 8**
(พ.ศ. 2555 - 2559). กรุงเทพฯ.
- _____. (2557). **นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ 2558.**
ม.ป.ท.
- สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. (2555). **วิจัยเพื่อขอรับการสนับสนุนทุนการวิจัย.**
สืบค้นเมื่อ 20 /2562. จาก <http://rps.nrct.go.th>.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1. (2560). **แผนปฏิบัติการประจำปี**
งบประมาณ พ.ศ. 2560. บุรีรัมย์ : ม.ป.พ. อัดสำเนา.

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2557). รายงานการวิจัยแนวทางการพัฒนาการศึกษาไทย
กับการเตรียมความพร้อมศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). แนวดำเนินงานโครงการประเมิน
คุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพผู้เรียนปี การศึกษา 2551. กรุงเทพฯ
: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). แนวทางบริหารจัดการหลักสูตรตามหลักสูตร
แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์
การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สุทธนู ศรีไสย์. (2551). การจัดการและวางแผนพัฒนาหลักสูตร. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ :
สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุมาลี จันทร์ชโล. (2552). การวัดและประเมินผล. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมกรุงเทพฯ.
- สุวรรณดี ตามชู. (2554). บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียน
ในอำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- สุวัฒนา สุวรรณเขตนิคม. (2555). แนวคิดและรูปแบบเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน. สืบค้นเมื่อ
23 กุมภาพันธ์ 2562, จาก http://www.moobankru.com/article_18_09_2002.html.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2553). การวิจัยการปฏิบัติการในชั้นเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 13. กรุงเทพฯ :
สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2557). การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 17. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2558). เคล็ดลับการทำวิจัยในชั้นเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรไทย.
- เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์. (2550). ภาวะผู้นำใน ประมวลสาระวิชาชุดทฤษฎีและแนวปฏิบัติ
ในการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- อนงค์พร สถิตภากิจกุล. (2544). “คำถามน่ารู้กับการวิจัยในชั้นเรียน.” วารสารวิชาการ. 4(7) : 65.
- อัจฉรา สอนชา. (2556). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการส่งเสริมการวิจัย
ในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). อุตรธานี :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี.
- อัญชลี ธรรมะวีร์กุล. (2555). ภาวะผู้นำทางวิชาการ Instructional Leadership. สืบค้นเมื่อ
19 มีนาคม 2562, จาก <https://panchaleefiles.wordpress.com>.

อำนาจ เศษชัยศรี. (2542). **นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา**. กรุงเทพฯ : ฟิสิกส์เซนเตอร์.

อำนาจ ทองโปร่ง. (2555). **ภาวะผู้นำและนวัตกรรมทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ :

มิตรภาพการพิมพ์และสตีวดี.

อุทัย เดชตานนท์. (2550). **นักบริหารมืออาชีพ**. นครราชสีมา : สถาบันราชภัฏนครราชสีมา

อุทุมพร จามรมาน. (2555). **การพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและหลักสูตรท้องถิ่นสู่
การสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ**. กรุงเทพฯ : ฟีนนี่.

Barnard, R. E. (2004). **A Qualitative Study of Teachers' Perceptions of Staff Development
in Three Public Northeast Tennessee Elementary School Districts**. Doctoral
Dissertation (Education). Tennessee : School of Graduate Studies. Tennessee State
University.

Barth, R. S. (1990). **Improving Schools from Within: Teachers, Parents, and Principals can
Make the Difference**. San Francisco : Jossey - Bass.

Bennis, W. (1985). **Leader - The Strategies for Taking Charge**. New York : Harper and
Row.

Calhoun, F. (1993). "Action Research : Three Approaches." **Educational Leadership**.
51(2) : 62.

Chell, J. (2001). **Introducing Principal to the Role of Instructional Leadership :
A Summary of Master' Project**. New York : McGraw - Hill.

Cronbach, L. J. (1990). **Essentials of Psychological Testing**. Tokyo : Tosho Insatsu.

Davis, G. A. & Thomas, M. A. (1989). **Effective Schools and Effective Teachers**. Allyn &
Bacon.

Duke, D. L. (1987). **School Leadership and Instructional Improvement**. New York :
Random House.

Elliot, J. (1994). **Action Research for Educational Change**. Philadelphia : Open University.

Forster, R. D. (1968). **The Search for Change**. Educational Leadership. 25 : 29.

Glickman, C. D. (2007). **Supervision and Instructional Leadership : A Developmental
Approach**. Boston : Pearson.

Hallinger, P. & Murphy, J. (1985, November). "Assessing the instructional management
behavior of principals." **The Elementary School Journal**. 86(2) : 221 - 224.

- Haycock, K. (1998). **Good Teaching Matters a Lot**. Washington : Education trust.
- Herzberg, B. M. & Barbara B. S. (2008). **The Motivation to Work**. 2nd ed. New York : John Wiley and Sons, Inc.
- Heck, R. H. et al. (1990). "Instructional Leadership School Achievement : Validation of a Causal Model". **Educational Administration Quarterly**, 26(2) : 94 - 125.
- Heck, W. C. (1995). **Management : Theory, Process and Practice**. 5th ed. New York : Harcourt Brace Javanovich.
- Hopkins, D. (1994). **A Teacher's Guide to Classroom Research**. 2nd ed. Philadelphia : Open University Press.
- Hughes, R. L., Ginnett, R. C. & Curphy, G. J. (2009). **Leadership : Enhancing the Lessons of Experience**. Boston : McGraw-Hill.
- Hussey, D. E. (1995). **How to Management Organizational Change**. London : Kogan Page.
- Karbula, J. (2009). **Case Study on the Role of the Superintendent of School in Instructional Leadership and Student Academic Achievement**. Colorado : Colorado State University.
- Kenneth, G. L. (1992). **Developing Teacher Researcher in High School : A Case Study of a Planned Intervention**. Pennsylvania : University of Pennsylvania.
- Kotter, J. P. (1996). **Leading Change**. Boston : Harvard Business School Press.
- Krug, S. E. (1992). "Instructional Leadership : A Constructivist Perspective." **Educational Administration Quarterly**, 28(3) : 430 - 443.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). **Educational and Psychological Measurment**. New York : Minnisota University.
- Likert, R. (1993). **A Technique for the Measurement of Attitude**. Chicago : Rand Mc Nally.
- Lynch, T. D. (1979). **Public Budgeting in America**. New York : Prentice - Hall.
- McEwan, P. J. (2003). "Peer Effects on Student Achievement : Evidence from Chile." **Economics of Education Review**, 22(2) : 131 - 141.
- McKenna, P. J. & Maister, D. H. (2002). **First among Equals: How to Manage a Group of Professionals**. New York : Simon and Schuster.

- Mingucci, M. M. (2004). Action Research as ESL Teacher Professional Development [Abstracts]. Doctoral Dissertation, University of Missouri - Kansas City.
In Dissertation Abstract Internationnal. p. 16072 - A.
- O' Donnel, R. J. & White, G. P. (2005). "Within the Accountability Era : Principals' Instructional Leadership Behaviors and Student Achievement." **NASSP Bulletin.** 89 (645) : 56 - 71.
- Oliva, T. (1992). **Improving Instruction Through Supervision.** New York : Macmillan.
- Perkey, S. C. & Smith, M. S. (January 1993). "Effective Schools A Review," **Elementary School Journal.** 83 (1) : 114.
- Rose, J. A. et al. (1999). "Effect of Callaborative Action Reseach on Knowledge of Five Canadain Teacher Researchers." **Elementary School Journal.** 99 (3) : 255.
- Rew, W. J. (2013). **Instructional Leadership Practices and Teacher Efficacy Beliefs : Cross - National Evidence From TALIS.** Doctoral Dissertation (Philosophy).
 Florida : The Graduate School. Florida State University.
- Sergiovanni, T. J. (1983). **Supervision Human Perspectives.** New York : McGraw - Hill.
- Seybold, C. D. (2005). **Research in Music Behavior.** New York : Teacher. College Press.
- Seyfarth, J. T. (1999). **The Principal : New Leadership of New Challenge.** New York :
 Prentice - Hall.
- Taba, H. (1982). **Curriculum Development Theory and Practice.** New York : Harcourt Brace
 and World.
- Weber, J. (2002). "Instructional Leadership : A Composite Working Model." **The Bast of ERIC.** 91 (1) : 2.
- Yamada, A. T. (2000). **Elementary School Principals' Perceptions of Responsibilities and Competencies for Instructional Leadership.** Doctoral Dissertation, Faculty of the
 Graduate school, University of the Pacific Stockton : California, U.S.A.

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก ก
หนังสือขอความอนุเคราะห์

ที่ อว ๐๖๒๔.๑๑/ว๘๘

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

เรียน นางสาวนัสสpong ศรีทอง

ด้วย นางเอี่ยมพร บ่อไทย นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๑ โดยมี อาจารย์ ดร.ศรีเพ็ญ พลเดช เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำการวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๗๔๐๑ - ๒

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

ที่ อว ๐๖๒๔.๑๑/ว๘๘

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

เรียน นายภาณุวัชร ปุณณะศิริ

ด้วย นางเอี่ยมพร ป่อไทย นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๑ โดยมี อาจารย์ ดร.ศรีเพ็ญ พลเดช เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำการวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อที่ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมकुณา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๗๔๐๑ - ๒

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

ที่ อว ๐๖๒๔.๑๑/ว๘๘

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

เรียน นายสุริยันต์ คะเมวัน

ด้วย นางเอี่ยมพร บ่อไทย นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๑ โดยมี อาจารย์ ดร.ศรีเพ็ญ พลเดช เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำ การวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๗๔๐๑ - ๒

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

ที่ อว ๐๖๒๔.๑๑/๙๘

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๓

ด้วย นางเอี่ยมพร บ่อไทย นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๑ โดยมี อาจารย์ ดร.ศรีเพ็ญ พลเดช เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในการนี้นักศึกษามีความประสงค์ในการทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัยที่จะใช้กลุ่มตัวอย่างจริงเพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ดังนั้นจึงขออนุญาตให้ นางเอี่ยมพร บ่อไทย ใช้เครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่าง สำหรับกำหนดการทำงานผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๗๔๐๑ - ๒

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

มือถือผู้ประสาน ๐๘ ๗๒๕๗ ๙๓๗๕

ที่ อว ๐๖๒๔.๑๑/๑๐๖

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๕ สิงหาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต ๑

ด้วย นางเอี่ยมพร บ่อไทย นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต ๑ โดยมี อาจารย์ ดร.ศรีเพ็ญ พลเดช เป็นที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ ในการนี้นักศึกษามีความประสงค์เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามผู้เกี่ยวข้อง ในการศึกษาวิจัยดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นักศึกษาเข้าเก็บข้อมูลผู้เกี่ยวข้องในการวิจัยด้วย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๗๔๐๑-๒

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

มือถือผู้ประสานงาน ๐๘ ๗๒๕๗ ๙๓๗๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน
 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ ผู้วิจัยจัดทำขึ้นเพื่อสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ประกอบด้วย 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

ตอนที่ 3 การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะ

2. ขอความกรุณาจากท่านได้ตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง และตอบให้ครบทุกข้อซึ่งจะทำให้ผลการวิจัยครั้งนี้ มีความสมบูรณ์และมีคุณค่าต่อการนำไปปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ต่อไป

3. ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามจะนำเสนอในภาพรวม ไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อท่านและหน่วยงานของท่าน

ขอขอบคุณเป็นอย่างสูง ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการให้ข้อมูลการวิจัยครั้งนี้

นางเอี่ยมพร บ่อไทย

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย $\surd$ ลงในวงเล็บ ( ) ที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่าน

1. ประสบการณ์การทำงาน
  - 1.1 ( ) ต่ำกว่า 10 ปี
  - 1.2 ( ) 10 - 20 ปี
  - 1.3 ( ) มากกว่า 20 ปี
2. ขนาดของโรงเรียน
  - 2.1 ( ) ขนาดเล็ก (มีจำนวนนักเรียนน้อยกว่า 120 คน)
  - 2.2 ( ) ขนาดกลาง (มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 121 - 300 คน)
  - 2.3 ( ) ขนาดใหญ่ (มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 301 คน ขึ้นไป)

ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามุขำบุรีรัมย์ เขต 1

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย $\surd$ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน เกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยกำหนดเกณฑ์คะแนน ดังนี้

- คะแนน 5 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
- คะแนน 4 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
- คะแนน 3 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
- คะแนน 2 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
- คะแนน 1 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ทางวิชาการ						
1	ผู้บริหาร มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับเป้าหมายที่กำหนดขึ้นของสถานศึกษา					
2	ผู้บริหาร มีวิสัยทัศน์ในการกำหนดทิศทาง การวางแผนและเป้าหมาย เพื่อกำหนดดำเนินงานของสถานศึกษาได้ชัดเจน					
3	ผู้บริหาร มีการกำหนดวิสัยทัศน์ในกรอบขอบเขตงานด้านวิชาการที่สอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา					
4	ผู้บริหาร มีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับเป้าหมายเพื่อพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา					
5	ผู้บริหาร มีวิสัยทัศน์ในการกำหนดการดำเนินงาน และสร้างความชัดเจนในการปฏิบัติงานให้กับบุคลากรของสถานศึกษา					
6	ผู้บริหาร มีวิสัยทัศน์ในการสร้างความมุ่งมั่น สนับสนุนบุคลากรทำงานเป็นทีม เพื่อไปสู่เป้าหมายร่วมกัน					
7	ผู้บริหาร มีวิสัยทัศน์ในการสร้างพลังกระตุ้นและแรงจูงใจให้บุคลากรในสถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มศักยภาพ					
8	ผู้บริหาร มีวิสัยทัศน์ในการสร้างความเข้าใจเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ที่ตั้งไว้ให้คณะครูและผู้เกี่ยวข้องทราบ					
9	ผู้บริหาร มีวิสัยทัศน์ที่สามารถสะท้อนและคำนึงถึงผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย					
10	ผู้บริหาร มีวิสัยทัศน์ที่สามารถสะท้อนและคำนึงถึงแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคต					
ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร						
11	ผู้บริหาร มีความรู้ความสามารถและเป็นผู้นำในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา มีการปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรตามความเหมาะสม					

ข้อ	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
12	ผู้บริหาร มีการสำรวจและวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการจัดทำ หลักสูตรสถานศึกษา					
13	ผู้บริหาร มีการประชุมชี้แจงให้คณะครูนำหลักสูตรไปใช้ ในสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผล					
14	ผู้บริหาร มีการกำหนดตัวบุคคลในด้านการใช้หลักสูตร อย่างชัดเจน					
15	ผู้บริหาร มีการส่งเสริมการนำหลักสูตรลงสู่การปฏิบัติ ให้เกิดผลตามวัตถุประสงค์ในสถานศึกษา					
16	ผู้บริหาร มีการส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร					
17	ผู้บริหาร มีการนิเทศ กำกับ ดูแล และประเมินผลของครู ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามจุดประสงค์การเรียนรู้ ในแต่ละสาระการเรียนรู้					
ด้านการจัดการเรียนการสอน						
18	ผู้บริหาร มีการส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน ของครู					
19	ผู้บริหาร มีการสรรหาวิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู ที่เอื้อต่อการพัฒนานักเรียน					
20	ผู้บริหาร สนับสนุนส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ					
21	ผู้บริหาร มีการส่งเสริมการใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย และมีความทันสมัย					
22	ผู้บริหาร มีการส่งเสริมการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ ให้เหมาะสมกับวัยของนักเรียน					
23	ผู้บริหาร มีการส่งเสริมให้นักเรียนเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้					

ข้อ	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
24	ผู้บริหาร มีการสนับสนุนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ให้ครูในการจัดการเรียนการสอน					
25	ผู้บริหาร มีการนิเทศและประเมินผลด้านการจัดการเรียนการสอนของครู					
26	ผู้บริหาร จัดให้มีการประเมิน ตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง					
27	ผู้บริหาร มีการส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้					
28	ผู้บริหาร มีการส่งเสริมการเผยแพร่ผลงานทางการเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพ					
ด้านการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้						
29	ผู้บริหาร มีการจัดกิจกรรมทางวิชาการที่ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูและนักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่องานวิชาการ					
30	ผู้บริหาร กับคณะครูปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการร่วมกัน					
31	ผู้บริหาร ให้ความสำคัญในการดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างใกล้ชิด					
32	ผู้บริหาร จัดให้มีการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน ด้วยการปฏิบัติจริง					
33	ผู้บริหาร ส่งเสริมให้มีการใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
34	ผู้บริหาร ให้ความสำคัญในการดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียน โดยการจัดเยี่ยมชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอ					
35	ผู้บริหาร ส่งเสริมการจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนให้น่าดู น่าอยู่ น่าเรียน					
36	ผู้บริหาร สนับสนุนส่งเสริมกิจกรรม/โครงการการจัดการเรียนการสอนบูรณาการท้องถิ่น					
37	ผู้บริหาร ยกย่องชื่นชม ครูและนักเรียนที่มีผลงานและนำชื่อเสียงมาสู่สถานศึกษา					

ตอนที่ 3 การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน เกี่ยวกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา โดยกำหนดเกณฑ์คะแนน ดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

คะแนน 3 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

คะแนน 1 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
ด้านการจัดให้มีคณะกรรมการวิจัยในชั้นเรียน						
1	ผู้บริหาร สนับสนุนให้มีคณะกรรมการวิจัยในสถานศึกษา					
2	ผู้บริหาร มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการวิจัย เป็นคณะทำงานเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน					
3	ผู้บริหาร ส่งเสริมให้คณะกรรมการวิจัย จัดหาผู้เชี่ยวชาญให้ความรู้การทำวิจัยในชั้นเรียนให้กับคณะครู					
4	ผู้บริหาร ส่งเสริมให้คณะกรรมการวิจัย กระตุ้นครูให้เกิดความคิดในการสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ					
5	ผู้บริหาร ส่งเสริมให้คณะกรรมการวิจัย ช่วยเหลือครูในการฝึกทักษะการทำวิจัยในชั้นเรียน					
6	ผู้บริหาร ส่งเสริมคณะให้กรรมการวิจัย เข้ามามีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไขการวิจัยในชั้นเรียน ให้เป็นไปตามเกณฑ์และมาตรฐานที่กำหนด					
7	ผู้บริหาร ส่งเสริมให้คณะกรรมการวิจัย ทำหน้าที่ประสานงานการวิจัยในชั้นเรียน ให้กับครูทั้งในและนอกสถานศึกษา					
8	ผู้บริหาร สนับสนุนให้คณะกรรมการวิจัยและครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้การวิจัยในชั้นเรียนทั้งแบบทางการและไม่เป็นทางการอย่างต่อเนื่อง					

ข้อ	การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
9	ผู้บริหาร จัดให้มีผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบผลงานและให้คำปรึกษาในการวิจัยในชั้นเรียน					
10	ผู้บริหาร ส่งเสริมให้คณะกรรมการวิจัย ควบคุม บริหารจัดการ การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยในชั้นเรียนของครู อย่างเป็นระบบ					
11	ผู้บริหาร ส่งเสริมให้คณะกรรมการวิจัย ดำเนินการกำกับ ติดตาม ความก้าวหน้าการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู					
12	ผู้บริหาร ส่งเสริมคณะกรรมการวิจัย การวางแผนการจัดทำ รายงานวิจัยในชั้นเรียน					
ด้านการส่งเสริมให้ความรู้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน						
13	ผู้บริหาร สนับสนุนให้ครูศึกษาความรู้ทางการวิจัยเพิ่มเติม จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย					
14	ผู้บริหาร สนับสนุนให้มีการจัดอบรมและศึกษาดูงานการวิจัยในชั้นเรียน					
15	ผู้บริหาร จัดให้มีการเชิญวิทยากรภายนอกมาบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน					
16	ผู้บริหาร เปิดโอกาสให้เข้าร่วมสัมมนาการวิจัยกับหน่วยงานภายนอก					
17	ผู้บริหาร ส่งเสริมให้ครูใช้สื่อเทคโนโลยีในการทำวิจัยในชั้นเรียน					
18	ผู้บริหาร ส่งเสริมและให้ความช่วยเหลือครูนำนวัตกรรมไปปรับใช้ในห้องเรียน					
19	ผู้บริหาร ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูเป็นครูแกนนำการทำวิจัยในชั้นเรียน					
20	ผู้บริหาร สนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาบุคลากรทำวิจัยในชั้นเรียน					
21	ผู้บริหาร มีการกำกับ ติดตามและประเมินผลครูในการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างเป็นระบบ					

ข้อ	การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
ด้านการสนับสนุนด้านงบประมาณ						
22	ผู้บริหาร สนับสนุนให้มีกองทุนสนับสนุนครูในการทำวิจัยในชั้นเรียน					
23	ผู้บริหาร มีการจัดระดมทุน ทรัพยากรและงบประมาณต่าง ๆ ทั้งในและนอกสถานศึกษาเพื่อสนับสนุนการวิจัยในชั้นเรียน					
24	ผู้บริหาร จัดหางบประมาณเพื่อสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ เอกสาร และสิ่งอำนวยความสะดวกในการวิจัยในชั้นเรียน					
25	ผู้บริหาร สนับสนุนงบประมาณเพื่อจัดอบรม สัมมนา ศึกษา ดูงาน และเข้ารับการฝึกอบรมด้านการวิจัยในชั้นเรียน					
26	ผู้บริหาร สนับสนุนงบประมาณในการสรรหาที่ปรึกษางานวิจัยในชั้นเรียนให้กับคณะครู					
27	ผู้บริหาร สนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาแหล่งค้นคว้า แหล่งสืบค้นข้อมูลและการเผยแพร่ผลงานวิจัยในชั้นเรียน					
ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจ						
28	ผู้บริหาร กระตุ้นให้ครูตื่นตัวในการทำวิจัยในชั้นเรียน					
29	ผู้บริหาร ยกย่อง เชิดชูเกียรติครูที่ปฏิบัติการทำวิจัยในชั้นเรียนดีเด่น					
30	ผู้บริหาร สนับสนุนให้มีการจัดประกวดแข่งขันด้านการวิจัยในชั้นเรียนที่หลากหลาย					
31	ผู้บริหาร สนับสนุนครูที่ประสบความสำเร็จในการทำวิจัยในชั้นเรียนสู่การประกวดแข่งขันในระดับที่สูงขึ้น					
32	ผู้บริหาร ยกย่อง ชมเชยครูที่มีผลการวิจัยในชั้นเรียน ให้เพื่อนครูทราบตามโอกาสที่เหมาะสม					
33	ผู้บริหาร ให้กำลังใจโดยมอบรางวัลและเกียรติบัตรให้แก่ครูที่ทำวิจัยในชั้นเรียน					
34	ผู้บริหาร สนับสนุนครูผู้มีผลงานวิจัยในชั้นเรียน เป็นครูต้นแบบหรือครูแกนนำของสถานศึกษา					

ข้อ	การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
35	ผู้บริหาร สนับสนุนให้ครูที่ทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่ครูทั้งในและนอกสถานศึกษา					
36	ผู้บริหาร สนับสนุนให้ครูที่ทำวิจัยในชั้นเรียนเผยแพร่ผลงานทางสื่อต่าง ๆ ให้เพื่อนครู ชุมชนและหน่วยงานต่าง ๆ ทราบ					
37	ผู้บริหาร ส่งเสริมให้ครูใช้ผลงานการวิจัยเพื่อเลื่อนวิทยฐานะให้สูงขึ้น					
38	ผู้บริหาร นำผลงานการวิจัยในชั้นเรียนเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาความดีความชอบของครู					

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะ

คำชี้แจง ขอให้ท่านแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ดังนี้

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

1.1 ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ทางวิชาการ

.....

.....

.....

1.2 ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร

.....

.....

.....

1.3 ด้านการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

1.4 ด้านการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้

.....
.....
.....

2. การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา

2.1 ด้านการจัดให้มีคณะกรรมการวิจัย

.....
.....
.....

2.2 ด้านการส่งเสริมให้ความรู้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน

.....
.....
.....

2.3 ด้านการสนับสนุนด้านงบประมาณ

.....
.....
.....

2.4 ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจ

.....
.....
.....

.....ขอขอบคุณที่กรุณาตอบแบบสอบถาม.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก ค

คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม

โดยผู้เชี่ยวชาญ ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ

ข้อที่	คะแนนประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC	ผลการประเมิน
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
17	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
18	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
19	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
20	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
21	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
22	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
23	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ (ต่อ)

ข้อที่	คะแนนประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC	ผลการประเมิน
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
24	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
25	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
26	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
27	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
28	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
29	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
30	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
31	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
32	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
33	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
34	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
35	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
36	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
37	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม

โดยผู้เชี่ยวชาญ ด้านการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน

ข้อที่	คะแนนประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC	ผลการประเมิน
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
17	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
18	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
19	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
20	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
21	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
22	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
23	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน (ต่อ)

ข้อที่	คะแนนประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC	ผลการประเมิน
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
24	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
25	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
26	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
27	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
28	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
29	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
30	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
31	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
32	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
33	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
34	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
35	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
36	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
37	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
38	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

คุณภาพของแบบสอบถาม

แบบสอบถามภาวะผู้นำทางวิชาการ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .985

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.985	37

แบบสอบถามการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .987

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.987	38

แบบสอบถามทั้งฉบับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .989

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.989	75

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ตอนที่ 2

แบบสอบถามภาวะผู้นำทางวิชาการ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .985

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded	0	0.0
	Total	30	100.0

A Listwise deletion based on all variables in the procedure

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.985	37

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ตอนที่ 3

แบบสอบถามการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .987

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded	0	0.0
	Total	30	100.0

A Listwise deletion based on all variables in the procedure

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.987	38

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ

แบบสอบถามทั้งฉบับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .989

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded	0	0.0
	Total	30	100.0

A Listwise deletion based on all variables in the procedure

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.989	75

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางเอี่ยมพร บ่อไทย
วันเดือนปีเกิด	19 มีนาคม 2526
สถานที่เกิด	บ้านเลขที่ 114 หมู่ที่ 1 ตำบลบ้านยาง อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ 31130
ที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 99 หมู่ 7 ตำบลบ้านยาง อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ 31130
ตำแหน่ง	ครูวิทย์ฐานะครูชำนาญการพิเศษ
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนบ้านยาง “คุรุราษฎร์รังสรรค์” ตำบลบ้านยาง อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2538 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านยาง “คุรุราษฎร์รังสรรค์” ตำบลบ้านยาง อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2541 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนลำปลายมาศ อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2544 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนลำปลายมาศ อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2548 ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) สาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พ.ศ. 2563 ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์